

Datganiad Cynllunio

**DYMCHWEL STRWYTHURAU UWCHLAW'R TIR CYMHLETHFA'R PYLLAU; CADW'N
BARHAOL STRWYTHURAU ISLAW'R TIR SYDD WEDI'U HALOGI'N YMBELYDROL
AC SYDD YN CYNNWYS SGIL-GYNHYRCHION DYMCHWEL (GAN GYNNWYS
GWASTRAFF DYMCHWEL SYDD WEDI'I HALOGI'N YMBELYDROL) MEWN
GWAGLEOEDD ISLAW'R DDAEAR; A GWAITH CAPIO A DRAENIO
CYSYLLTIEDIG**

Atomfa Trawsfynydd, Blaenau Ffestiniog, LL41 4DT

Cyfeirnod AY: AY/17C1000085/PS/01

Cyfeirnod NRS: TRAWS-23-045

Cynnwys

1.	Rhagymadrodd.....	4
	Pwrrpas y Datganiad hwn.....	4
	Strwythur y Datganiad hwn.....	5
2.	Y Safle: Lleoliad a Maint.....	6
	Lleoliad a Defnydd Presennol.....	6
	Hanes Cynllunio.....	6
3.	Y Cynigion.....	8
	Y Rhesymeg dros y Cynigion.....	11
4.	Ymgynghori ac Ymgysylltu â'r Gymuned.....	12
	Rhagymadrodd.....	12
	Barn Sgrinio AEA.....	12
	Barn Gwmpasu AEA.....	12
5.	Cyd-destun Polisi Cynllunio.....	13
	Rhagymadrodd.....	13
	Cyfyngiadau Cynllunio.....	13
	Polisi Cynllunio Cenedlaethol.....	14
	Polisi Cynllunio Lleol.....	18
	Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA).....	28
6.	Materion Cynllunio.....	29
	Yr Egwyddor o Ddatblygu.....	29
	Amwynder Preswyl (Sŵn a Dirgrynu, Ansawdd Aer a Llwch).....	30
	Amwynder Gweledol, Tirwedd a Threftadaeth.....	31
	Traffig a Chludiant.....	33
	Perygl Llifogydd a Draenio.....	33
	Ecoleg.....	34
	Dŵr Daear a Dŵr Wyneb a Halogiad Tir (Cyfnod Gwaith).....	35
	Effeithiau Hirdymor.....	36
	Effaith ar yr Iaith Gymraeg.....	37
	Economaidd-Gymdeithasol a Diwylliannol.....	38
	Ystyriaethau Cais am Drwydded Amgylcheddol.....	39
7.	Crynodeb.....	41

Atodiadau

Atodiad I	Cynllun Lleoliad Safle
Atodiad II	Cynllun Gosodiad Safle
Atodiad III	Barn Sgrinio AEA (dyddiedig 13 Mai 2022)

Atodiad IV	Barn Gwmpasu AEA (dyddiedig 23 Mawrth 202)
Atodiad V	Dadansoddiad o safbwyntiau
Atodiad VI	Canllawiau ar y gofynion ar gyfer rhyddhau o reoleiddio sylweddau ymbelydrol (GRR)
Atodiad VII	Asesiad Cynllunio Gwastraff

Ffigurau

Ffigur 1	Cynllun Lleoliad Safle
Ffigur 2	CGI o NLS Trawsfynydd gyda chymhlethfa'r pyllau wedi'i amlygu mewn melyn
Ffigur 3	CGI o NLS Trawsfynydd ar ôl cwblhau'r datblygiad arfaethedig
Ffigur 4	Graffeg o'r ardal waredu arfaethedig ar y safle
Ffigur 5	Maint y cap concrit arfaethedig
Ffigur 6	Detholiad o Fap Cynigion Cynllun Datblygu Lleol Eryri
Ffigur 7	Egwyddorion a Gofynion GRR

Teitl adroddiad: Datganiad Cynllunio
Cyfeirnod dogfen AY: AY/17C1000085/PS/01
Cyfeirnod dogfen MX: TRAWS-23-045
Paratowyd gan: Avison Young (UK) Limited
Statws: Drafft v11
Dyddiad drafft: 13 Medi 2024

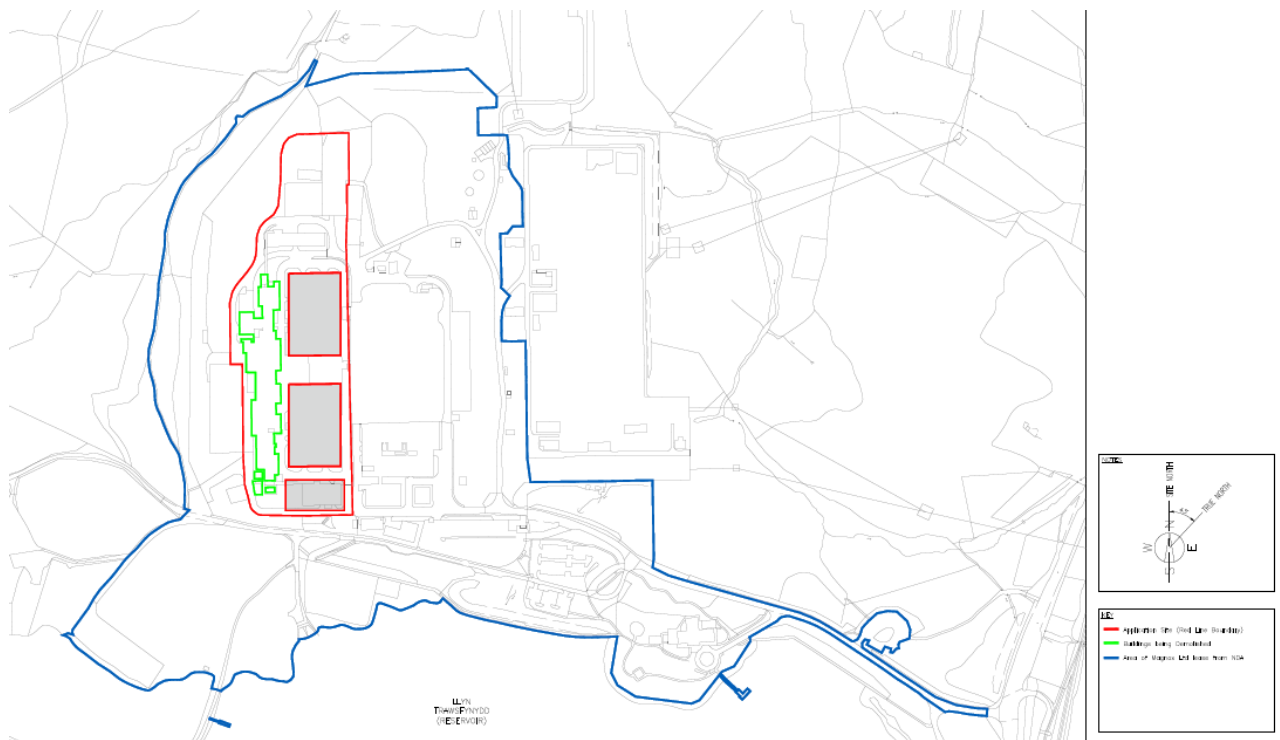
Dros ac ar ran Avison Young (UK) Limited

1. Rhagymadrodd

Pwrpas y Datganiad hwn

- 1.1 Paratowyd y Datganiad Cynllunio hwn i gyd-fynd a chefnogi cais cynllunio llawn ar gyfer:
- i dymchwel adeiladau cymhlethfa'r pyllau Trawsfynydd;
 - ii mewnlenni gwagleoedd islaw'r ddaear yng nghymhlethfa'r pyllau, yn bennaf gyda sgil-gynhyrchion dymchwel wedi'u halogi'n ymbelydrol, a chadw'r mewnlenni'n barhaol (sef, yn nhermau caniatáu amgylcheddol, gwaredu gwastraff ymbelydrol);
 - iii cadw'n barhaol strwythurau gweddilliol o dan y ddaear sydd wedi'u halogi'n ymbelydrol o fewn ac o gwmpas cymhlethfa'r pyllau (sydd, o ran caniatáu amgylcheddol, hefyd yn cynnwys gwaredu gwastraff ymbelydrol);
 - iv capio ôl troed yr hen gymhlethfa'r pyllau gyda chap concret; ac
 - v addasiadau i'r draeniad lleol ar y cap concret ac o'i amgylch.
- 1.2 Cyfeirir at agweddau cadw parhaol ii a iii uchod yn ddiweddarach yn y ddogfen hon fel "gwaredu ar y safle". Cyfeirir at strwythurau cadw (iii) weithiau fel "gwaredu in-situ", tra cyfeirir weithiau at fewnlenni gwagleoedd (ii) fel "gwaredu at ddiben".
- 1.3 Cyflwynwyd y cais amrywiad trwydded cysylltiedig sy'n ofynnol o dan Reoliadau Trwyddedu Amgylcheddol (Cymru a Lloegr) 2016 i Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) ym mis Rhagfyr 2023.
- 1.4 Yr ymgeisydd yw Nuclear Restoration Services (NRS) Limited¹. Ar 02 Ebrill 2024, cafodd Magnox Limited ei ailfrandio i NRS. O hyn ymlaen cyfeirir at y cwmni fel 'yr Ymgeisydd'.
- 1.5 Mae Safle Trwyddedig Niwclear Trawsfynydd (NLS) yn cael ei weithredu gan yr Ymgeisydd ar ran yr Awdurdod Datgomisiynu Niwclear (NDA), ac mae'n gyfrifol am reolaeth gyffredinol fflyd o adweithyddion a safleoedd niwclear eraill gan gynnwys Trawsfynydd, a'r holl weithrediadau ynddynt. Mae'r Ymgeisydd yn cyflawni'r prosesau datgomisiynu a rheoli gwastraff ar y safle. Mae datgomisiynu yn ymwneud â symud a rheoli offer, adeiladau a gwastraff a oedd yn gysylltiedig yn flaenorol â chynhyrchu trydan a gweithrediadau dilynol yn systematig.
- 1.6 Mae maint a lleoliad y safle yn cael ei ddangos ar gynllun lleoliad y safle isod, lle mae'r llinell las yn dangos yr ardal sydd o dan reolaeth yr Ymgeisydd, mae'r llinell goch yn dangos ffin Safle'r Cais, mae'r llinell werdd yn dangos adeiladau cymhlethfa'r pyllau i'w dymchwel, ac mae'r llinell binc yn dangos llwybr mynediad ac allanfa cerbydau cwrt y safle. Sylwch fod Safle'r Cais yn eithrio'r ddau adeilad adweithydd a'r Bloc Rheoli Mynediad ardal yr adweithydd sydd wedi'u lliwio'n llwyd yn y cynllun isod.

¹ Mae NRS Limited, y Cwmni Trwydded Safle (SLC) ar gyfer Safle Trawsfynydd, yn is-gwmni sy'n eiddo llwyr i'r Awdurdod Datgomisiynu Niwclear (NDA).

Ffigur 1: Cynllun Lleoliad Safle (a dynnwyd o lun TRA-3210-LA-47775 Issue 01 a gyflwynwyd gyda'r cais cynllunio).

Strwythur y Datganiad hwn

- 1.7 Mae'r datganiad hwn yn ceisio dangos pa mor dderbyniol yw'r datblygiad arfaethedig yng nghyd-destun polisi cynllunio perthnasol, gan ystyried cyd-destun y safle a'r mathau o ddatblygiad o'i amgylch. Mae gweddill y datganiad, felly, wedi'i strwythuro fel a ganlyn:
- Mae Adran 2 yn rhoi esboniad o gyd-destun y cais gan gynnwys manylion y safle a hanes cynllunio perthnasol;
 - Mae Adran 3 yn rhoi disgrifiad o'r cynigion ac yn nodi'r cefndir a'r rhesymeg drostynt;
 - Mae Adran 4 yn nodi manylion y ddeialog cyn ymgeisio gyda'r Awdurdod ac ymgysylltiad diweddar â'r cyhoedd;
 - Mae Adran 5 yn darparu adolygiad o'r cyd-destun polisi cynllunio sy'n berthnasol i'r cynigion;
 - Mae Adran 6 yn ystyried y materion cynllunio, gan ddarparu dadansoddiad cynhwysfawr o sut mae'r cynigion yn cydymffurfio ag ystyriaethau polisi a chynllunio perthnasol; ac
 - Mae Adran 7 yn rhoi trosolwg ac yn cloi'r ddogfen hon.

2. Y Safle: Lleoliad a Maint

Lleoliad a Defnydd Presennol

- 2.1 Mae safle atomfa Trawsfynydd wedi ei leoli ym Mharc Cenedlaethol Eryri yng Ngwynedd, ar ochr ogleddol Llyn Trawsfynydd. Daeth yr orsaf bŵer i ben ym 1991 a chafodd ei chau i lawr yn barhaol yn 1993, ac mae'n mynd trwy weithrediadau datgomisiynu a rheoli gwastraff ar hyn o bryd².
- 2.2 Mae Safle'r Cais yn ymwneud yn bennaf â chymhlethfa'r pyllau, sy'n cynnwys cymhlethfa o adeiladau cydgyffyrddol yn bennaf (rhai ohonynt yn ymestyn o dan y ddaear) sydd wedi'u lleoli ar ochr orllewinol³ dau adeilad yr adweithyddion. Fodd bynnag, oherwydd y gwarediadau arfaethedig gan gynnwys rhai nodweddion segur o dan y ddaear y tu allan i ôl troed cymhlethfa'r pyllau, mae Safle'r Cais yn cwmpasu "Ardal Waredu" ychydig yn ehangach.
- 2.3 Mae cynllun lleoliad y safle, sydd ynghlwm yn Atodiad I, yn diffinio'r safle a'i gyd-destun yn glir.

Hanes Cynllunio

- 2.4 Yn seiliedig ar chwiliad ac adolygiad o gofnodion cynllunio ar-lein yr Awdurdod, mae nifer o ganiatadau cynllunio hanesyddol sy'n berthnasol i'r safle. Rhestrir y caniatadau cynllunio mwyaf arwyddocaol yn y tabl isod.

Cyfeirnod yr ACLI	Cofrestrwyd	Datblygiad	Dyfarniad
-	-	Caniatâd cynllunio gwreiddiol ar gyfer gorsaf bŵer	Caniatawyd yn dilyn ymchwiliad cyhoeddus ym 1958
NP5/73/113G	07 Ionawr 1994	Estyniad i'r ganolfan ymwelwyr bresennol i ddarparu cyfleusterau caffi.	Caniatawyd (03 Mawrth 1997)
NP5/73/LU16 W	07 Ionawr 1997	Cynigion yn cynnwys datgomisiynu Gorsaf Bŵer Trawsfynydd a ddisgrifir yn fwy penodol yn Atodlenni 1 a 2 i'r cais a llythyr eglurhaol dyddiedig 20 Rhagfyr 1996.	Gwrthodwyd (08 Mai 1997)
NP5/73/LU16 X	28 Mai 1998	Cais am Dystysgrif Cyfreithlondeb ar gyfer datblygiad arfaethedig - Amnewid peirianwaith caledu llaid gyda pheirianwaith modern, newid cymhlethfa'r pyllau i fod yn gartref i beirianwaith modern, dau strwythur dros dro i ddiogelu gwaith trin gwastraff.	Caniatawyd (03 Medi 1998)
NP5/73/16Z	23 Tachwedd 1999	Pad glanio hofrennydd newydd.	Caniatawyd (20 Ionawr 2000)
NP5/73/113H	09 Mawrth 2000	Codi cysgodfan agored a llwyfan graean fel golygfan.	Caniatawyd (27 Ebrill 2000)
NP5/73/16Y	13 Awst 1998	Newidiadau i adeiladau cymhlethfa'r pyllau ac adweithyddion er mwyn parhau i storio deunydd ymbelydrol a grëwyd ar y safle.	Tynnwyd yn ôl (06 Gorffennaf 2001)
NP5/73/287	20 Gorffennaf 2001	Adeilad newydd ar gyfer storio gwastraff lefel ganolraddol a gostwng uchder hen adeiladau adweithyddion gyda thoeau newydd ac ailorchuddio.	Wedi'i alw i mewn gan y Cynulliad Cenedlaethol 27 Gorffennaf 2001

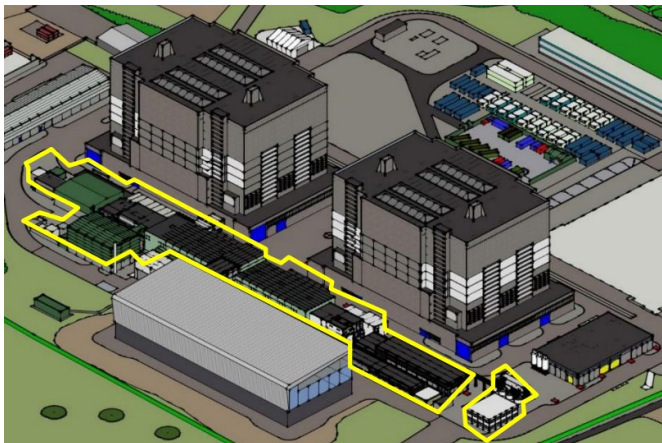
² Fodd bynnag, mae cyfansoddion switsio trydan foltedd uchel byw a weithredir gan Scottish Power a National Grid gerllaw'r safle.

³ Mae hyn yn seiliedig ar 'ogledd y safle' yn hytrach na 'ogledd cywir'.

Cyfeirnod yr ACLI	Cofrestrwyd	Datblygiad	Dyfarniad
APP/H9504/X/02/514892	Wedi'i alw i mewn ar 27 Gorffennaf 2001	Adeilad newydd ar gyfer storio gwastraff lefel ganolraddol a gostwng uchder hen adeiladau adweithyddion gyda thoeau newydd ac ailorchuddio.	Argymhellwyd ei gymeradwyo gan yr Arolygiaeth Gynllunio ar 19 Mawrth 2003 a chymeradwywyd gan CCC 31 Gorffennaf 2003
NP5/73/287	08 Ebrill 2004	Storfa GLG arfaethedig a gostwng uchder a gorchudd adeiladau'r adweithyddion blaenorol	Wedi'i gymeradwyo'n rhannol / wedi'i wrthod yn rhannol (07 Medi 2004)
	O adolygu'r ohebiaeth rhwng y safle ac APCE, yn dilyn rhoi caniatâd cynllunio ar 31 Gorffennaf 2003, mae'r cais hwn yn ymddangos fel petai'n cyfeirio at faterion yr ymdriniwyd â hwy dan yr amodau amrywiol sydd ynghlwm wrth y caniatâd cynllunio. Mewn llythyr dyddiedig 07 Medi 2004 caniatawyd rhai deunyddiau, ond gwrthodwyd deunyddiau toi. Fodd bynnag, aethpwyd i'r afael â'r mater hwn wedi hynny a'r deunyddiau to a gymeradwywyd yw cladin metel gorffeniad llwyd llechen RAL 7015.		
NP5/73/287B	17 Mawrth 2011	Ffurio maes parcio dros dro newydd	Caniatawyd (19 Ebrill 2011)
NP5/73/287C	22 Mehefin 2012	Amrywiad i amod rhif. 3 o ganiatâd cynllunio NP5/73/287B (dyddiedig 10/04/2011) i ymestyn cyfnod defnydd tir fel maes parcio i 31/12/2016	Caniatawyd (24 July 2012)
APP/H9504/X/02/514892 (NP5/73/287)	27 Ionawr 2021	Cais anffurfiol i atal monitro sŵn dros dro a reolir gan amod 08 (Rhannau A-F) o ganiatâd cynllunio APP/H9504/X/02/514892 (NP5/73/287) tra bod ataliad ar y gostyngiad yn uchder ac ailfodelu adeiladau'r adweithyddion.	Cytunwyd (28 Ionawr 2021)
NP5/73/LU28 7K	16 Mai 2022	Tystysgrif Cyfreithlondeb (Defnydd Arfaethedig) i ostwng uchder dau adeilad adweithydd	Caniatawyd (26 Medi 2022)
NP5/73/287J	18 Ionawr 2022	Bwriad i ddymchwel a chael gwared ar Gymhlethfa'r Pyllau Trawsfynydd, cael gwared ar fân strwythurau eraill, gwaith capio a draenio cysylltiedig, a gosod tyllau turio monitro dŵr daear	Angen AEA (13 Mai 2022)
NP5/73/287M	15 Medi 2022	Cais ffurfiol am farn gwmpasu mewn cysylltiad â'r cynigion i ddymchwel Cymhlethfa'r Pyllau Trawsfynydd, cael gwared ar fân strwythurau eraill, gwaith capio a draenio cysylltiedig, a gosod tyllau turio monitro dŵr daear	Caniatawyd BG (23 Mawrth 2023)
NP5/73/LU28 7N	5 Ionawr 2023	Cais am Dystysgrif Cyfreithlondeb Defnydd neu Ddatblygiad Presennol - Dymchwel y Cymhleth Gweinyddol	Caniatawyd (27 April 2023)
NP5/73/287P	06 Chwefror 2023	Cadw gwaith trin carthion yn rhannol / cwblhau'n rhannol, ynghyd â gwaith cysylltiedig	Caniatawyd (19 Ionawr 2024)
NP5/73/287Q	14 Mehefin 2023	Drilio tyllau turio 17no. ar gyfer ymchwilio a monitro dŵr daear	Caniatawyd (31 Gorffennaf 2023)

3. Y Cynigion

- 3.1 Mae'r cynigion (a ddangosir yn Ffigurau 2 a 3) yn ymwneud â dymchwel cymhlethfa'r pyllau i lefel y slabiau daear, mewnlenni ei wagleoedd o dan y ddaear, capio'r rhan fwyaf o'i ôl troed, ac addasiadau i'r draeniad dŵr wyneb. Mae'r cynigion hefyd yn cynnwys "gwaredu in-situ" rhai strwythurau o gymhlethfa'r pyllau sydd wedi'u halogi gan ymbelydredd gweddilliol a "gwaredu at ddiben", sy'n golygu defnyddio deilliannau halogedig ymbelydrol addas o ddymchwel y strwythurau uwchben y ddaear i fewnlenni gwagleoedd diangen. Bydd rhai gwagleoedd yn cael eu mewnlenni'n rhannol â choncrit glân am resymau strwythurol, ac efallai y bydd eraill yn cael eu mewnlenni'n rhannol â choncrit glân am resymau lliniaru effaith dŵr daear. Bydd rhywfaint o seilwaith ychwanegol gerllaw, ond yn gymharol fach, sydd wedi'i halogi'n ymbelydrol o dan y ddaear hefyd yn dod yn warediadau in-situ, er nad oes angen unrhyw weithrediadau peiranyddol ar y rhain. Sylwch fod y gair "gwaredu" yn cael ei ddefnyddio yma yn yr ystyr caniatáu amgylcheddol sy'n ymwneud â gwastraff ymbelydrol, ac fel y'i defnyddir gan asiantaethau amgylcheddol y DU yn y cyd-destun hwnnw.
- 3.2 Mae cadw adeileddau o dan y ddaear sydd wedi'u halogi'n ymbelydrol yn barhaol, yn nhermau caniatadau amgylcheddol, yn "wastraff". Fodd bynnag, nid yw hynny'n wir o ran cynllunio. Er mwyn cymharu, nid yw strwythurau is-wyneb segur nad ydynt yn ymbelydrol a adawyd yn y ddaear ar hen safleoedd diwydiannol yn cael eu hystyried yn "wastraff" yn nhermau cynllunio, hyd yn oed os ydynt wedi'u halogi gan sylweddau anymbelydrol. Tra bod y gair "gwaredu" yn cael ei ddefnyddio drwy'r Datganiad Amgylcheddol sy'n cefnogi'r cais cynllunio hwn, mae hyn oherwydd mai dyna sut mae cadw'r strwythurau ymbelydrol segur a mewnlenni gwagleoedd yn barhaol yn cael ei ystyried o fewn y gyfundrefn drwyddedu amgylcheddol. Ni ddylid cymryd bod ystyr penodol i'r defnydd o'r gair "gwaredu" yn nhermau cynllunio. Hefyd, nid yw cadw'r strwythurau hyn o dan y ddaear yn "ddatblygiad", o dan Adran 55 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990.
- 3.3 Bydd system ddraenio leol (yn hytrach na chwmpasu safle Trawsfynydd) newydd yn cael ei gosod yn union gerllaw cymhlethfa'r pyllau sydd wedi'i ddymchwel. Amcanion dylunio allweddol y system ddraenio newydd fydd rhyngwynebu'n effeithiol â'r system safle bresennol i reoli dŵr glaw ffo o'r cap concrit newydd, i gyfeirio'r dŵr ffo oddi ar ffyrdd ar y safle⁴. O ran swyddogaeth a maint y dŵr glaw sy'n cael ei ddal, mae elfennau newydd y system ddraeniau hon yn union yr un fath â'r trefniant presennol.

Ffigur 2: CGI o safle Trawsfynydd gyda chymhlethfa'r pyllau wedi'i amlygu mewn melyn

⁴ Bydd dŵr glaw wedi'i ddal yn gollwng i system ddraenio dŵr wyneb y safle presennol yn hytrach na chael ei gyfeirio i ymdreiddio i'r tir, a hyn yn bennaf er mwyn osgoi tarfu ar unrhyw dir llygredig presennol. Mae draeniau storm ar y safle yn arwain at orsaf bwmpio "ceuffos ddargyfeirio" ar bwynt topograffegol isel (o fewn ardal prydles yr Ymgeisydd gan yr NDA ac yn union gerllaw safle'r Grid Cenedlaethol), lle mae dŵr yn cael ei bwmpio i'r llyn fel gollyngiad a ganiateir.

Ffigur 3: CGI o safle Trawsfynydd ar ôl cwblhau'r datblygiad arfaethedig

- 3.4 Ceir rhagor o wybodaeth isod am agweddau penodol y gwaith arfaethedig.

Dymchwel Cymhlethfa'r Pyllau

- 3.5 Cyn dechrau'r datblygiad arfaethedig, bydd yr holl asbestos swmp a pheiriannau ac offer wedi'u tynnu ac eithrio eitemau peiriannau mawr iawn megis craeniau uchel. Bydd eitemau peiriannau mwy yn cael eu symud yn ystod y gwaith dymchwel.
- 3.6 Mae dymchwel yn cynnwys datgymalu strwythurau cymhlethfa'r pyllau uwchben y ddaear (yn mesur tua 230m o hyd a 45m o led yn ei bwynt lletaf, a chydag uchder mwyaf o 12.5m), ond bydd hefyd yn cynnwys dymchwel rhai strwythurau lefel y ddaear fel lloriau crog.
- 3.7 Bydd concrit newydd yn cael ei ddefnyddio ar loriau rhai gwagleoedd o dan y ddaear, er mwyn diogelu atgyfnerthiad metel agored gwaelod lonydd pyllau'r de rhag cyrydiad yn y dyfodol, ac i atal waliau un gwagle penodol (yr islawr Gwaith Trin Carthffrwd Gweithredol (AETP) rhag dymchwel pan fydd llawr crog uwch ei ben yn cael ei dynnu.
- 3.8 Disgwylir i'r rhan fwyaf o'r sgil-gynhyrchion dymchwel gael ei gadw ar y safle at ddibenion ôl-lenwi gwagleoedd a chaiff hyn ei drafod isod, er y bydd hyn yn dibynnu ar y ffactorau swmpio a gyflawnir.

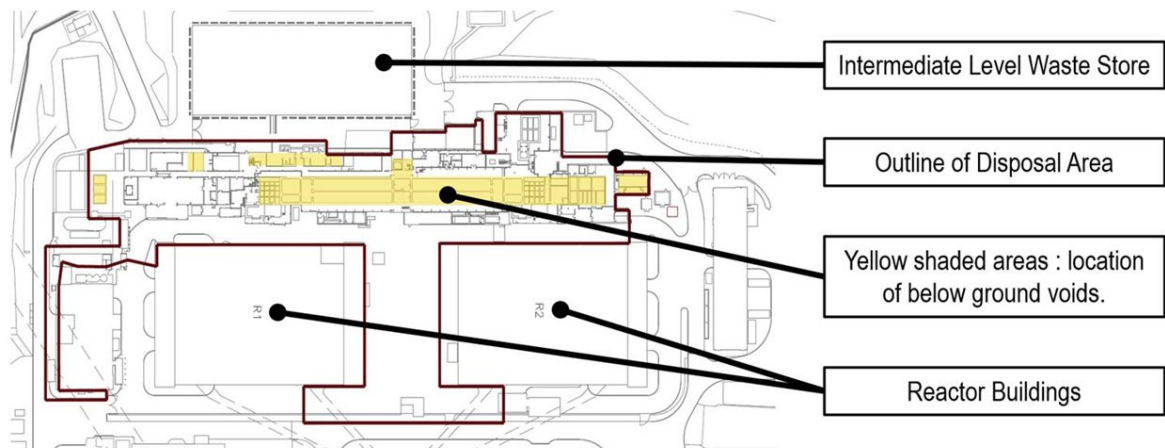
Gwaredu In-Situ

- 3.9 Mae "gwaredu in-situ", fel y cyfeirir ato gan asiantaethau amgylcheddol y DU, yn golygu gadael strwythurau halogedig ymbelydrol yn eu lle yn barhaol fel gwarediadau gwastraff ymbelydrol a ganiateir. Yn y datblygiad hwn, cynigir gwaredu in-situ ar gyfer strwythurau islaw'r ddaear sydd wedi'u halogi'n ymbelydrol o gymhlethfa'r pyllau, yn ogystal ag ar gyfer peth seilwaith llygredig cymharol fach nad oes ei angen y tu allan i ôl troed cymhlethfa'r pyllau (ond o fewn yr Ardal Waredu a ddangosir yn Ffigur 4). Ar wahân i osod cap concrid a draeniad newydd dros y gwarediadau o fewn ôl troed cymhlethfa'r pyllau, byddai'r gwarediadau in-situ yn golygu dim ond mân weithrediadau peirianyddol megis defnyddio growt i leihau hydreiddedd mewn rhai mannau.

Gwaredu I Bwrpas

- 3.10 Mae "gwaredu i bwrpas", term arall a ddefnyddir gan asiantaethau amgylcheddol y DU, yn berthnasol i osod concrit ymbelydrol a sgil-gynhyrchion dymchwel gwaith maen yn y gwagleoedd o dan y ddaear yng nghymhlethfa'r pyllau. Mae'r term yn cyfeirio at y ffaith pe na bai'r sgil-gynhyrchion dymchwel ymbelydrol hyn yn cael eu defnyddio ar gyfer y mewnlenni, yna byddai'n rhaid dod o hyd i ddeunydd arall at yr un diben..
- 3.11 Mewn rhai unedau gwag efallai y bydd rhywfaint o ddefnydd naill ai o growtio hydreiddiad (ar ôl gosod sgil-gynhyrchion dymchwel) neu haenen concrit lân (wedi'i gosod cyn gosod sgil-gynhyrchion

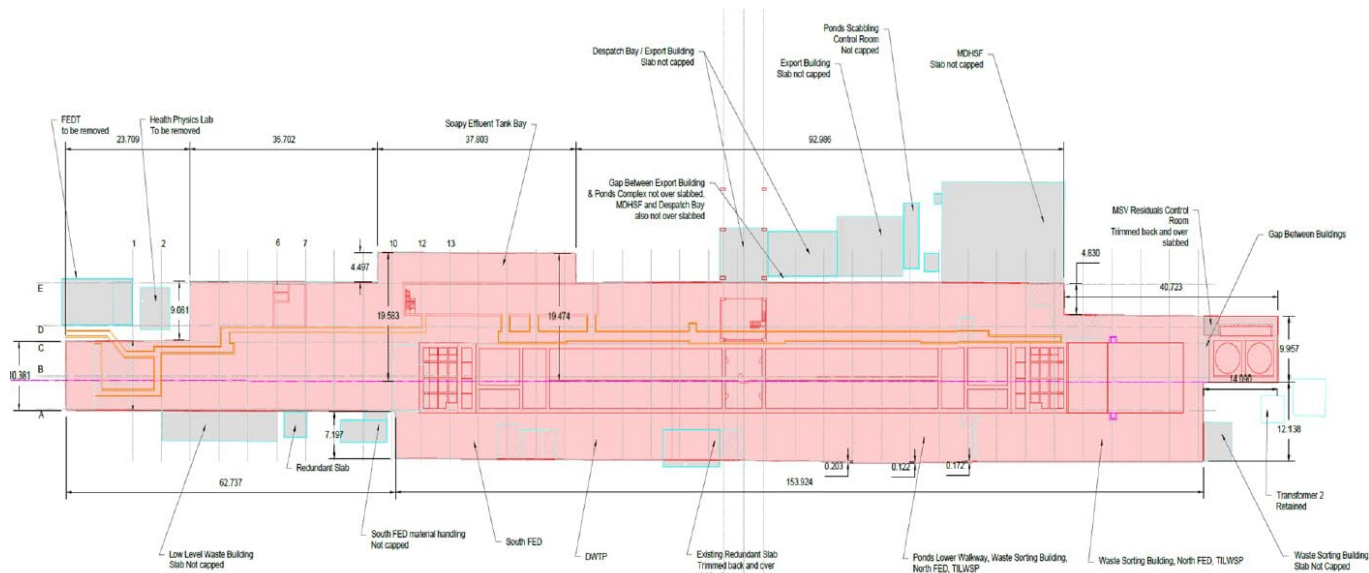
dymchwel), yn benodol pan fo gwaelod y gwagle yn is na'r lefel trwythiad uchaf arferol a bod uniadau yn y waliau concrit a lloriau'r gwagleoedd yn bresennol o dan y lefel honno.

Ffigur 4: Graffeg o'r ardal waredu arfaethedig ar y safle

Capio

- 3.12 Bydd ardal cymhlethfa'r pyllau a ddymchwelwyd yn cael ei chapio â slab capio concrit cyfnerth ar ôl cwblhau'r gwaith o fewnlenwi'r gwagleoedd. Prif amcanion y cap hwn yw darparu ymwrthedd i ymdreiddiad dŵr wyneb (dŵr glaw), a chaniatáu i ôl troed cymhlethfa'r pyllau gael ei integreiddio o fewn ardal weithredol y safle i alluogi gweithgareddau digomisiynu parhaus y safle. Dangosir maint y cap yn Ffigur 5; bydd yn rhychwantu'r holl wagleoedd sydd wedi'u mewnlenni o dan y ddaear.
- 3.13 Gellir sydynu concrit ar gyfer y slab capio ar y safle, neu ddod ag ef i'r safle wedi'i gymysgu'n barod.

Ffigur 5: Maint y cap concrit arfaethedig

Draenio

- 3.14 Bydd y slab capio yn cael ei osod i gyfeirio dŵr glaw a bydd draenio perimedr yn cael ei ymgorffori i ddal dŵr ffo wyneb sy'n dod o'r slab. Bydd y draenio perimedr ar ffurf draeniau sianel unionlin a osodir gan ddefnyddio technegau adeiladu draeniad bas confensiynol. Bydd pibellau draenio claddedig hefyd

yn cael eu gosod i dderbyn o'r draeniau sianel a'u cysylltu â thyllau archwilio sy'n bodoli'n barod. Bydd maint unrhyw waith cloddio yn cael ei leihau. Nid yw dihybyddu'r ddaear yn angenrheidiol nac yn cael ei gynnig naill ai yn ystod y gwaith adeiladu nac ar ôl hynny.

- 3.15 Mae cynllun gosodiad y safle wedi'i ddangos ar y lluniad sydd wedi'i gynnwys yn Atodiad II y datganiad hwn.

Y Rhesymeg dros y Cynigion

- 3.16 Mae'n ofynnol i'r Ymgeisydd o dan delerau ei drwydded amgylcheddol bennu a gweithredu'r defnydd o lwybrau rheoli gwastraff ymbelydrol (gan gynnwys gwaredu) optimwm (ac wedi'i optimeiddio). Mae canllawiau rheoleiddio'r DU a gyhoeddwyd yn ddiweddar yn ei gwneud yn ofynnol, fel rhan o'r gofyniad optimeiddio trosfwaol, bod yn rhaid i weithredwyr fel yr Ymgeisydd ystyried yr opsiynau ar gyfer gwaredu rhywfaint o wastraff ymbelydrol lefel isel ar y safle, megis gadael strwythurau concrit yn eu lle neu ddefnyddio deilliannau dymchwel addas fel deunydd ôl-lenwi.
- 3.17 Mae'r Datganiad Amgylcheddol sy'n cyd-fynd â'r cais cynllunio hwn yn egluro manteision dull gwaredu o'r fath ar y safle yn Nhrawsfynydd. Rhai o'r manteision posibl yw'r llai o angen am gludiant oddi ar y safle, llai o ddosau gweithwyr, llai o gostau a llai o ddefnydd o gapasiti gwaredu gwastraff ymbelydrol oddi ar y safle. Efallai mai'r prif reswm a'r rheswm mwyaf cymhellol dros gynnig gwaredu yn y fan a'r lle ar gyfer y rhannau tanddaearol o gymhlethfa'r pyllau a'r nodweddion tanddaearol cysylltiedig o fewn yr Ardal Waredu yn Nhrawsfynydd, yw'r her beirianyddol sylweddol sy'n gysylltiedig â chyrnaedd cyflwr terfynol glân, anymbelydrol ar gyfer y rhan hon o'r safle (lle mae cyfaint sylweddol o dir halogedig ymbelydrol hefyd yn bresennol). O ystyried bod y rhan fwyaf o'r rhestr o ymbelydredd yn yr is-wyneb, yna mae gwaredu sgil-gynhyrchion dymchwel o rannau uwchben y ddaear o'r strwythurau drwy fewnlenwi gwagleoedd o dan y ddaear yn dod yn ffafriol hefyd.

4. Ymgynghori ac Ymgysylltu â'r Gymuned

Rhagymadrodd

- 4.1 Mae Datganiad o Ymglymiad Cymunedol (SCI) (Cyfeirnod Dogfen: AY/17C000085/SCI/02) gyda'r cais cynllunio hwn, ac mae'n darparu crynodeb a chofnod o'r ymgysylltu â'r cyhoedd a gynhaliwyd mewn perthynas â'r cynigion.
- 4.2 Mae'r SCI yn cynnwys manylion ymgynghoriad cyn ymgeisio dewisol a gorfodol gydag Awdurdod y Parc Cenedlaethol, y gymuned leol a rhanddeiliaid ehangach. Rhoddir manylion y cais ffurfiol am farn sgrinio a barn gwmpasu Asesiad o'r Effaith Amgylcheddol (AEA) isod.

Barn Sgrinio AEA

- 4.3 Cyflwynodd yr Ymgeisydd gais ffurfiol am farn sgrinio i Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri (APCE) ar 26 Ionawr 2022. Ar 13 Mai 2022, cyhoeddodd APCE benderfyniad sgrinio cadarnhaol yn cadarnhau y bydd effaith debygol y datblygiad arfaethedig ar yr amgylchedd yn golygu y bydd angen cyflwyno Datganiad Amgylcheddol (DA). Roedd y penderfyniad sgrinio ar y sail bod y datblygiad arfaethedig yn ddatblygiad Atodlen 2 – mynd y tu hwnt i'r trothwy / maen prawf wedi'i fodloni neu Ardal Sensitif ac yn debygol o gael effeithiau sylweddol.
- 4.4 Amgaeir copi o farn sgrinio'r ACLI yn Atodiad III y datganiad hwn.

Barn Gwmpasu AEA

- 4.5 Yn dilyn barn sgrinio AEA cadarnhaol yr Awdurdod (Cyf: NP5/73/287J - dyddiedig 13 Mai 2022), cyflwynwyd cais ffurfiol am farn gwmpasu i APCE ar 15 Medi 2022, yn unol â Rheoliad 14 o Reoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Asesu Effeithiau Amgylcheddol) (Cymru) 2017.
- 4.6 Cyhoeddodd yr Awdurdod ei farn gwmpasu (Cyf: NP5/73/287M) ar 30 Tachwedd 2022 gan gytuno'n fras fod yr adroddiad cwmpasu (Cyf: 807521-WOOD-XX-XX-RP-QA-000001), a baratowyd gan Wood Group UK Limited, yn mynd i'r afael â'r prif faterion i'w hystyried.
- 4.7 Yn sgil ymateb Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) i'r ymgynghoriad i'r cais am farn gwmpasu, cyflwynodd yr Ymgeisydd ragor o wybodaeth i APCE ar 02 Chwefror 2023. Roedd hyn yn ymwneud yn bennaf â'r trefniadau monitro dŵr daear i gefnogi'r gwarediadau arfaethedig ar y safle o gymhlethdod y pyllau oeri a nodweddion gerllaw. Mewn ymateb i hyn, cyhoeddodd APCE farn gwmpasu ddiwygiedig, dyddiedig 23 Mawrth 2023, yn cydnabod cyflwyno gwybodaeth bellach ynghylch monitro dŵr daear.
- 4.8 Amgaeir copi o farn gwmpasu ddiwygiedig yr ACLI yn Atodiad IV y datganiad hwn.

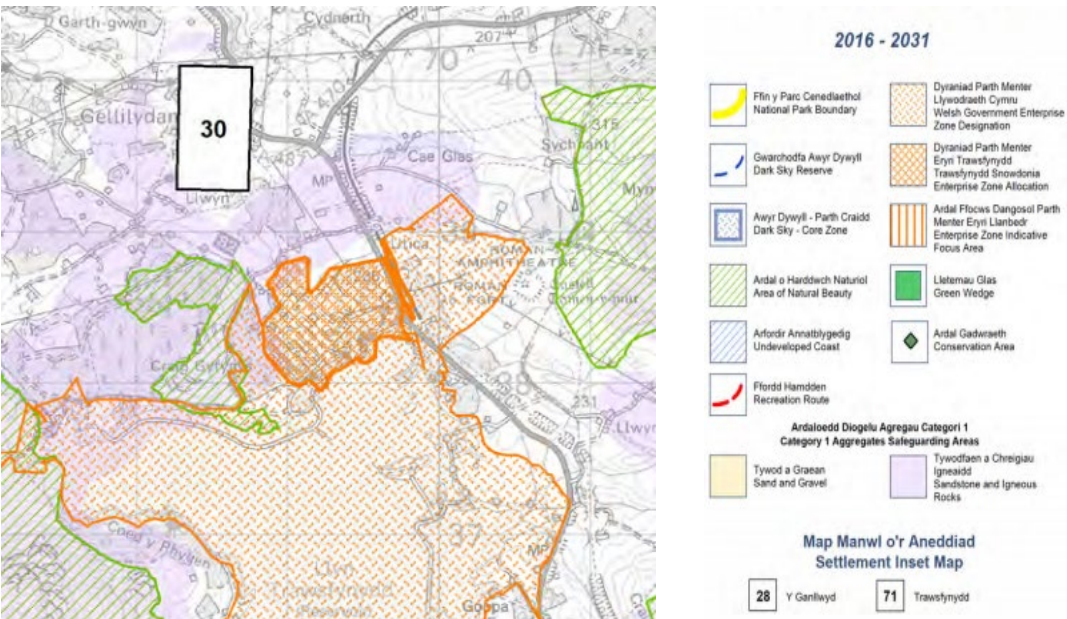
5. Cyd-destun Polisi Cynllunio

Rhagymadrodd

- 5.1 Mae Adran 38(6) o Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 yn mynnu bod cais am ganiatâd cynllunio yn cael ei benderfynu yn unol â'r Cynllun Datblygu, oni bai bod ystyriaethau perthnasol yn nodi fel arall.
- 5.2 Mae'r adrannau canlynol yn cofnodi prif ddarpariaethau'r prif ddogfennau cynllunio statudol a strategaethau perthnasol. Mae'n sefydlu'r cyd-destun ar gyfer cyflwyno'r cynigion.
- 5.3 Mae canllawiau cenedlaethol yn cynnwys Cymru'r Dyfodol (Y Cynllun Cenedlaethol) (Chwefror 2021), Argraffiad 12 Polisi Cynllunio Cymru (PPW) (Chwefror 2024), yn ogystal ag amrywiaeth o Nodiadau Cyngor Technegol atodol. Ar lefel leol, Cynllun Datblygu Lleol Eryri (CDLIE), a fabwysiadwyd ym mis Chwefror 2019, yw'r Cynllun Datblygu statudol y bydd y cynigion yn cael eu hasesu yn ei erbyn. Yn dilyn adolygiad o'r cyfyngiadau cynllunio perthnasol, mae polisïau sy'n berthnasol o ran y cyd-destun cenedlaethol a lleol wedi'u nodi isod.

Cyfyngiadau Cynllunio

- 5.4 Mae'r safle wedi ei leoli o fewn Parc Cenedlaethol Eryri. Yn ôl y map cynigion (detholiad isod) sy'n cyd-fynd â Chynllun Datblygu Lleol Eryri (CDLIE) ddiwygiedig, mae'r safle y tu allan i ffin yr aneddiad ac o fewn ardal o gefn gwlad. Mae'r safle wedi ei leoli gerllaw ardal o harddwch naturiol.
- 5.5 Mae'r safle wedi'i ddyrannu'n benodol yn y CDLIE fel 'Ardal Fenter Eryri Trawsfynydd' (SEZ) ac mae'n rhan o 'Ardal Fenter Llywodraeth Cymru' ehangach..

Ffigur 6: Detholiad o Fap Cynigion CDLIE Mabwysiedig

- 5.6 O ran nodweddion treftadaeth, nid oes unrhyw adeiladau rhestredig na Henebion Cofrestredig ar y safle⁵.
- 5.7 Mae'r parc a'r ardd hanesyddol gofrestredig Gradd II* a adwaenir fel yr Hen Orsaf Bŵer Niwclear yn Nhrawsfynydd: Sgwâr y Ddraig a Gardd y Fonesig Sylvia Crowe (PGW (Gd) 64(GWY)) yn gorwedd yn rhannol gyfagos i Safle'r Cais. Mae'r dynodiad yn cynnwys gardd ffurfiol (Sgwâr y Ddraig) a gerddi

⁵ Mae Heneb Restredig (Cyfeirnod Cadw ME163) yng nghoetir Nyrs Cae-du, i'r gogledd o'r safle, sy'n cynnwys olion aneddiad caeedig bach ond sylweddol sydd heb darfu arno, sydd fwy na thebyg yn dyddio o ddiwedd y cyfnod cynhanesyddol neu'r cyfnod Brythonig-Rufeinig. Mae yna hefyd adeiladau rhestredig gradd II i'r gogledd-ddwyrain yng Nghreigiau Duon (ffermdy o ddechrau'r 19eg ganrif) ac i'r de-ddwyrain yng Nghoed Cae-du (ffermdy o'r 16eg Ganrif).

anffurfiol (Gardd y Fonesig Sylvia Crowe) gyda theras a phwll, a ddyluniwyd gan y pensaer tirwedd y Fonesig Sylvia Crowe fel rhan o'r gwaith tirlunio ehangach ar gyfer gorsaf bŵer niwclear Trawsfynydd. Cynlluniwyd y gerddi i fod yn rhan o'r safle gweithredol yr oedd cymhlethfa'r pyllau yn rhan ohono. Gellir gweld ychydig ar gymhlethfa'r pyllau o Sgwâr y Ddraig ac yn ei ben deheuol mae gyferbyn â Gardd y Fonesig Sylvia Crowe. Fodd bynnag, mae'r ddwy ardd o fewn ffin yr NLS, ac nid yw'r naill na'r llall yn hygyrch i'r cyhoedd.

- 5.8 Nid yw safle Trawsfynydd yn destun dynodiad ecolegol statudol. Fodd bynnag, mae Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) i'r dwyrain ac i'r gorllewin o'r NLS, gerllaw Llyn Trawsfynydd. Mae Ardal Gwarchodaeth Arbennig (AGA) ac Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA) hefyd wedi eu lleoli i'r dwyrain ac mae Gwarchodfa Natur Genedlaethol (GNG) i'r gorllewin o safle Trawsfynydd. Mae ardal o goetir hynafol wedi'i lleoli gyferbyn â ffin gogledd-orllewinol y safle.
- 5.9 Mae llwybr beicio yn ymestyn ar hyd y gronfa ddŵr i'r de o'r safle, cyn lapio o gwmpas y ffin orllewinol a chydgyfeirio gyda llwybr cyhoeddus i'r gogledd.
- 5.10 Yn ôl Map Cyngor Datblygu (DAM) Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC), sy'n cyd-fynd â Nodyn Cyngor Technegol 15 (Datblygu a Pherygl Llifogydd) a'r Map Llifogydd ar gyfer Cynllunio, nid yw'r safle wedi'i leoli o fewn ardal lle mae perygl llifogydd hysbys. Fodd bynnag, mae'r Map Llifogydd ar gyfer Cynllunio yn nodi bod rhan o'r safle mewn perygl canolig o lifogydd (1% (1 mewn 100) o siawns o lifogydd mewn blwyddyn benodol, gan gynnwys effeithiau newid hinsawdd) o ddŵr wyneb a chysiau dŵr bach (Parth Llifogydd 3).

Polisi Cynllunio Cenedlaethol

Fframwaith Polisi'r DU ar gyfer Rheoli Sylweddau Ymbelydrol a Datgomisiynu Niwclear (Mai 2024)

- 5.11 Mae'r ddogfen hon wedi'i datblygu gan Lywodraeth y DU a'r gweinyddiaethau datganoledig. Ei diben yw darparu fframwaith polisi cydlynol ar gyfer y DU gyfan ar gyfer rheoli sylweddau ymbelydrol a datgomisiynu niwclear.
- 5.12 Mae Adran 8 (rheoli gwastraff ymbelydrol yn y sectorau niwclear a di-niwclear) o'r Fframwaith yn rhoi gwybodaeth am y potensial ar gyfer gwaredu gwastraff ymbelydrol addas ar y safle. Mae'r Fframwaith yn amlinellu, yn ystod camau olaf datgomisiynu a glanhau cyfleusterau niwclear, wrth i adeiladau gael eu dymchwel, fod llawer iawn o rwbel yn cael ei gynhyrchu. Gall canran fach o'r deunydd hwn fod wedi'i halogi'n ysgafn ag ymbelydredd. Yn ogystal, efallai y bydd is-strwythurau, piblinellau a phriddoedd halogedig ar y safleoedd. Gall cloddio'r gwastraff hwn, ei becynnu, a'i gludo i'w waredu mewn cyfleusterau cymeradwy oddi ar y safle arwain at effeithiau negyddol, megis cynyddu'r risgiau i iechyd a diogelwch gweithwyr yn ystod y cloddio, mwy o draffig HGV a sŵn cysylltiedig, llwch, llygredd ac allyriadau carbon deuocsid. Felly, mae'r Fframwaith hwn yn cefnogi gwaredu a monitro gwastraff halogedig ar y safle, yn hytrach na'i gloddio a'i gludo i'w waredu yn rhywle arall.

Strategaeth Datgomisiynu Niwclear

- 5.13 Mae'r rhagair i Strategaeth 4 yr NDA (Mawrth 2021) yn nodi: "Rydym yn gweithio gyda llywodraeth y DU a'r gweinyddiaethau datganoledig i sicrhau bod eu polisiau'n cael eu hadlewyrchu yn ein strategaeth a'u rhoi ar waith yn ein safleoedd." Nodir yn ei Adran 4 ("Datgomisiynu ac Adfer Safleoedd") fod fframwaith rheoleiddio'r DU yn cael ei ddiwygio i ganiatáu ar gyfer gwaredu gwastraff ymbelydrol ar y safle ar safleoedd niwclear trwyddedig a safleoedd a ganiateir heb rag-gau dad-drwyddedu safleoedd ac ildio trwyddedau amgylcheddol safle. Yn Adran 4.3 mae strategaeth yr NDA yn nodi bod yn rhaid optimeiddio cyflwr terfyn y safle, sy'n golygu bod angen ystyried pob opsiwn. Yn Adran 7.1 ("Y Weledigaeth: Y Gallu Gwaredu sydd ei Angen i Gwblhau'r Genhadaeth") trafodir yr opsiynau o waredu ar y safle naill ai in-situ neu at ddiben (e.e. llenwi gwagleoedd) rhai mathau o wastraff ymbelydrol. Dywedir bod gwarediadau o'r fath yn cael eu rheoleiddio a bod yn rhaid dangos bod unrhyw warediadau ar y safle yn ddiogel ac yn darparu'r canlyniad gorau i'r amgylchedd yn ei gyfanrwydd.

- 5.14 Ym mis Mawrth 2019, cynigiodd yr Ymgeisydd newid i ragdybiaeth cyflwr terfynol y safle ar gyfer Trawsfynydd i gynnwys gadael rhai o'r strwythurau is-wyneb sydd wedi'u halogi'n ysgafn yn eu lle a defnyddio concrit o ddymchwel strwythurau uwchben y ddaear fel mewnlenwi ar gyfer gwagleoedd is-wyneb diangen. Mae'r newid hwn wedi'i gymeradwyo a'i fabwysiadu gan yr NDA drwy ei System Rheoli Strategaeth.

Cymru'r Dyfodol (Y Cynllun Cenedlaethol)

- 5.15 Mae Cymru'r Dyfodol – Cynllun Cenedlaethol 2040 (Chwefror 2021) yn gosod y cyfeiriad ar gyfer datblygu ledled Cymru hyd at 2040. Mae'n cynnwys cynllun datblygu cenedlaethol gyda strategaeth ar gyfer mynd i'r afael â blaenoriaethau cenedlaethol allweddol drwy'r system gynllunio, gan gynnwys cynnal a datblygu economi fywiog, a gwella iechyd a lles cymunedau. Mae datgarboneiddio, iechyd, ffyniant a'r Gymraeg yn feysydd cyffredin sy'n sail i holl bolisiau Cymru'r Dyfodol. Mae'r ddogfen yn dawl i raddau helaeth ar fater gwaredu gwastraff, ac nid yw'n cyfeirio o gwbl at reoli gwastraff ymbelydrol.
- 5.16 Mae Polisi 24 (Gogledd Orllewin Cymru ac Ynni) yn canolbwyntio ar ddatblygiadau ynni newydd a buddsoddiad o fewn Rhaglen Ynys Ynni Môn, Wylfa Newydd a Thrawsfynydd. Mae is-destun y polisi yn cydnabod Trawsfynydd fel hen orsaf ynni niwclear gyda'r seilwaith angenrheidiol a'r sgiliau lleol yn eu lle ar gyfer datblygiad posibl Adweithydd Modiwlwr Bach yn y dyfodol.

Polisi Cynllunio Cymru (PPW)

- 5.17 Mae Polisi Cynllunio Cymru (Argraffiad 12) yn nodi polisiau cynllunio defnydd tir Llywodraeth Cymru. Mae hwn yn cynnwys canllawiau ar gyfer paratoi cynlluniau datblygu Awdurdodau Lleol, rheoli datblygu, ac yn nodi ymrwymiad Llywodraeth Cymru i greu datblygiadau cynaliadwy.
- 5.18 Prif amcan Polisi Cynllunio Cymru yw sicrhau bod y system gynllunio yn cyfrannu at gyflawni datblygu cynaliadwy ac yn gwella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru, fel sy'n ofynnol gan Ddeddf Cynllunio (Cymru) 2015 a'r Ddeddf Llesiant, sef Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- 5.19 Rhaid i bolisiau, cynigion a phenderfyniadau cynllunio geisio hyrwyddo datblygu cynaliadwy a chefnogi llesiant pobl a chymunedau ledled Cymru. Mae Polisi Cynllunio Cymru yn awgrymu y gellir cyflawni hyn drwy ddefnyddio'r "pum ffordd o weithio", a thrwy wneud y mwyaf o'u cyfraniad at gyflawni'r saith nod llesiant a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.
- 5.20 Mae'r saith nod llesiant yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn darparu gweledigaeth a rennir i weithio tuag ati – rhoddir pwyslais ar bwysigrwydd cyflawni'r holl nodau o fewn cynnig:
- Cymru lewyrchus: "Cymdeithas arloesol, gynhyrchol a charbon isel sy'n cydnabod y terfynau sydd ar yr amgylchedd byd-eang ac sydd, o ganlyniad, yn defnyddio adnoddau mewn modd effeithlon a chymesur (gan gynnwys gweithredu ar newid yn yr hinsawdd); ac sy'n datblygu poblogaeth fedrus ac addysgedig mewn economi sy'n cynhyrchu cyfoeth ac yn cynnig cyfleoedd cyflogaeth, gan ganiatáu i bobl fanteisio ar y cyfoeth a gynhyrchir drwy gael gafael ar waith addas".
 - Cymru gydnerth: "Cenedl sy'n cynnal ac yn gwella amgylchedd naturiol bioamrywiol gydag ecosystemau gweithredol iach sy'n cynnal cydnerthedd cymdeithasol, economaidd ac ecolegol ynghyd â'r gallu i addasu i newid (er enghraifft newid yn yr hinsawdd)".
 - Cymru iachach: "Cymdeithas lle mae llesiant corfforol a meddyliol pobl cystal â phosibl a lle deallir dewisiadau ac ymddygiadau sydd o fudd i iechyd yn y dyfodol".
 - Cymru sy'n fwy cyfartal: "Cymdeithas sy'n galluogi pobl i gyflawni eu potensial ni waeth beth fo'u cefndir neu eu hamgylchiadau (gan gynnwys eu cefndir a'u hamgylchiadau cymdeithasol-economaidd)".
 - Cymru o gymunedau cydlynus: "Cymunedau atyniadol, hyfyw a diogel sydd â chysylltiadau da".
 - Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu: "Cymdeithas sy'n hyrwyddo ac yn gwarchod diwylliant, treftadaeth a'r Gymraeg, ac sy'n annog pobl i gyfranogi yn y celfyddydau, a chwaraeon a gweithgareddau hamdden".

- Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang: "Cenedl sydd, wrth iddi wneud unrhyw beth i wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru, yn ystyried a allai gwneud peth o'r fath gyfrannu'n gadarnhaol at lesiant byd-eang".

5.21 Mae Polisi Cynllunio Cymru hefyd yn nodi pum egwyddor allweddol sy'n darparu gweledigaeth arweiniol ar gyfer pob cynllun datblygu. Mae'r rhain fel a ganlyn:

1. Tyfu ein heconomi mewn modd cynaliadwy: *"Dylai'r system gynllunio alluogi datblygu sy'n cyfrannu at les economaidd hirdymor, gan wneud y defnydd gorau o'r seilwaith presennol a chynllunio ar gyfer seilwaith a gwasanaethau ategol newydd. Rhaid i gymunedau, llywodraeth genedlaethol a lleol, busnesau, a'r trydydd sector weithio gyda'i gilydd i gymryd golwg hirdymor, gan integreiddio ac alinio blaenoriaethau trwy fwy o gydweithio er mwyn cyflawni buddion economaidd cynaliadwy i bawb yn unol â'r nodau llesiant".*
2. Gwneud y defnydd gorau o adnoddau: *"Mae defnydd effeithlon o adnoddau, gan gynnwys tir, yn sail i ddatblygu cynaliadwy. Mae gan y system gynllunio rôl hanfodol i'w chwarae o ran gwneud datblygiadau'n wydn i'r newid yn yr hinsawdd, datgarboneiddio cymdeithas a datblygu economi gylchol er budd yr amgylcheddau wedi'u hadeiladu a'r rhai naturiol, ac i gyfrannu at gyflawni'r nodau llesiant. Rhaid cymhwyso'r egwyddor agosrwydd i sicrhau bod problemau'n cael eu datrys yn lleol yn hytrach na'u trosglwyddo i fannau eraill neu genedlaethau'r dyfodol. Bydd hyn yn sicrhau bod y defnydd o dir ac adnoddau eraill yn gynaliadwy yn y tymor hir".*
3. Hwyluso amgylcheddau hygrych ac iach: *"Dylai ein dewisiadau defnydd tir a'r lleoedd rydym yn eu creu fod yn hygrych i bawb a chefnogi bywydau iach. Mae lleoedd o ansawdd uchel yn rhydd o rwystrau ac yn gynhwysol i bob aelod o gymdeithas. Maent yn sicrhau bod pawb yn gallu byw, gweithio, teithio a chwarae mewn ffordd sy'n cefnogi iechyd corfforol a meddyliol da. Dylid cynllunio ein hamgylcheddau wedi'u hadeiladu a naturiol i hybu lles meddyliol a chorfforol. Y ffordd orau o gyflawni hyn yw cynnwys a chydweithio ag eraill i sicrhau bod materion yn cael eu deall a'u hatal cyn gynted â phosibl drwy ymgysylltu'n effeithiol â'r rhai yr effeithir arnynt gan y datblygiad dan sylw, neu sydd â diddordeb ynddo".*
4. Creu a chynnal cymunedau: *"Rhaid i'r system gynllunio weithio mewn ffordd integredig i wneud y mwyaf o'i chyfraniad at lesiant. Gall gyflawni hyn trwy greu lleoedd wedi'u dylunio'n dda a chymunedau gwledig a threfol cydlynol y gellir eu cynnal trwy sicrhau'r cydbwysedd priodol o ddefnydd a dwysedd, gan wneud lleoedd y mae pobl eisiau bod a rhyngweithio ag eraill ynddynt. Mae angen y cymysgedd cywir o gartrefi, swyddi, gwasanaethau, seilwaith a chyfleusterau o ansawdd da/wedi'u dylunio'n dda ar ein cymunedau er mwyn i bobl deimlo'n fodlon â'u bywydau bob dydd".*
5. Amlhau i'r eithaf ddiogelu'r amgylchedd a chyfyngu ar effaith amgylcheddol: *"Rhaid diogelu, hyrwyddo, cadw a gwella asedau naturiol, hanesyddol a diwylliannol. Dylid osgoi effeithiau amgylcheddol negyddol er budd ehangach y cyhoedd. Mae hyn yn golygu gweithredu yn y tymor hir i barchu terfynau amgylcheddol a gweithredu mewn ffordd integredig fel nad yw adnoddau a/neu asedau'n cael eu difrodi na'u disbyddu'n ddiwrthdro. Mae'r egwyddor mai'r llygrwr sy'n talu yn berthnasol lle na ellir atal llygredd, ac mae cymhwyso'r egwyddor ragofalus yn sicrhau mesurau cost effeithiol i atal difrod amgylcheddol".*

5.22 Mae paragraff 6.3.10 Polisi Cynllunio Cymru yn ymwneud â datblygiadau mawr o fewn Parciau Cenedlaethol neu AHNE ac yn nodi bod ystyriaethau arbennig yn berthnasol i gynigion datblygu mawr sy'n fwy cenedlaethol na lleol eu cymeriad. Mae'n datgan na ddylai datblygiadau mawr ddigwydd mewn Parciau Cenedlaethol neu AHNE ac eithrio mewn amgylchiadau eithriadol⁶. Mae'n nodi y dylai ystyried ceisiadau am ddatblygiadau mawr felly gynnwys asesiad o:

- yr angen am y datblygiad, o ran ystyriaethau cenedlaethol, ac effaith ei ganiatáu neu ei wrthod ar yr economi leol;
- cost a chwmpas ar gyfer darparu'r datblygiad y tu allan i'r ardal ddynodedig neu ddiwallu'r angen amdano mewn rhyw ffordd arall; ac
- unrhyw effaith andwyol ar yr amgylchedd a'r dirwedd, ac i ba raddau y gellir ei gymedroli a/neu ei liniaru.

⁶ Mae Polisi Cynllunio Cymru yn nodi y gallai hyn godi lle "y dangosir bod angen cyhoeddus tra phwysig, y byddai gwrthod yn niweidiol iawn i'r economi leol ac nad oes potensial i leoli'r datblygiad yn rhywle arall na diwallu'r angen mewn rhyw ffordd arall". Gan fod TAN 21 yn datgan y gellir caniatáu cyfleusterau gwastraff o fewn y parc cenedlaethol, tybir nad yw Polisi Cynllunio Cymru yn cyfyngu datblygiadau mawr yn y parc i'r amgylchiadau penodol a nodir yma.

- 5.23 Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ddiweddariad i Bennod 6 Polisi Cynllunio Cymru ar 11 Hydref 2023 yn ymdrin â seilwaith gwyrdd, budd net i fioamrywiaeth, yr amddiffyniad a roddir i Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig a choed a choetiroedd. Cyhoeddwyd y newidiadau hyn mewn atodiad i Bennod 6, ac maent wedi'u cynnwys mewn fersiwn gyfunol o PPW (Argraffiad 12). Mae Polisi Cynllunio Cymru 12 yn darparu eglurder ar sicrhau budd net i fioamrywiaeth drwy ddefnyddio'r dull fesul cam, gan gynnwys cydnabod mesurau digolledu oddi ar y safle fel y dewis olaf, a'r angen i ystyried gwelliant a rheolaeth hirdymor ar bob cam. Yn unol â hynny, cefnogir y cais gan Strategaeth Gwella Bioamrywiaeth a Datganiad Seilwaith Gwyrdd.

Nodiadau Cyngor Technegol (TANs)

- 5.24 Fel y nodir uchod, ategir Polisi Cynllunio Cymru gan gyfres o Nodiadau Cyngor Technegol (TANs). Mae ystod o'r rhain yn berthnasol i'r datblygiad arfaethedig, ac ymdrinnir â'u darpariaethau penodol drwy'r wybodaeth a gyflwynwyd i gefnogi'r cais cynllunio hwn. Mae TANs perthnasol yn cynnwys:
- Cyhoeddwyd **Nodyn Cyngor Technegol 5 (Cadwraeth Natur a Chynllunio)** ym mis Medi 2009, ac mae'n rhoi cyngor ar sut y dylai'r system cynllunio defnydd tir gyfrannu at warchod a gwella bioamrywiaeth a chadwraeth ddaearegol.
 - Cyhoeddwyd **Nodyn Cyngor Technegol 11 (Sŵn)** ym 1997, ac mae'n rhoi arweiniad ar sut y gellir defnyddio'r system gynllunio i leihau effeithiau andwyol sŵn heb osod cyfyngiadau afresymol ar ddatblygiad nac ychwanegu'n ormodol at gostau a beichiau gweinyddol ar fusnes. Mae Llywodraeth Cymru yn paratoi i gynnal adolygiad o TAN11 i ymgorffori ansawdd aer a seinwedd yn ogystal â llygredd sŵn, er mwyn cefnogi'r polisi cynllunio newydd ym Mholisi Cynllunio Cymru sy'n ymwneud ag ansawdd aer a seinwedd.
 - Cyhoeddwyd **Nodyn Cyngor Technegol 18 (Trafnidiaeth)** yn 2007 ac mae'n cydnabod rôl allweddol y system gynllunio i hwyluso patrymau teithio cynaliadwy. Er nad yw'r TAN yn uniongyrchol berthnasol i'r datblygiad arfaethedig, mae'r mater a amlygir yn y TAN, sef cynaliadwyedd mewn trafndiaeth, yn rhan o'r rhesymeg dros y gwarediadau arfaethedig ar y safle, gan y byddai'r dewis arall o waredu oddi ar y safle yn arwain at fwy o ddwystr o draffig HGV.
 - **Nodyn Cyngor Technegol 20 (Cynllunio a'r Iaith Gymraeg)** Cyhoeddwyd y fersiwn diweddaraf ym mis Hydref 2017 ac mae'n rhoi arweiniad ar sut mae'r system gynllunio yn ystyried goblygiadau i'r Gymraeg. Cynhyrchwyd TAN 20 i gynorthwyo awdurdodau cynllunio lleol i baratoi, monitro ac adolygu eu Cynlluniau Datblygu Lleol. Mae asesiad iaith Gymraeg wedi ei gyflwyno fel rhan o'r cais presennol.
 - Cyhoeddwyd **Nodyn Cyngor Technegol 21 (Gwastraff)** am y tro cyntaf ym mis Chwefror 2014, ac fe'i diwygiwyd yn fwyaf diweddar yn 2017. Mae'n gyfyngedig yn ei ddarpariaeth ar gyfer gwastraff ymbelydrol. Fodd bynnag, mae'n cydnabod y bydd trin gwastraff ymbelydrol a materion cynllunio yn dibynnu ar gategori'r gwastraff – lefel isel, canolraddol neu uchel.
- Mae paragraff 4.2 o'r TAN yn gofyn am gyflwyno Asesiad Cynllunio Gwastraff (WPA) gyda phob cais am gyfleuster gwastraff sydd wedi'i ddosbarthu fel cyfleuster gwaredu, adennill neu ailgylchu. Mae WPA wedi'i gynnwys yn Atodiad VII y datganiad hwn.
- Mae paragraff 4.68 o'r TAN yn cadarnhau "y dylid ystyried pob cynnig fesul achos, gan ystyried ffactorau gan gynnwys natur, math, maint, angen a lleoliad y datblygiad. Bydd materion safle-benodol yn amrywio yn dibynnu ar y raddfa, y gwastraff sy'n cael ei drin a natur y cynnig a'i lleoliad arfaethedig."
- Ym mharagraff 8.2, mae'r TAN yn datgan: "Ni ddylai cyfleusterau gael effaith andwyol ar ardaloedd neu safleoedd sydd wedi'u dynodi ar gyfer gwarchodaeth leol, genedlaethol neu ryngwladol, megis:
- Safleoedd Treftadaeth y Byd;
 - Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol;
 - Parciau Cenedlaethol;
 - Gwarchodfeydd Natur Cenedlaethol;
 - Safleoedd o Bwys ar gyfer Cadwraeth Natur;
 - Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig;
 - Ardaloedd Cadwraeth Arbennig;
 - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig; neu
 - Safleoedd RAMSAR",

Mae paragraff 8.3 o'r TAN yn nodi: *"Nid yw hyn yn atal cynigion addas ar gyfer cyfleusterau gwastraff sydd wedi'u lleoli o fewn ffiniau Parciau Cenedlaethol ac ardaloedd dynodedig tebyg, ar yr amod eu bod wedi'u dylunio'n briodol."*

Mae'r Canllaw Ymarfer Cynllunio Gwastraff yn ganllaw atodol sy'n cefnogi TAN 21, gyda'r nod o roi dealltwriaeth i swyddogion cynllunio ac aelodau awdurdodau lleol o'r gwahanol fathau o seilwaith gwastraff a allai ddod gerbron fel cynnig datblygu. Nid yw'r ddogfen ganllaw hon yn cynnwys unrhyw wybodaeth sy'n benodol i wastraff ymbelydrol a gynhyrchir o safleoedd niwclear trwyddedig.

- Cyhoeddwyd **Nodyn Cyngor Technegol 23 (Datblygu Economaidd)** ym mis Chwefror 2014, ac mae'n canolbwyntio ar yr angen i annog datblygiad er mwyn cynhyrchu cyfoeth, swyddi ac incwm. Mae'r TAN hwn yn cydnabod pwysigrwydd pob agwedd ar ddatblygu a bod penderfyniadau cynllunio'n cael eu gwneud mewn ffordd gynaliadwy sy'n cydbwysu ystyriaethau cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd.
- Cyhoeddwyd **Nodyn Cyngor Technegol 24 (Yr Amgylchedd Hanesyddol)** ym mis Mai 2017, ac mae'n rhoi canllawiau ar sut mae'r system gynllunio yn ystyried yr amgylchedd hanesyddol wrth baratoi cynllun datblygu a gwneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio a cheisiadau adeiladau rhestredig.

Polisi Cynllunio Lleol

- 5.25 Cyflwynodd Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 y gofyniad i bob awdurdod cynllunio lleol gynhyrchu ffurf newydd o gynllun datblygu ar gyfer eu hardaloedd – Cynllun Datblygu Lleol (CDLI). Yn unol â hynny, cafodd y Cynllun Datblygu Unedol ei ddisodli gan CDLI Eryri (CDLIE) yn dilyn ei fabwysiadu ym mis Chwefror 2019.
- 5.26 Mae llawer o bolisiau CDLIE yn cyfeirio at "rinweddau arbennig" y parc cenedlaethol. Rhoddir y rhain ym mharagraff 1.31 o'r CDLIE fel a ganlyn:
- *"Yr amrywiaeth o dirweddau o ansawdd uchel ac ardaloedd arfordirol o fewn ardal ddaearyddol fechan – yn amrywio o arfordir i ucheldir tonnog i'r mynyddoedd geirwon y mae Eryri yn enwog amdanynt.*
 - *Yr ymdeimlad cadarn o gydlyniant cymunedol, perthyn a bywiogrwydd sy'n cyfuno i roi 'ymdeimlad o le' cryf.*
 - *Bywiogrwydd parhaus yr iaith Gymraeg fel y brif iaith mewn amgylcheddau cymdeithasol a phroffesiynol. Mae'r agwedd hon yn amlwg mewn enwau lleoedd lleol sy'n adlewyrchu treftadaeth ddiwylliannol yr ardal.*
 - *Ardal sydd wedi ysbrydoli enghreifftiau o ddiwylliant, llên gwerin, celf, llenyddiaeth a cherddoriaeth amlycaf y genedl, sy'n parhau i ysbrydoli hyd heddiw.*
 - *Cyfle i bobl ddeall a mwynhau'r Parc Cenedlaethol yn weithredol, tra'n cynnal ardaloedd o lonyddwch ac unigedd, gan hyrwyddo agweddau ar iechyd a lles.*
 - *Tirweddau a threfluniau sy'n olrhain effaith dyn dros ganrifoedd, o'r cyfnod Neolithig hyd heddiw. Mae hyn yn amlwg mewn olion archeolegol, enwau lleoedd a chaeau, hanes llafar ac ysgrifenedig ac arferion rheoli tir heddiw. Adlewyrchir ei threftadaeth bensaernïol yn nwysedd yr Adeiladau Rhestredig a'r amgylchedd hanesyddol ehangach.*
 - *Daeareg gymhleth, amrywiol ac adnabyddus, hanfodol wrth ddylanwadu ar ddisgyblaethau daeareg a daearyddiaeth yn rhyngwladol.*
 - *Bioamrywiaeth amrywiol yn adlewyrchu tirweddau, daeareg, arferion rheoli tir a hinsawdd Eryri. Mae rhai rhywogaethau a chynefinoedd nodedig o arwyddocâd cenedlaethol a rhyngwladol, er enghraifft rhywogaethau sy'n weddillion o'r oes iâ ddiwethaf, gan roi cipolwg ar gynefinoedd lled-Arctig. Eryri yw'r pwynt mwyaf deheuol yn y DU ar gyfer llawer o rywogaethau o'r fath.*
 - *Cyfleoedd helaeth ar gyfer adloniant, hamdden a dysgu i bobl o bob oed a gallu, ynghyd ag ardaloedd o lonyddwch."*
- 5.27 Ni ystyrir bod y cynigion yn niweidio unrhyw un o'r nodweddion arbennig hyn mewn unrhyw ffordd, ac yn wir mae'r cynigion yn gadarnhaol yn hyn o beth wrth fwrw ymlaen â chlirio NLS Trawsfynydd.

Trafodir hyn yn fanylach yn adran 6 isod. Ymhellach, mae'r Ymgeisydd wedi ymrwymo i wella bioamrywiaeth fel rhan o'r cynigion.

- 5.28 Mae polisi CDLIE yn cefnogi'r broses ddigomisiynu ac adfer barhaus yn Nhrawsfynydd. Mae'r cynllun yn cydnabod bod hon yn broses a lywodraethir gan strategaethau cenedlaethol sy'n destun adolygiad ac ymgynghoriad rheolaidd, ac a gydnabyddir fel ystyriaethau perthnasol mewn penderfyniadau cynllunio.
- 5.29 Gan ystyried cyd-destun y safle a'r dynodiadau cymwys, ystyrir bod polisiau cynllunio canlynol y CDLI yn berthnasol i'r cynigion:

Polisi Strategol A: Dibenion y Parc Cenedlaethol a Datblygiad Cynaliadwy (A) - Mae'r Cynllun Datblygu Lleol yn ceisio sicrhau bod datblygiadau newydd yn hyrwyddo egwyddorion datblygu cynaliadwy mewn ffyrdd sy'n hyrwyddo pwrpasau a dyletswyddau'r Parc Cenedlaethol wrth gadw a gwella 'Nodweddion Arbennig' y Parc Cenedlaethol. Bydd cynigion sy'n peryglu pwrpasau'r Parc Cenedlaethol yn cael eu gwrthod. Dylid ystyried yr ystyriaethau canlynol er mwyn helpu i gyflawni datblygiad cynaliadwy yn Eryri:

- i. Rhoi'r flaenoriaeth uchaf i warchod a gwella harddwch naturiol, bywyd gwyllt a threftadaeth ddiwylliannol.
- ii. Hyrwyddo cyfleoedd i'r cyhoedd ddeall a mwynhau 'Rhinweddau Arbennig' yr ardal.
- iii. Diogelu a gwella iechyd, diogelwch, lles economaidd a chymdeithasol cymunedau lleol.
- iv. Gwarchod a gwella bioamrywiaeth nodweddiadol Eryri.
- v. Parchu a gwella'r amgylchedd hanesyddol.
- vi. Defnydd effeithlon o dir a seilwaith.
- vii. Gwarchod ansawdd a maint adnoddau naturiol gan gynnwys dŵr, aer, pridd a geoamrywiaeth.
- viii. Annog datblygiad cynaliadwy aneddiadau mewn ffyrdd sy'n parchu eu cymeriad a'u swyddogaeth o fewn y strategaeth aneddiadau.
- ix. Galluogi mynediad cynhwysol i wasanaethau, cyfleusterau a chyflogaeth tra'n lleihau effaith amgylcheddol trafnidiaeth.
- x. Darparu dyluniad cynaliadwy o ansawdd da.
- xi. Hyrwyddo datblygu sy'n diwallu anghenion tai cymunedau lleol drwy gymysgedd o fathau o anheddau, a deiliadaeth yn bennaf drwy dai fforddiadwy i ddiwallu angen lleol.
- xii. Annog datblygiadau sy'n cadw, hyrwyddo a gwella treftadaeth ieithyddol cymunedau Eryri.
- xiii. Sicrhau datblygiad tir a ddatblygwyd yn flaenorol (tir llwyd) lle mae'r tir hwnnw mewn lleoliad cynaliadwy yn hytrach na safleoedd maes glas.
- xiv. Atal datblygu amhriodol mewn ardaloedd sydd mewn perygl o lifogydd neu sy'n cyfrannu at y perygl o lifogydd.
- xv. Galluogi cynhyrchu Cynlluniau Lleodedd a'u mabwysiadu fel Canllawiau Cynllunio Atodol lle bo'n briodol.

- 5.30 Mae Polisi Strategol A yn nodi'r hyn y mae Awdurdod y Parc Cenedlaethol yn credu fydd yn helpu i gyflawni datblygu cynaliadwy. Rhoddir pwyslais ar y dynodiad Parc Cenedlaethol, a phwysigrwydd gwarchod ei dirwedd o ansawdd uchel a'i amgylchedd sensitif. Yng nghyd-destun y cais cynllunio hwn nid yw maen prawf X a XI yn berthnasol gan nad oes unrhyw adeiladau/strwythurau i'w dylunio ac ni fwriedir codi tai.
- 5.31 Mae Adran 61(1) o Ddeddf yr Amgylchedd 1995 yn nodi dibenion statudol Parciau Cenedlaethol fel:
1. gwarchod a gwella eu harddwch naturiol, bywyd gwyllt a threftadaeth ddiwylliannol; a
 2. hyrwyddo cyfleoedd i'r cyhoedd ddeall a mwynhau eu nodweddion arbennig.
- 5.32 Er mwyn asesu effeithiau'r cynigion ar gymeriad y dirwedd a chyfanrwydd amgylchedd y Parc Cenedlaethol, mae'r datblygiad arfaethedig wedi'i rannu'n elfennau a drafodir yng nghyd-destun y polisi hwn yn ei dro isod:
- **Dymchwel** (*h.y. bydd datgymalu strwythurau cymhlethfa'r pyllau uwchben y ddaear yn cynnwys dymchwel rhai strwythurau o dan y ddaear, megis waliau gwag mewnol a lloriau crog*) – Bydd dymchwel nifer o adeiladau a strwythurau ar y safle yn arwain at welliant gweledol hir-dymor. Bydd hyn yn gwella harddwch naturiol a rhinweddau arbennig yr ardal, ac yn paratoi'r ffordd ar gyfer defnydd y safle yn y dyfodol, a allai ddarparu budd cyhoeddus.
 - **Gwaredu ar y Safle** (*h.y. gadael strwythurau o dan y ddaear sydd wedi'u halogi'n ymbelydrol yn barhaol yn eu lle, a gosod concrit ymbelydrol a sgil-gynhyrchion dymchwel gwaith maen yng ngwagleoedd tanddaearol cymhlethfa'r pyllau*) – Mae gwaredu gwastraff ar y safle yn fater sy'n cael ei

lywodraethu'n bennaf gan y rheolydd amgylcheddol, CNC. Mae cais trwyddedu ar wahân wedi'i gyflwyno i CNC ar gyfer y gwarediadau arfaethedig, a bydd yn cael ei ystyried yng nghyd-destun y ddeddfwriaeth berthnasol. Mae angen rheoli'r holl wastraff yn ddiogel a chael gwared arno yn rhywle addas. Gallai hyn fod ar y safle a gynhyrchodd y gwastraff, neu gallai gael ei gludo i safle gwaredu gwastraff yn rhywle arall. Bydd y naill neu'r llall o'r dulliau gwaredu hyn yn arwain at effeithiau ar yr amgylchedd y mae angen eu pwysu a'u mesur yn y cydbwysedd cynllunio. Mae canllawiau rheoleiddiwr y DU a gyhoeddwyd yn ddiweddar yn ei gwneud yn ofynnol i'r Ymgeisydd ystyried gwaredu rhywfaint o wastraff lefel isel ar y safle, megis gadael strwythurau concrit yn y fan a'r lle, neu ddefnyddio gwastraff addas fel deunydd ôl-lenwi. Ystyrir bod hon yn strategaeth addas ac effeithiol ar gyfer delio gyda pheth o'r gwastraff o ddymchwel cymhlethfa'r pyllau Trawsfynydd a bydd yn arwain at fuddion i'r amgylchedd drwy, ymhlith materion eraill, osgoi'r angen am drafnidiaeth oddi ar y safle sy'n ymwneud â llawer o symud gan gerbydau nwyddau trwm ar gyfer claddu gwastraff oddi ar y safle dan reolaeth, ac osgoi mewnforio deunyddiau i lenwi bylchau, yn ogystal â llai o ddosau gweithwyr. Yn wyneb hyn, ac i hwyluso gwaith datgomisiynu ehangach hanfodol ar y safle, ystyrir bod effaith gwaredu gwastraff addas ar y safle ar yr amgylchedd a nodweddion arbennig y parc cenedlaethol yn niwtral.

- **Capio** (*h.y. adeiladu slab capio concrit cyfnerth ar ôl cwblhau mewnlenni gwagleoedd*) – Adeiladu cap a fydd yn ymestyn dros slabiau daear halogedig sy'n aros yn y fan a'r lle, a bydd yn rychwantu holl wagleoedd cymhlethfa'r pyllau daear sydd wedi'u mewnlenni. Ychydig iawn o allwthiad fydd gan hwn uwchben lefel y ddaear, a bydd yn ffurfio ardal weithredol i hwyluso gwaith datgomisiynu wedi'i gynllunio yn y dyfodol, yn enwedig o ystyried ei leoliad canolog o fewn y safle gerllaw, ac wedi'i guddio gan, adeiladau'r adweithydd a storfa Gwastraff Lefel Ganolraddol. Ar y sail hon, ychydig iawn o effaith a gaiff y cap arfaethedig ar gymeriad y dirwedd a chyfanrwydd yr amgylchedd, a byddai'n cynorthwyo gydag ymdrechion datgomisiynu yn y dyfodol, a fydd, pan fydd wedi'i gwblhau, yn gwella harddwch naturiol a rhinweddau arbennig yr ardal.

Polisi Strategol B: Datblygiad Mawr (B) – Ni chaniateir datblygiad mawr o fewn y Parc Cenedlaethol ac eithrio mewn amgylchiadau eithriadol lle dangosir bod angen cyhoeddus tra phwysig. Bydd cynigion ar gyfer datblygiadau mawr yn destun yr archwiliad mwyaf trwyadl ac yn cynnwys asesiad o'r canlynol i gyd:

- i. yr angen am y datblygiad o ran ystyriaethau cenedlaethol.
- ii. y gost a'r cwmpas ar gyfer lleoli'r datblygiad y tu allan i'r Parc Cenedlaethol, neu'r gallu i ddiwallu'r angen am y datblygiad mewn rhyw ffordd arall.
- iii. y canlyniadau a'r effaith ar gymunedau lleol, yr economi leol, yr amgylchedd a threftadaeth ddiwylliannol y Parc Cenedlaethol o ganiatáu neu wrthod y datblygiad.
- iv. yr effaith y byddai'r datblygiad yn ei gael ar bwrpasau'r Parc Cenedlaethol, ac i ba raddau y gellid cymedroli hyn trwy fesurau lliniaru priodol a derbyniol.

Lle bo'r Awdurdod yn ystyried y bydd canlyniad cyffredinol yr asesiad hwn yn arwain at effaith andwyol ac annerbyniol ar y Parc Cenedlaethol, bydd caniatâd ar gyfer datblygiad mawr o'r fath yn cael ei wrthod.

- 5.33 Nid yw CDLIE yn diffinio "datblygiad mawr", er y rhoddir enghreifftiau sydd ar raddfa sy'n llawer uwch na chynigion y cais. Mae James Maurici KC wedi rhoi barn gyfreithiol i'r Awdurdod ar ddau achlysur ar yr hyn sy'n gyfystyr â 'datblygiad mawr' yng nghyd-destun y Parc Cenedlaethol. Mae'r safbwyntiau hyn wedi'u mabwysiadu ym mhroses benderfynu'r ACLI. Ar sail yr egwyddorion hyn, nid oes barn bendant ar yr hyn sy'n gyfystyr â datblygiad mawr mewn Parc Cenedlaethol, sy'n fater o farn i'r penderfynwr ac sy'n gofyn am ystyried y cynigion yn y cyd-destun lleol. Cadarnhaodd yr ACLI yn ystod y cyfarfod cyn-ymgeisio fod y cynigion yn ddatblygiad mawr ac, felly, mae'r cynigion wedi'u hasesu yng nghyd-destun Polisi Strategol B.
- 5.34 Mae Polisi Strategol B yn adlewyrchu datganiadau a wnaed ym Mholisi Cynllunio Cymru, sy'n datgan: "*Ni ddylai datblygiadau mawr ddigwydd mewn Parciau Cenedlaethol nac AHNEau ac eithrio mewn amgylchiadau eithriadol. Gall hyn godi, ar ôl archwiliad trwyadl, lle dangosir bod angen cyhoeddus tra phwysig, y byddai gwrthod yn niweidiol iawn i'r economi leol ac nad oes potensial i leoli'r datblygiad yn rhywle arall na diwallu'r angen mewn ffordd arall*".

- 5.35 Mae'r polisi hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i'r cynigion gael eu hasesu yn erbyn meini prawf i-iv, fel a ganlyn:

Meini Prawf Polisi (Polisi Strategol B)	Sylwebaeth
i. Yr angen am y datblygiad	Yr NDA yw'r awdurdod strategol sy'n gyfrifol am reoli'r gwaith effeithiol ac effeithlon o lanhau etifeddiaeth niwclear y DU, sy'n cynnwys safle Trawsfynydd. Mae tir o fewn y Safle Trwyddedig Niwclear (NLS) yn destun datgomisiynu cyfleusterau segur. O ran gwaredu gwastraff addas ar y safle, mae safle Trawsfynydd wedi'i nodi fel un o dri safle 'arwain a dysgu' o ran cyflwr terfynol y safle. Ym mis Mawrth 2019, adolygodd yr Ymgeisydd ragdybiaeth cyflwr terfynol y safle ar gyfer Trawsfynydd i gynnwys gadael rhai o'r strwythurau is-wyneb sydd wedi'u halogi'n ysgafn yn eu lle a defnyddio concrit o ddymchwel strwythurau uwchben y ddaear fel deunydd mewnlenni ar gyfer gwagleoedd is-wyneb diangen. Mae'r NDA wedi cymeradwyo'r newid hwn. Yn bwysicach, o ran rheoleiddio (trwydded amgylcheddol), mae'n ofynnol i'r Ymgeisydd ddefnyddio'r llwybrau rheoli gwastraff gorau posibl a ddefnyddir mewn modd optimaidd ⁷ ; cred yr Ymgeisydd fod y cynigion presennol yn bodloni'r gofyniad hwn am drwydded. Ni fydd CNC yn rhoi'r drwydded angenrheidiol oni bai ei fod yn cefnogi'r strategaeth hon ac yn cytuno mai'r opsiwn gwaredu hwn yw'r opsiwn gorau posibl, a'i fod yn cael ei roi ar waith yn y modd gorau posibl.
ii. A ellid lleoli'r datblygiad y tu allan i'r Parc Cenedlaethol	Mae elfen ddymchwel y cynnig yn rhan o waith datgomisiynu'r hen orsaf bŵer ac, felly, mae angen ei wneud ar y safle. Er y gallai fod yn bosibl symud rhai neu'r cyfan o'r gwaith dymchwel neu eu cyfansoddion ymbelydrol o'r safle a chael gwared ar y rhain y tu allan i'r parc cenedlaethol, mae'r rhesymau dros beidio â gwneud hynny yn yr achos hwn wedi'u hesbonio uchod, ac yn adran Dewisiadau Amgen y Datganiad Amgylcheddol.
iii. Ystyriaethau cymunedol, economaidd, amgylcheddol, diwylliannol a threftadaeth	Mae effeithiau'r datblygiad arfaethedig ar y materion penodol hyn yn dderbyniol, a thrafodir y rhesymeg drostynt yn fanwl yn Adran 6 o'r datganiad hwn.
iv. A ellir cymedroli/liniaru effeithiau'r datblygiad arfaethedig ar bwrpasau'r parc cenedlaethol	Mae gwahanol elfennau'r datblygiad arfaethedig wedi'u hystyried mewn perthynas â dibenion statudol parciau cenedlaethol ac ansawdd arbennig parc cenedlaethol Eryri yn benodol. Nid yw'r Ymgeisydd yn ystyried bod y datblygiad arfaethedig yn niweidiol i'r amcanion ar gyfer parciau cenedlaethol, nac yn niweidiol i'r rhinweddau arbennig, o ystyried na fyddai'r amrywiad trwydded amgylcheddol gofynnol yn cael ei ganiatáu oni bai bod CNC, yr awdurdod cymwys o ran llygredd dŵr tir ac arwyneb, yn fodlon bod y gofynion technegol a'r safonau effaith amgylcheddol hirdymor i gyd wedi'u bodloni. Mae'r Ymgeisydd wedi cyflwyno dogfennaeth sylweddol i CNC gyda'i gais amrywio trwydded sydd, yn ei farn ef, yn dangos yr ymdrinnir â'r holl faterion hyn a bod yr effeithiau amgylcheddol yn dderbyniol.

- 5.36 Yn gyffredinol, mae datgomisiynu a dymchwel cymhlethfa'r pyllau yn Nhrawsfynydd yn hanfodol i hwyluso gwaith datgomisiynu parhaus ac arfaethedig ar y safle, sydd er budd y cyhoedd. Mae gwaredu gwastraff ymbelydrol addas wedi'i halogi'n ysgafn ar y safle yn cydymffurfio â strategaeth yr NDA a bydd yn arwain at fanteision i'r amgylchedd, gydag unrhyw effeithiau andwyol y gellir eu cymedroli / liniaru trwy'r broses gynllunio a thrwy reolaethau sydd ar waith o dan gyfundrefnau rheoleiddio ar wahân. Mae'r cynigion felly'n cydymffurfio â Pholisi Strategol B.

⁷ Yn nhermau GRR, mae'r rhain yn ymwneud â Gofynion R1 ac R13 yn y drefn honno.

Polisi Datblygu 1: Egwyddorion Datblygu Cyffredinol (1)

Er mwyn cadw a gwella 'Nodweddion Arbennig' a dibenion y Parc Cenedlaethol, caniateir datblygiad dim ond pan fo'r canlynol yn berthnasol:

- i. Bod natur, gosodiad a lleoli, uchder, ffurf a graddfa'r datblygiad yn gydnaws â chynhwysedd a chymeriad y safle a'r ardal leol y mae wedi'i leoli ynddi.
- ii. Ni fydd datblygiad o fewn cwrtil domestig tŷ yn amharu ar gymeriad a ffurf y tŷ presennol na'i osodiad yn y dirwedd.
- iii. Nid yw'r datblygiad yn rhy amlwg yn y dirwedd ac ni fydd yn amharu'n sylweddol ar fwynderau eiddo cyfagos.
- iv. Mae'r datblygiad yn adlewyrchu safon dylunio cynaliadwy da, yn defnyddio deunyddiau sy'n gydnaws â neu'n gwella eu hamgylchedd ac yn cydymffurfio â Pholisi Datblygu 6: Dyluniad a Deunyddiau Cynaliadwy.
- v. Ni fydd y datblygiad yn cael effaith andwyol annerbyniol ar fioamrywiaeth nodweddiadol Eryri, yn enwedig cynefinoedd a rhywogaethau a warchodir dan ddeddfwriaeth genedlaethol ac Ewropeaidd.
- vi. Nid yw'r datblygiad yn arwain at golli nodweddion tirwedd, gan gynnwys coetir, a choetir hynafol lled-naturiol yn arbennig, coed iach, gwrychoedd, waliau cerrig sychion, nac yn difrodi unrhyw fan agored pwysig neu olygfa gyhoeddus.
- vii. Mae mynedfa briodol sy'n bodloni safonau priffyrdd yn bodoli, neu gellir ei darparu heb niwed i gymeriad yr ardal leol neu fwynderau cyfagos.
- viii. Darperir ystod ddigonol o leoedd parcio ceir a mannau troi ar y safle lle bo angen sy'n briodol i raddfa'r datblygiad arfaethedig. Dylai arwynebau meysydd parcio fod yn athraidd lle bo'n briodol i'r datblygiad.
- ix. Nid yw goblygiadau traffig y datblygiad yn arwain at feintiau neu fathau o draffig a fydd yn creu problemau priffyrdd neu ddiogelwch ar y rhwydwaith ffyrdd lleol, nac yn niweidio tirwedd neu amwynder pobl leol yn sylweddol.
- x. Gellir darparu gwasanaethau a seilwaith priodol heb beryglu ansawdd a chymeriad y dirwedd a threftadaeth ddiwylliannol.
- xi. Ni fydd y datblygiad yn cael effaith andwyol annerbyniol, trwy fwy o ddefnydd o adnoddau, gollyngiadau neu allyriadau, ar iechyd y cyhoedd, dŵr wyneb a dŵr daear (ansawdd, maint neu ecoleg), ansawdd aer, pridd a'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrrpas.
- xii. Mae'r datblygiad yn gydnaws â, ac nid yw'n achosi niwed arwyddocaol, i'r amgylchedd, amwynder preswylfeydd cyfagos nac amwynder y Parc o ran sŵn, llwch, dirgryniad, arogleuon, llygredd golau, deunyddiau peryglus neu gynhyrchu gwastraff.
- xiii. Ni fydd y datblygiad yn cael effaith andwyol annerbyniol ar fwynhad tawel y cyhoedd o'r ardal.
- xiv. Ni fydd y datblygiad yn cael effaith andwyol annerbyniol ar hawliau tramwy cyhoeddus, llwybrau hamdden eraill neu gefn gwlad agored.
- xv. Gellir sicrhau sefydlogrwydd tir heb achosi effaith amgylcheddol neu dirwedd annerbyniol.
- xvi. Gellir rheoli risgiau a chanlyniadau llifogydd ar y safle ac oddi arno i lefel dderbyniol, yn unol â pholisi cynllunio cenedlaethol.

5.37 Mae Polisi Datblygu 1 yn cynnwys gofynion eang y mae'n disgwyl y dylai pob datblygiad eu bodloni os yw am fod yn dderbyniol o fewn y Parc Cenedlaethol. Rhaid i gynigion fod yn dderbyniol o ran eu heffaith ar y dirwedd, yr amgylchedd naturiol, treftadaeth ddiwylliannol, cyfleoedd ar gyfer dealltwriaeth a mwynhad, ansawdd a dyluniad, defnydd cynaliadwy o adnoddau, amwynder, diogelwch priffyrdd, risg llifogydd a seilwaith. Mae'r materion sy'n berthnasol i ystyried y cais wedi cael sylw yn y Datganiad Amgylcheddol sy'n cefnogi'r cais hwn, neu mewn asesiadau technegol annibynnol. Mae crynodeb o sefyllfa pob maen prawf Polisi Datblygu 1 wedi'i ddarparu yn y tabl canlynol.

Meini Prawf Polisi (Polisi Datblygu 1)	Sylwebaeth
i. Bod y datblygiad yn gydnaws â chynhwysedd a chymeriad y safle a'r ardal leol y mae wedi'i leoli ynddi.	Mae cymhlethfa'r pyllau wedi'i leoli'n gyfan gwbl o fewn, ac yn ffurfio rhan o, NLS Trawsfynydd, sef gorsaf ynni niwclear sy'n cael ei datgomisiynu. Mae'r cynigion i ddadgomisiynu a dymchwel cymhlethfa'r pyllau yn gydnaws â strategaeth a chymeriad y safle.
ii. Ni fydd datblygiad o fewn cwrtil domestig tŷ yn amharu ar gymeriad a ffurf y tŷ presennol na'i osodiad yn y dirwedd.	Nid yw'r cynigion yn ymwneud ag annedd ddomestig. Nid yw'r maen prawf hwn, felly, yn berthnasol.
iii. Nid yw'r datblygiad yn rhy amlwg yn y dirwedd ac ni fydd yn amharu'n	Prosiect dymchwel yw'r datblygiad yn bennaf, a fydd yn cael gwared ar adeiladau a strwythurau segur o'r safle. Bydd gwastraff addas yn

sylweddol ar fwynderau eiddo cyfagos.	cael ei waredu ar y safle o dan y ddaear, gyda dim ond y cap concrit dros yr hen gyfadeilad pyllau i'w weld yn y pen draw. Ni fydd hwn yn or-amlwg yn y dirwedd. Bydd materion yn ymwneud ag amwynder cyfagos yn cael sylw yn yr adran 'Materion Cynllunio' o'r datganiad hwn a'r Datganiad Amgylcheddol sy'n cyd-fynd ag ef.
iv. Mae'r datblygiad yn adlewyrchu safon dylunio cynaliadwy da.	Ar ôl cwblhau'r gwaith, yr unig strwythur gweladwy fydd y cap concrit a fydd yn ffurfio ardal weithredol i gynorthwyo gyda datgomisiynu yn y dyfodol. O ystyried natur y strwythur hwn, mae opsiynau cyfyngedig ar gyfer ystyried gwahanol ddeunyddiau. Fodd bynnag, bydd y concrit yn cael ei gyrchu mor gynaliadwy â phosibl.
v. Na fydd y datblygiad yn cael effaith andwyol annerbyniol ar fioamrywiaeth nodweddiadol Eryri.	Mae materion yn ymwneud ag effaith y cynigion ar fioamrywiaeth wedi eu hasesu yn y Datganiad Amgylcheddol.
vi. Nid yw'r datblygiad yn arwain at golli nodweddion tirwedd.	Mae'r cynigion yn ymwneud â dymchwel adeiladau a strwythurau sy'n rhan o'r orsaf bŵer. Nid oes unrhyw nodweddion tirwedd ar Safle'r Cais.
vii. Mae mynediad priodol sy'n bodloni safonau prifffyrdd yn bodoli neu gellir ei ddarparu.	Gwasanaethir safle'r orsaf bŵer gan bwynt mynediad sy'n bodoli eisoes na fydd yn cael ei newid fel rhan o'r cynigion, ac sy'n addas i wasanaethu'r gwaith arfaethedig.
viii. Darperir digon o leoedd parcio a mannau troi ar y safle.	Mae maes parcio contractwyr a staff presennol yn gwasanaethu'r NLS ehangach, gyda digon o gynhwysedd a lle i droi. Ni chynigir newid hwn.
ix. Nid yw goblygiadau traffig y datblygiad yn arwain at feintiau neu fathau o draffig a fydd yn creu problemau prifffyrdd neu ddiogelwch ar y rhwydwaith ffyrdd lleol.	O ystyried natur y cynigion, sy'n ceisio cael gwared ar wastraff addas ar y safle, bydd symudiadau trafndiaeth cyfyngedig yn gysylltiedig â'r cynigion. Ar y sail hon, mae'r mater hwn wedi'i hepgor o'r Datganiad Amgylcheddol. Fodd bynnag, fe'i trafodir yn adran 'Materion Cynllunio' y Datganiad Cynllunio hwn.
x. Gellir darparu gwasanaethau a seilwaith priodol heb beryglu ansawdd a chymeriad y dirwedd a threftadaeth ddiwylliannol.	Gwasanaethir yr NLS ehangach gan wasanaethau safle presennol a seilwaith. Fel y cyfryw, nid oes angen darpariaeth bellach a allai fel arall niweidio tirwedd neu dreftadaeth ddiwylliannol yr ardal.
xi. Ni fydd y datblygiad yn cael effaith andwyol annerbyniol, trwy fwy o ddefnydd o adnoddau, gollyngiadau neu allyriadau.	Bydd y cynigion i waredu llawer o'r gwastraff ar y safle yn cyfyngu ar y defnydd o adnoddau (h.y. deunydd llenwi y gallai fod angen ei fewnforio fel arall) a gollyngiadau neu allyriadau (h.y. drwy symudiadau trafndiaeth). Mae mater ansawdd aer wedi'i ymestyn allan o'r Datganiad Amgylcheddol, er bod gwybodaeth wedi'i gynnwys yn adran 'Materion Cynllunio' y Datganiad Cynllunio hwn.
xii. Mae'r datblygiad yn gydnaws â, ac nid yw'n achosi niwed arwyddocaol, i'r amgylchedd, amwynder preswylfeydd cyfagos nac amwynder y Parc.	Mae materion a allai fod â goblygiadau i'r amgylchedd neu amwynder (er enghraifft y potensial ar gyfer sŵn) wedi'u crynhoi yn adran 'Materion Cynllunio' y Datganiad Cynllunio hwn.
xiii. Ni fydd y datblygiad yn cael effaith andwyol annerbyniol ar fwynhad tawel y cyhoedd o'r ardal.	Mae'r cynigion wedi'u hynysu i ran benodol o'r NLS ac yn cynnwys dymchwel adeiladau a strwythurau er mwyn gallu parhau i ddadgomisiynu'r safle a defnyddiau yn y dyfodol. Trafodir effeithiau sŵn y cyfnod gwaith yn adran 'Materion Cynllunio' y Datganiad Cynllunio hwn.
xiv. Ni fydd y datblygiad yn cael effaith andwyol annerbyniol ar hawliau tramwy cyhoeddus, llwybrau hamdden eraill neu gefn gwlad agored.	Mae'r cynigion wedi'u lleoli'n gyfan gwbl o fewn ffin yr NLS, sy'n cael ei reoli o ran diogelwch ac nad yw'n cael ei groesi gan unrhyw hawliau tramwy cyhoeddus.
xv. Gellir sicrhau sefydlogrwydd tir heb achosi effaith amgylcheddol neu dirwedd annerbyniol.	Bwriedir ôl-lenwi strwythurau presennol o dan y ddaear gyda sgil-gynhyrchion dymchwel addas o gymhlethfa'r pyllau. Ni fydd hyn yn arwain at faterion sefydlogrwydd tir ar gyfer yr ardal ehangach. Mae'r Ymgeisydd wedi ystyried sefydlogrwydd hirdymor yn nyluniad manwl y cynigion, gan gynnwys mewn perthynas â strwythurau is-wyneb a'r cap.
xvi. Gellir rheoli risgiau a chanlyniadau llifogydd.	Yn ôl Map Cyngor Datblygu (DAM) Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC), sy'n cyd-fynd â Nodyn Cyngor Technegol 15 (Datblygu a Pherygl

	Llifogydd) a'r Map Llifogydd ar gyfer Cynllunio, nid yw'r safle wedi'i leoli o fewn ardal lle mae perygl llifogydd hysbys. Fodd bynnag, mae'r Map Llifogydd ar gyfer Cynllunio yn nodi bod rhan o'r safle mewn perygl canolig o lifogydd (1% (1 mewn 100) o siawns o lifogydd mewn blwyddyn benodol, gan gynnwys effeithiau newid hinsawdd) o ddŵr wyneb a chyrsiau dŵr bach (Parth Llifogydd 3). Fel y trafodwyd yn adran 'Materion Cynllunio' y Datganiad Cynllunio hwn, ni fydd y cynigion yn cynyddu'r perygl o lifogydd mewn mannau eraill.
--	--

Polisi Strategol Ch: Isadeiledd Cymdeithasol a Ffisegol mewn datblygiadau newydd (CH)

Bydd datblygiad newydd ar raddfa sy'n cael effaith ar y gymuned a gwasanaethau ehangach yn cael ei asesu fesul achos a dylai, lle bo hynny'n ymarferol ac yn ddichonol, gyfrannu at seilwaith cymdeithasol a ffisegol y Parc Cenedlaethol.

Ceisir cyfraniadau bob amser, trwy gytundeb 106, ar gyfer tai fforddiadwy a hefyd o bosibl, fel enghraifft ar gyfer y canlynol nad yw'n rhestr gyflawn: Lliniaru a gwella cadwraeth tirwedd a bioamrywiaeth, mentrau trafnidiaeth cynaliadwy, cynnal a chadw neu welliannau i lwybrau troed, llwybrau ceffylau, llwybrau beicio a meysydd parcio; cynlluniau lliniaru llifogydd a phrosiectau ynni.

- 5.38 Cyfeiriwyd at Bolisi Strategol Ch yn ymateb cyn-cais yr Awdurdod, ac mae'n ymwneud â datblygiadau newydd sy'n cael effaith ehangach ar y gymuned a gwasanaethau a allai olygu bod angen cyfraniadau i seilwaith cymdeithasol a ffisegol y parc cenedlaethol.
- 5.39 Mae rhwymedigaethau budd cymunedol / cynllunio yn eu lle neu efallai y cânt eu mabwysiadu mewn perthynas â chynigion ar raddfa fawr o fewn y diwydiant niwclear. Mae'r rhain yn cynnwys y Storfa Gwastraff Lefel Isel (LLWR) yn yr hen sir Cumbria, y Cyfleuster Gwaredu Daearegol (GDF), ac Adeiladau Niwclear Newydd (NNBs). Rhaglenni gwaith yw'r rhain sy'n ymestyn dros sawl degawd ac yn arwain at effeithiau llawer mwy na'r cynigion sy'n destun y cais cynllunio hwn, nad ydynt yn gysylltiedig nac yn gymaradwy ag achosion o'r fath. Mae'r datblygiad arfaethedig yn ei hanfod yn cynnwys prosiect dymchwel, mewnlenni a gwaredu asedau segur presennol. Bydd y cynigion yn cael effaith gyfyngedig y tu allan i ffin yr NLS. Fel y cyfryw, ni ystyrir bod angen budd cymunedol neu rwymedigaethau cynllunio y gellid eu ceisio fel arall i liniaru effeithiau'r datblygiad ar yr ardal leol.

Polisi Strategol D: Yr Amgylchedd Naturiol (D)

Bydd adnoddau naturiol, bioamrywiaeth, geoamrywiaeth a 'Nodweddion Arbennig' Parc Cenedlaethol Eryri yn cael eu gwarchod rhag datblygiad amhriodol. Lle bernir bod datblygiad yn dderbyniol disgwylir i ddatblygwyr sicrhau bod yr amgylchedd naturiol yn cael ei warchod a'i wella.

Ni ddylai cynigion effeithio'n andwyol ar adnoddau bioamrywiaeth y Parc Cenedlaethol gan gynnwys safleoedd dynodedig o lefel ryngwladol hyd at lefel leol, yn ogystal ag adnoddau bioamrywiaeth ehangach e.e. cynefinoedd a rhywogaethau y tu allan i safleoedd dynodedig.

Ni chaniateir cynigion datblygu sy'n debygol o effeithio'n andwyol ar integreidd safleoedd dynodedig Ewropeaidd (naill ai ar eu pen eu hunain neu mewn cyfuniad â chynlluniau prosiectau eraill) oni bai bod gofynion Rheoliadau Gwarchod Cynefinoedd a Rhywogaethau 2010 wedi'u bodloni ac felly y gellir bodloni'r meini prawf a ganlyn:

i. Nid oes ateb amgen.

ii. Mae rhesymau hollbwysig dros fudd cyhoeddus tra phwysig ar gyfer y datblygiad.

Bydd y gofynion canlynol yn berthnasol i ddatblygiadau sy'n effeithio ar safleoedd a ddynodwyd yn genedlaethol ac yn lleol:

iii. Mae lleoliad, dyluniad ac adeiladwaith y datblygiad yn golygu bod difrod i nodweddion cadwraeth natur yn cael ei liniaru, a chyfleoedd i sicrhau manteision cadwraeth natur yn cael eu cymryd.

iv. Darperir mesurau cyfadferol os oes angen.

v. Bod gweddill y nodweddion cadwraeth natur yn cael eu gwarchod a'u gwella, a bod darpariaeth yn cael ei gwneud ar gyfer eu rheoli.

Dim ond lle gellir dangos bod lleoliad arfordirol yn hanfodol y caniateir datblygiad o fewn yr Arfordir Annatblygedig. Ni chaniateir datblygiad sy'n niweidio cymeriad tirwedd heb ei ddifetha neu gynefinoedd bywyd gwyllt.

Bydd cynigion datblygu sy'n debygol o effeithio'n andwyol ar gynefinoedd a rhywogaethau a restrir yn y Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth Lleol yn amodol ar ganllawiau'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar Fioamrywiaeth Leol.

- 5.40 Heb ei liniaru, byddai rhywfaint o botensial i'r cynigion effeithio ar ecoleg yn bennaf trwy ddyddodi llwch; fodd bynnag, cynigir mesurau lliniaru a fydd yn osgoi effeithiau andwyol sylweddol oherwydd llwch. Ystyrir effeithiau trwy ddŵr daear a dŵr wyneb o fewn penodau penodol o'r Datganiad Amgylcheddol sy'n cyd-fynd â'r cais cynllunio. Trafodir y materion hyn yn y Datganiad Amgylcheddol ac yn yr adran 'Materion Cynllunio' a ganlyn o'r Datganiad Cynllunio hwn.

Polisi Datblygu 2: Datblygu a'r Dirwedd (2)

Dylai graddfa a dyluniad datblygiad newydd, gan gynnwys ei leoliad, tirwedd ac integreiddiad barchu a gwarchod cymeriad, rhinweddau a golygfeydd y dirwedd. Gwrthwynebir effeithiau annerbyniol ar y dirwedd a rhoddir ystyriaeth arbennig i warchod:

- Gwarchodfa Awyr Dywyll Eryri, yn arbennig Ardaloedd Craidd.
- Gwarchodfa Biosffer Dyfi.
- Ardaloedd adran 3 o harddwch naturiol.
- Arfordir heb ei ddatblygu.
- Panoramâu yn weladwy o olygfannau arwyddocaol.
- Ardaloedd Cymeriad Tirwedd Sensitif fel y'u diffinnir yn y Canllawiau Cynllunio Atodol yn nogfennau Tirweddau Eryri a'r Asesiad o Sensitifrwydd a Chynhwysedd Tirwedd.

- 5.41 Mae'r polisi hwn yn ymwneud â datblygiad a'r dirwedd ac yn datgan y dylai datblygiad barchu a gwarchod cymeriad y dirwedd, gan roi sylw arbennig i Adran 3 o Ddeddf Diwygio Bywyd Gwylt a Chefn Gwlad 1985, ardaloedd o harddwch naturiol, yr arfordir sydd heb ei ddatblygu, panoramâu sy'n weladwy o'r safle. golygfannau arwyddocaol, ac ardaloedd cymeriad tirwedd.
- 5.42 Mae cymhlethfa'r pyllau wedi'i osod ar uchder isel o gymharu â'r rhan fwyaf o'r ardal gyfagos ac mae uchder yr adeiladau a'r strwythurau yn y gymhlethfa yn gymharol isel o'u cymharu â'r elfennau adeiledig cyfagos hynny ar y safle, megis adeiladau'r adweithydd, ystorfa GLG, yr hen waith soleteiddio resin a'r adeilad rheoli mynediad.
- 5.43 Tra bod y safle wedi'i leoli o fewn y Parc Cenedlaethol a gerllaw ardal o harddwch naturiol, mae'r cynigion yn ymwneud yn bennaf â dymchwel cyfres o adeiladau a strwythurau (gyda'i gilydd yn mesur tua 230m o hyd wrth 20-45m o led) na all ond fod o fudd i waelodlin weledol y safle. Wrth wneud yr ardal yn ardal weithredol y gellir ei defnyddio ar gyfer datgomisiynu'r safle yn ehangach, bydd y cynigion yn hwyluso datgomisiynu pellach, a lleihau effaith weledol y safle ehangach o ganlyniad.
- 5.44 Bydd gwastraff addas yn cael ei waredu ar y safle o dan y ddaear, gyda dim ond y cap concriid dros gymhlethfa'r pyllau yn weladwy. Fel y manylir ymhellach yn adran 6, ni fydd y cynigion yn achosi niwed amlwg i amwynder gweledol neu dirwedd y safle neu'r ardal gyfagos, gan fodloni gofynion Polisi Datblygu 2.

Polisi Strategol F: Gwastraff (F) – Dyrannu Tir

Ni fydd unrhyw dir yn cael ei dyrannu ar gyfer datblygu cyfleusterau rheoli gwastraff ar raddfa ranbarthol neu isranbarthol newydd.

Ni chaniateir ceisiadau am gyfleusterau rheoli gwastraff ar raddfa fawr a fwriedir i ddiwallu anghenion rhanbarthol neu isranbarthol.

- 5.45 Mae'r polisi hwn yn ymwneud â gwastraff, ond yn datgan yn unig na chaniateir datblygu cyfleusterau gwastraff rhanbarthol neu isranbarthol mawr. Nid yw'r datblygiad arfaethedig ar gyfer cyfleuster rheoli gwastraff rhanbarthol na hyd yn oed isranbarthol. Er y cynigir gwaredu gwastraff ymbelydrol wedi'i halogi'n ysgafn ar y safle, mae hyn yn cyd-fynd â strategaeth yr NDA, yn cael ei reoleiddio'n llym gan CNC o dan ddeddfwriaeth ar wahân, ac yn dod â manteision amgylcheddol o beidio â gorfod allforio llawer iawn o wastraff oddi ar y safle. Nid yw'r cynigion, felly, yn gwrthdaro â Pholisi Strategol F.

Polisi Datblygu 4: Safleoedd ar raddfa fach ar gyfer gwastraff cartrefi a gwastraff anadweithiol (4)

Bydd ceisiadau am ganiatâd cynllunio ar gyfer ailgylchu gwastraff ar raddfa fach ar safleoedd diwydiannol ac ar gyfer rheoli a gwaredu gwastraff domestig a gwastraff anadweithiol a gynhyrchir yn lleol, yn cael eu hystyried yn ffafriol, ar yr amod nad oes unrhyw effeithiau amgylcheddol andwyol, neu y gellir eu lliniaru'n foddhaol.

Bydd gofyn i ymgeiswyr gyflwyno Asesiad Cynllunio Gwastraff ym mhob achos.

5.46 Mae'r polisi hwn yn ymwneud â chyfleusterau gwastraff ar raddfa fach ar gyfer rheoli a gwaredu gwastraff anadweithiol a gynhyrchir yn lleol. Bydd y datblygiad arfaethedig yn cynhyrchu gwaith dymchwel, concrit a gwaith maen yn bennaf, y gellir dosbarthu rhai ohonynt yn anadweithiol ac a fydd yn cael eu cadw ar y safle a'u prosesu i greu 'cynnyrch' y gellir ei ddefnyddio fel is-sail ar gyfer y cap concrit. O'r herwydd, gellid ystyried bod rhan o'r datblygiad arfaethedig yn gyfleuster adfer neu ailgylchu gwastraff ar raddfa fach, ond yn amlwg yn ategol. Ystyrir effeithiau andwyol posibl y gweithgareddau cysylltiedig (malu concrit yn bennaf) yn y Datganiad Amgylcheddol a'r Datganiad Cynllunio hwn a gellir eu lliniaru'n foddhaol, ac felly cefnogir y gweithgaredd hwn gan Bolisi Datblygu 4. Mae Asesiad Cynllunio Gwastraff wedi'i gynnwys yn Atodiad VII.

Polisi Strategol Ff: Amgylchedd Hanesyddol (Ff)

Bydd tirwedd hanesyddol, asedau treftadaeth a threftadaeth ddiwylliannol Parc Cenedlaethol Eryri yn cael eu gwarchod a'u gwella, oherwydd eu cyfraniad i gymeriad a 'Nodweddion Arbennig' y Parc Cenedlaethol. Rhoddir gwarchodaeth arbennig i'r asedau archeolegol, pensaernïol, hanesyddol neu ddiwylliannol a ganlyn a, lle bo'n briodol, eu lleoliadau.

Ni chaniateir datblygiad a fydd yn effeithio'n andwyol mewn unrhyw ffordd ar yr Asedau Treftadaeth a ganlyn, na lle bo'n briodol ar eu gosodiadau a'u golygfeydd arwyddocaol:

- i. Ardaloedd Cadwraeth
- ii. Safleoedd Treftadaeth y Byd
- iii. Safleoedd Treftadaeth y Byd Ymgeisiol
- iv. Henebion Cofrestredig a safleoedd eraill o bwysigrwydd archeolegol
- v. Tirweddau, parciau a gerddi hanesyddol
- vi. Adeiladau Rhestredig
- vii. Adeiladau Traddodiadol

5.47 Mae Polisi Strategol F(f) yn gwarchod asedau treftadaeth a threftadaeth ddiwylliannol y Parc Cenedlaethol. O fewn ffin ehangach yr NLS mae Parc a Gardd Hanesyddol Gofrestredig Gradd II*, yr Hen Orsaf Bŵer Niwclear yn Nhrawsfynydd, sy'n cynnwys dwy ardd: Gardd y Ddraig a Gardd y Fonesig Sylvia Crowe. Mae'r safle hefyd wedi'i gwmpasu gan y 'lleoliad hanfodol' ar gyfer yr Hen Orsaf Bŵer Niwclear yn Nhrawsfynydd ac mae wedi'i leoli o fewn Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig, Basn Trawsfynydd a Chwm Prysor. Mae yna hefyd bedwar adeilad rhestredig a thair Heneb Gofrestredig o fewn 1km i'r NLS. Ni ystyrir bod cymhlethfa'r pyllau yn cyfrannu'n gadarnhaol at osodiad yr asedau hanesyddol a nodwyd ac, felly, ni fydd ei ddymchwel ac adeiladu cap concrit yn niweidiol i'r amgylchedd hanesyddol. Mae'r cynigion, felly, yn cydymffurfio â gofynion Polisi Strategol F(f).

Polisi Datblygu 18: Yr Iaith Gymraeg a Gwead Cymdeithasol a Diwylliannol Cymunedau (18)

- Wrth benderfynu ar bob cais cynllunio o fewn y Parc Cenedlaethol bydd anghenion a buddiannau'r Iaith Gymraeg yn cael eu hystyried. Bydd hyn yn cael ei gyflawni drwy:
- i. Cefnogi datblygiad sy'n cynnal neu'n gwella cyfanrwydd y Gymraeg.
 - ii. Gwrthod datblygiad a fyddai, oherwydd ei faint, ei raddfa neu ei leoliad, yn achosi niwed arwyddocaol i gymeriad a chydbwysedd iaith cymuned. Er mwyn gallu gwneud penderfyniad gwybodus ar geisiadau a all gael effaith ar ddyfodol y Gymraeg o fewn cymunedau, bydd gofyn i ymgeiswyr gyflwyno:
 - a) 'Datganiad Cymunedol ac Ieithyddol' i gyd-fynd â chais cynllunio ar gyfer safleoedd ar hap nas rhagwelwyd o 5 neu fwy o unedau preswyl; datblygiad masnachol, diwydiannol neu dwristiaidd gydag arwynebedd o 1000m² neu fwy; datblygiad sy'n debygol o arwain at golli cyfleusterau cymunedol neu gyfleoedd cyflogaeth a datblygiad twristiaeth sy'n creu deg neu fwy o unedau gwyliau.
 - b) Asesiad manylach ar ffurf 'Asesiad Effaith Cymunedol ac Ieithyddol' i gyd-fynd â chais cynllunio lle mae datblygiadau ar raddfa fwy. Ystyrir datblygiadau mwy yn yr achos hwn fel cynigion sydd yn sylweddol uwch na'r trothwyon a amlinellir ym maen prawf (a), ac sy'n debygol o gael eu lleoli ar safleoedd sydd heb eu dynodi, gyda pheth arwyddocaeth y tu hwnt i ffin y Parc Cenedlaethol ac nad ydynt yn gysylltiedig â pholisïau penodol yn y Cynllun.
 - iii. Lliniaru yn erbyn unrhyw effaith andwyol trwy fynnu cyfraniad ariannol trwy gytundeb Adran 106 mewn amgylchiadau priodol.
 - iv. Annog pob arwydd gan gyrff cyhoeddus a chwmnïau masnachol a busnes i fod yn ddwyieithog neu yn Gymraeg yn unig er mwyn gwarchod a hyrwyddo amwynder diwylliannol nodedig y Parc Cenedlaethol.
 - v. Annog y defnydd o enwau lleoedd Cymraeg ar gyfer datblygiadau newydd, enwau tai a strydoedd.

5.48 Mae'r polisi hwn yn ei gwneud yn ofynnol i geisiadau a allai gael effaith ar ddyfodol y Gymraeg gael eu cefnogi gan Ddatganiad Cymunedol ac Ieithyddol neu Asesiad Effaith Cymunedol ac Ieithyddol, yn dibynnu ar y datblygiad penodol a gynigir. Gellid ystyried y datblygiad arfaethedig yn ddatblygiad diwydiannol a chan y byddai'r cap concriid yn mesur mwy na 1000m², mae Datganiad Cymunedol ac Ieithyddol (Cyfeirnod Dogfen: AY/17C1000085/CLS/01) wedi ei baratoi ac yn cefnogi'r cais hwn yn unol â'r polisi hwn. Darperir rhagor o wybodaeth yn adran 'Materion Cynllunio' y datganiad hwn i fynd i'r afael ag effaith y cynigion ar gymeriad ieithyddol yr ardal gyfagos.

Polisi Datblygu 27: Ardal Fenter Eryri

Bydd angen cynhyrchu Prif Gynllun amlinellol a arweinir gan y dirwedd ar gyfer safleoedd Llanbedr a Thrawsfynydd a chytuno arno gyda'r Awdurdod. Bydd y Prif Gynllun yn cynnwys briff datblygu, datganiad dylunio, ac atodlen yn nodi'r camau datblygu a'r gwelliannau seilwaith cysylltiedig sy'n ofynnol ar gyfer pob cam, cyn i unrhyw ddatblygiad ddechrau. Bydd angen i'r prif gynllun amlinellol gael ei gefnogi gan asesiad o'r effaith ar y dirwedd a'r effaith weledol a dangos sut y bydd lleoliad, graddfa, dyluniad a chymeriad y datblygiad yn lleihau effeithiau andwyol ar gymeriad y dirwedd, amwynder gweledol, amgylchedd naturiol a threftadaeth ddiwylliannol y Parc.

Rhan A - Bydd cynigion ar gyfer datblygu yn unol â Rhannau B ac C o'r polisi hwn yn cael eu cefnogi o fewn Ardal Fenter Eryri cyn belled â bod y meini prawf canlynol yn cael eu bodloni:

- i. Mae'r dyluniad yn gydlynol ac o safon uchel yn ymateb yn gadarnhaol i dirwedd sensitif a gosodiad gweledol a Nodweddion Arbennig y Parc Cenedlaethol.
- ii. Mae lleoliad, uchder, ffurf a graddfa deunyddiau a'r defnydd o liw o fewn y datblygiad yn helpu i integreiddio'r dirwedd ac yn lleihau effeithiau andwyol sylweddol ar gymeriad y dirwedd ac amwynder gweledol.
- iii. Mae cynigion datblygu wedi'u hystyried yng ngoleuni gofynion y Rheoliadau Cynefinoedd a chanfuwyd eu bod yn cydymffurfio.
- iv. Mae datblygiad ar y naill safle neu'r llall yn unol ag uwchgynllun amlinellol y cytunwyd arno ar gyfer y safle hwnnw.
- v. Mae'r datblygiad cyflogaeth yn gwneud y defnydd gorau o'r gweithlu lleol presennol.
- vi. Nid yw datblygiad ar y naill safle na'r llall yn cael effaith annerbyniol ar y warchodfa awyr dywyll.

Rhan C (Trawsfynydd) - O fewn neu'n union gerllaw dyraniad Parth Menter Eryri yn Nhrawsfynydd, bydd y defnyddiau canlynol yn cael eu derbyn:

- gwaith a defnyddiau sy'n gysylltiedig â datgomisiynu niwclear;
- defnyddiau newydd gan gynnwys B1, B2, B8 a defnyddiau eraill sy'n gysylltiedig â busnesau digidol/TGCh;
- busnesau ynni carbon isel a thechnolegau cynhyrchu ynni;
- Ymchwil a Datblygu (yn ymwneud â'r sectorau TGCh, Ynni ac Amgylcheddol), a;
- dibenion hyfforddiant ac addysg sy'n gysylltiedig â chyflogaeth.

Pe bai datblygiad arfaethedig yn dod o dan y diffiniad o ddatblygiad mawr caiff ei ystyried yn erbyn Polisi Strategol B: Datblygiad Mawr gan yr Awdurdod.

- 5.49 Mae'r polisi hwn yn ymwneud â maes awyr Llanbedr ac NLS Trawsfynydd. Mae CDLIE yn amlinellu tair blaenoriaeth tymor byr ar gyfer Ardal Fenter Eryri (SEZ) a ddiffinnir gan Lywodraeth Cymru, fel a ganlyn:
1. Datblygu'r gadwyn gyflenwi leol a rhanbarthol i gefnogi dyfodol y safle a gwella rhagolygon economaidd Meirionnydd.
 2. Cytuno ar opsiwn/opsiynau a ffeirir ar gyfer datblygu'r safleoedd, gan amlinellu'r gofynion seilwaith angenrheidiol a'r opsiynau ar gyfer creu cyfleoedd cyflogaeth cynaliadwy.
 3. Dylanwadu ar y rhaglen ddadgomisiynu a'r amserlen i gynnal cyflogaeth ar safle Trawsfynydd.
- 5.50 Rhennir y polisi yn dair rhan (A, B & C). Mae Rhan A yn cynnwys meini prawf y bydd angen ystyried cynigion datblygu yn eu herbyn yn Llanbedr (Rhan B) a Thrawsfynydd (Rhan C). Mae Rhan A yn berthnasol i bob datblygiad yn y SEZ, a nodir y gofynion yn y polisi uchod. Bodlonir pob un o'r meini prawf Rhan A hyn, i'r graddau y maent yn berthnasol i'r datblygiad arfaethedig. Mae Asesiad Risg Cynefinoedd cysgodol wedi'i gyflwyno gyda'r cais cynllunio, sy'n dangos dim effeithiau andwyol sylweddol ar safleoedd dynodedig.
- 5.51 Mae gofynion Rhan C hefyd wedi'u nodi uchod ac mae meini prawf Rhan C, i'r graddau y maent yn berthnasol i'r datblygiad arfaethedig, yn cael eu bodloni.
- 5.52 Yn ogystal, mae paragraff 6.25 o'r CDLIE yn datgan: *"Mae'r polisi'n cefnogi'r broses ddatgomisiynu ac adfer barhaus yn Nhrawsfynydd – proses a lywodraethir gan strategaethau cenedlaethol sy'n destun adolygiad ac ymgynghoriad rheolaidd ac a gydnabyddir fel ystyriaeth berthnasol mewn penderfyniadau cynllunio. Bydd unrhyw waith sy'n gysylltiedig â datgomisiynu a rheoli gwastraff ymbelydrol ar y safle yn cael ei gefnogi gan yr Awdurdod yn amodol ar gydymffurfio â pholisiau'r CDLIE."*
- 5.53 Mae Polisi Datblygu 27 yn cefnogi gwaith a defnyddiau sy'n gysylltiedig â datgomisiynu niwclear y mae'n amlwg bod angen eu datblygu er mwyn galluogi'r defnyddiau a ddiffinnir yn y polisi hwn yn y dyfodol i ddwyn ffrwyth. Mae'r cynigion, felly, yn cydymffurfio â'r polisi hwn.

Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA)

- 5.54 Mae'r Awdurdod yn darparu ystod o Ganllawiau Cynllunio Atodol (CCA) sy'n cynnwys canllawiau manwl ar y ffordd y caiff polisiau CDLIE eu cymhwyso mewn amgylchiadau neu feysydd penodol. Mae'r CCA a ganlyn yn berthnasol i'r cais.
- **Canllaw Cynllunio Atodol 2 - Ystyriaethau Datblygu Cyffredinol (Medi 2011)**
Mae'r CCA hwn yn adeiladu ar Bolisi Datblygu 1 (Egwyddorion Datblygu Cyffredinol) y CDLI i gynorthwyo gyda phenderfynu ar gynigion datblygu, a ddylai roi sylw i faterion megis graddfa, dyluniad, effaith ar rywogaethau a warchodir, y dirwedd a chymdogion.
 - **Canllawiau Cynllunio Atodol ar y Cyd 12 - Galluogi Datblygu Cynaliadwy ym Mharciau Cenedlaethol Cymru (Mai 2015)**
Nod y CCA hwn yw helpu ymgeiswyr cynllunio i ddeall beth mae datblygu cynaliadwy yn ei olygu ym Mharciau Cymru. Mae'n egluro math a lleoliad datblygiadau sy'n debygol o fod yn dderbyniol yn y Parciau a'r prif egwyddorion y bernir ceisiadau yn eu herbyn. Mae'r CCA yn nodi'r ystyriaethau cynllunio sylfaenol sy'n gyffredin i bob math o ddatblygiad ym Mharciau Cenedlaethol Cymru, yn nodi ystyriaethau cynllunio sy'n berthnasol i fathau penodol o ddatblygiadau ym Mharciau Cenedlaethol Cymru, ac yn cynnwys dolenni i'r holl ddogfennau polisi sy'n uniongyrchol berthnasol i gynllunio datblygiadau cynaliadwy.
- 5.55 Ystyrir y materion a gwmpesir o dan y dogfennau CCA hyn yn adran ganlynol y datganiad hwn.

6. Materion Cynllunio

6.1 Fel sy'n ofynnol gan Adran 38(6) o Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 mae cynigion y cais wedi eu hasesu yn erbyn yr holl bolisiau cenedlaethol a chynlluniau datblygu perthnasol ac ystyriaethau perthnasol eraill, a chanfuwyd eu bod yn cydymffurfio.

6.2 I ymhelaethu ar hyn, trafodir y pynciau canlynol yn unigol:

- Yr Egwyddor o Ddatblygu
- Amwynder Preswyl (Sŵn a Dirgryniad, Ansawdd Aer a Llwch)
- Amwynder Gweledol, Tirwedd a Threftadaeth
- Traffig a Chludiant
- Perygl Llifogydd a Draenio
- Ecoleg
- Dŵr Daear a Dŵr Wyneb a Halogiad Tir (Cyfnod Gwaith)
- Effeithiau Hirdymor
- Effaith ar yr Iaith Gymraeg
- Economaidd-Gymdeithasol a Diwylliannol
- Ystyriaethau Cais am Drwydded Amgylcheddol

Yr Egwyddor o Ddatblygu

6.3 Mae datgomisiynu Trawsfynydd yn broses anochel a phwysig a reolir gan amrywiol ddarnau o ddeddfwriaeth y tu allan i gylch gorchwyl y broses gynllunio. Mae angen dymchwel cymhlethfa'r pyllau mewn cysylltiad â'r broses ddatgomisiynu, sy'n cael ei gydnabod yn angenrheidiol gan APCE yn y CDLIE mabwysiedig.

6.4 Mae Polisi 27 CDLIE (Ardal Fenter Eryri) yn ymwneud â NLS Trawsfynydd. Rhennir hyn yn dair rhan. Mae Rhan C (Trawsfynydd) yn cefnogi datblygiad penodol o fewn neu'n union gerllaw dyraniad Parth Menter Eryri yn Nhrawsfynydd, ac yn benodol mae'n cynnwys gwaith a defnyddiau sy'n gysylltiedig â datgomisiynu niwclear. Yn ogystal, mae polisi cynllunio cenedlaethol yn cefnogi'r cynigion gan mai prif amcan Polisi Cynllunio Cymru (PCC) (Argraffiad 12) yw sicrhau bod y system gynllunio yn cyfrannu at gyflawni datblygu cynaliadwy ac yn gwella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru, fel sy'n ofynnol gan Ddeddf Cynllunio (Cymru) 2015 a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Mae'n amlwg bod angen bwrw ymlaen â datgomisiynu'r NLS er mwyn galluogi'r defnyddiau yn y dyfodol, a ddiffinnir ym Mholisi 27 CDLIE, i ddwyn ffrwyth.

6.5 O ystyried natur anarferol y cynigion ar gyfer gwaredu ar y safle, nid yw'r CDLIE yn gwneud unrhyw ddarpariaeth benodol ar gyfer gwaredu gwastraff ymbelydrol. Ar lefel genedlaethol, nid yw Polisi Cynllunio Cymru yn atal gwaredu gwastraff ymbelydrol ar y safle, er ei fod yn ceisio diogelu cymeriad arbennig Parciau Cenedlaethol. Nid yw TAN 21 yn atal datblygiadau gwastraff o fewn y Parc Cenedlaethol ond mae'n gofyn iddynt gael eu dylunio'n briodol.

6.6 Bydd gwaredu gwastraff o dan y ddaear, ac ni fydd yn rhaid adeiladu 'gosodiad' at ddibenion o'r fath. Yr unig adeiladwaith parhaol fyddai'r cap concrit amddiffynnol ac anymwrthiol. Ymhellach, oherwydd y newid trwydded amgylcheddol gofynnol, ni all y gwarediadau arfaethedig fynd rhagddynt oni bai i'r canlynol gael eu bodloni:

- Mae CNC yn derbyn ei bod yn well cael gwared ar y safle yn gyffredinol na chael gwared ar y gwastraff dan sylw oddi ar y safle o ran effeithiau amgylcheddol a chost (h.y. gan ystyried yr holl ffactorau perthnasol);
- Mae CNC o'r farn y byddai'r gwarediadau'n cael eu gwneud yn y modd gorau posibl;
- Mae'r holl effeithiau andwyol posibl ar ddyfroedd a reolir (dŵr daear a dŵr wyneb) a, thrwy gludo halogion yn yr amgylchedd, yr holl effeithiau andwyol ar bobl a bywyd nad yw'n ddynol yn dderbyniol mewn perthynas â meini prawf a ddiffiniwyd ymlaen llaw;
- Mae'r holl ddosau i bobl sy'n tresmasu'n anfwriadol i'r gwarediadau (petai hynny'n digwydd ar ôl ildio'r drwydded safle), ac yn yr un modd pob dos sy'n deillio o unrhyw ddefnydd o ddeunyddiau

a gloddiwyd yn dilyn tresmasiad o'r fath, yn dderbyniol o ran meini prawf a ddiffiniwyd ymlaen llaw;

- Mae pob dos i ddeiliaid safle yn y dyfodol yn dderbyniol; a
- Mae'r holl effeithiau radiolegol wedi'u lleihau ac mor isel ag sy'n rhesymol gyraeddadwy.

6.7 Felly, ar yr amod bod amrywiad trwydded amgylcheddol yn cael ei ganiatáu, ystyrir bod effeithiau gwaredu gwastraff ar y safle ar bobl a'r amgylchedd yn amlwg dderbyniol.

6.8 Mae'r testun sydd wedi'i gynnwys o dan yr is-bennawd 'Y Rhesymeg dros y Cynigion' (Adran 3 o'r Datganiad hwn) yn egluro'r prif ddadleuon dros y cynigion hyn yn hytrach na dewisiadau amgen, er y darperir llawer mwy o fanylion yn y bennod 'Y Prosiect a'i Ddewisiadau Amgen' yn y Datganiad Amgylcheddol.

Amwynder Preswyl (Sŵn a Dirgrynu, Ansawdd Aer a Llwch)

Sŵn a Dirgrynu

6.9 Ni ragwelir effaith sŵn a dirgrynu sylweddol oherwydd cynnydd yn y traffig ar y ffyrdd oherwydd y nifer isel o symudiadau Cerbydau Nwyddau Trwm (HGV) sy'n gysylltiedig â'r cynigion. Fodd bynnag, mae gan y datblygiad arfaethedig y potensial i achosi sŵn amlwg oddi ar y safle (ond nid dirgrynu oddi ar y safle) yn ystod dymchwel cymhlethfa'r pyllau a thasgau cysylltiedig. Mae'r sŵn dymchwel ac adeiladu a gynhyrchir yn ystod yr holl weithgareddau hyn wedi'i asesu ar sail y rhagdybiaethau cyfredol, ymylol ynghylch sut y byddai'r gwaith yn cael ei wneud⁸. Cyflwynir y canlyniadau ym mhennod sŵn a dirgrynu (Pennod 6) y Datganiad Amgylcheddol. Cytunwyd ar y fethodoleg asesu sŵn gyda Swyddogion Iechyd yr Amgylchedd perthnasol Cyngor Gwynedd.

6.10 Y derbynnydd sŵn sensitif agosaf yng nghyffiniau'r safle yw'r fferm yn Nhŷ Gwyn (0.5 km i'r gogledd-ddwyrain o safle'r cais); penderfynwyd bod gan hwn sensitifrwydd derbynnydd 'canolig'. Mae lefelau sŵn gwaelodlin yn y lleoliad hwn yn gyson â'r lleoliad gwledig. Mae'r asesiad sŵn yn dangos y bydd y lefel sŵn uchaf a ragwelir ar Fferm Tŷ Gwyn rhwng 48 a 56 dB (LAeq,T). Er bod y cynnydd mewn lefelau sŵn yn gyffredinol uwch na'r lefelau sŵn amgylchynol presennol ac y byddai'n debygol o fod yn glywadwy, mae'r effaith wedi'i asesu fel maint isel yn ystod yr holl weithgareddau nad ydynt yn arwyddocaol. Yn bennaf, cyfyngir y gwaith i oriau yn ystod y dydd (gan gynnwys boreau Sadwrn) fel yr eglurir yn y Datganiad Amgylcheddol a'r Cynllun Rheolaeth Amgylcheddol Adeiladu a Dymchwel. mae'n bosibl y gallai fod angen rhywfaint o waith cyfyngedig yn ystod y nos, er enghraifft gorffeniad arwyneb â llaw ar ôl arllwys concrit ar gyfer y cap. Fodd bynnag, ystyrir bod yr allyriadau sŵn sy'n gysylltiedig ag unrhyw waith yn ystod y nos yn debygol o fod yn is na'r rhai a ystyriwyd ar gyfer gweithgareddau yn ystod y dydd, oherwydd y gofynion cymharol fach o ran offer. Felly, ni fyddai'r gwaith hwn yn achosi aflonyddwch sŵn gormodol sylweddol. Mae'r asesiad sŵn wedi cymryd 'ymagwedd waethaf' ac felly nid yw'n ystyried y bydd rhai o'r gweithgareddau cynhyrchu sŵn o fewn adeiladau, ac nid yw wedi cymryd i ystyriaeth effaith cysgodi sŵn yr adeiladau mawr o amgylch cymhlethfa'r pyllau (gan gynnwys adeiladau'r adweithydd).

6.11 Noder na fydd unrhyw waith anghysylltiedig arall ar y safle ehangach yn digwydd ar yr un pryd â phrosiect cymhlethfa'r pyllau a allai newid y lefelau sŵn cefndir o'r rhai a gofnodwyd hyd yma, neu gyfuno i gynyddu cyfanswm y lefelau sŵn sy'n codi o'r safle. Yn benodol, bydd y gostyngiad yn uchder adeiladau'r adweithyddion y rhoddwyd caniatâd cynllunio iddynt (Cyfeirnod: APP/H9504/X/02/514892) yn 2003 wedi'i gwblhau cyn i brosiect cymhlethfa'r pyllau ddechrau.

6.12 Ni fydd y datblygiad arfaethedig ei hun yn creu unrhyw sŵn ar ôl cwblhau'r gwaith.

6.13 I grynhoi, ni fydd y datblygiad arfaethedig yn arwain at lefelau annerbyniol o sŵn a dirgrynu a allai fel arall niweidio amwynder derbynnyddion sy'n sensitif i sŵn. Mae'r cynigion, felly, yn cydymffurfio â gofynion Polisi Datblygu CDLI 1: Egwyddorion Datblygu Cyffredinol a TAN 5 (Sŵn).

Ansawdd Aer a Llwch

⁸ Nid oes contractwr ar gyfer y gwaith hwn wedi'i benodi eto, ac felly gall y dulliau gweithio a ddewisir gan y contractwr fod yn wahanol i'r rhai a dybiwyd yn yr asesiad sŵn. Fodd bynnag, mae'n annhebygol iawn y byddai'r lefelau sŵn yn uwch na'r rhai a amcangyfrifwyd.

- 6.14 Nid yw'r safle wedi ei leoli o fewn Ardal Rheoli Ansawdd Aer ac nid oes un o fewn sir Gwynedd. Mae nifer y cerbydau a ddisgwylir yn gysylltiedig â'r datblygiad arfaethedig hefyd yn gymharol isel. Rhagwelir y bydd symudiadau traffig sy'n gysylltiedig â'r gwaith arfaethedig yn cynnwys uchafswm symudiadau HGV unffordd dyddiol o 13 ac uchafswm symudiadau ceir a faniau unffordd dyddiol o 19. Fel yr eglurwyd yn yr adroddiad cwmpasu a gyflwynwyd gan yr Ymgeisydd, mae niferoedd cerbydau o'r fath ymhell islaw y trothwy i gynnal asesiad ansawdd aer manwl mewn perthynas ag allyriadau traffig ffyrdd.
- 6.15 Serch hynny, mae gan ardal y gwaith datblygu arfaethedig y potensial i achosi allyriadau llwch l a gronynnau mân uniongyrcho, er y bydd y rhain yn cael eu cyfyngu i'r cyfnod gwaith. Mae gwaith sydd â'r potensial i godi llwch yn cynnwys dymchwel, prosesu sgil-gynhyrchion dymchwel a phentyrru stoc, gosod mewnlenni (os na chaiff ei wneud mewn lloc), gweithgareddau adeiladu capio a draenio, a symudiadau cerbydau cysylltiedig ar y safle a allai achosi tracio deunydd allan. Mae mesurau lliniaru amrywiol yn cael eu cynnig yn y Cynllun Rheolaeth Amgylcheddol Adeiladu a Dymchwel a gyflwynwyd gyda'r cais cynllunio, gan gynnwys defnyddio chwistrelli dŵr i leddfu unrhyw lwch yn yr awyr. Sylwch na fydd unrhyw allyriadau heb eu rheoli o lwch ymbelydrol o'r safle trwyddedig.
- 6.16 Mae canllawiau'r Sefydliad Rheoli Ansawdd Aer (IAQM)⁹ yn nodi bod angen asesiad llwch manwl lle mae 'derbynydd dynol' wedi'i leoli o fewn 250m o'r safle neu, hyd at 250m o fynyddfa'r safle, o fewn 50m i'r llwybrau priffyrdd cyhoeddus a ddefnyddir gan gerbydau gwaith. Nid yw'r meini prawf hyn yn cael eu bodloni.
- 6.17 Roedd materion ansawdd aer a llwch, felly, wedi'u hepgor o'r AEA ar y cyfan. Fodd bynnag, mewn perthynas ag effaith llwch ar ecoleg yn gymharol agos at Safle'r Cais, e.e. coetir llydanddail, ymdrinnir â hyn yn yr AEA a chaiff ei drafod yn yr adran ecoleg yn ddiweddarach yn y Datganiad Cynllunio hwn. I grynhoi, gyda mesurau lliniaru, ni ddisgwylir unrhyw effeithiau arwyddocaol ar ecoleg.
- 6.18 Mewn theori, gallai'r trefi neu'r pentrefi sydd wedi'u lleoli drws nesaf i'r A470, A487 a'r A496, y rhagwelir mai nhw fydd y prif ffyrdd i gael mynediad i Safle'r Cais, gael eu heffeithio oherwydd llwch o gerbydau yn dibynnu ar eu llwythi, ond cynigir mesurau lliniaru a all gynnwys glanhau ffyrdd ar y safle, golchi olwynion cerbydau sy'n gadael y safle, a gorchuddio llwythi llychlyd. Felly, ni ragwelir unrhyw effeithiau ar hyd y llwybrau hyn. Sylwer na fydd y rhan o'r A470 trwy Ffestiniog yn cael ei defnyddio.
- 6.19 Mae monitro llwch fel arfer yn cael ei wneud yn Nhrawsfynydd pan fydd gwaith dymchwel yn cael ei wneud, er enghraifft dymchwel yr adeilad Gweinyddol a'r gweithdy yn 2016, a bydd hyn yn wir am y datblygiad hwn hefyd, fel yr eglurir yn y Cynllun Rheoli Amgylcheddol Adeiladu a Dymchwel. a gyflwynwyd gyda'r cais cynllunio.
- 6.20 I grynhoi, ni ystyrir bod effeithiau lliniarol allyriadau llygryddion a llwch o'r cerbydau gwaith ar dderbynyddion dynol ac ecolegol (a drafodir ymhellach yn yr adran ecoleg) yn achosi effaith andwyol annerbyniol neu niwed andwyol sylweddol. Mae'r cynigion, felly, yn unol â Pholisi Datblygu 1 (Egwyddorion Datblygu Cyffredinol) a Pholisi Strategol D (Amgylchedd Naturiol) CDLIE.

Amwynder Gweledol, Tirwedd a Threftadaeth

Asesiad a Strategaeth Gweledol a Thirwedd

- 6.21 Mae Safle'r Cais yn ymwneud â chymhlethfa'r pyllau, sef cymhlethfa o adeiladau cyffiniol yn bennaf a gysgodir gan ddau adeilad yr adweithydd.
- 6.22 Mae'r NLS ehangach a chymhlethfa'r pyllau wedi'u lleoli ar uchder isel o gymharu â'r rhan fwyaf o'r ardal gyfagos. Y nodwedd dopograffig bwysicaf sy'n dylanwadu ar argaeledd golygfeydd o gymhlethfa'r pyllau yw Craig Gyfynys; bryn crwn 270m o uchder a leolir tua 800m i'r gorllewin. Ategir y cuddio a ddarperir gan dopograffeg mewn rhai lleoliadau gan orchudd coed helaeth.
- 6.23 Mae amrywiaeth o dderbynyddion hamdden gyda golygfeydd posibl o Safle'r Cais, gan gynnwys y rhai sy'n defnyddio'r rhwydwaith Hawliau Tramwy Cyhoeddus cyfyngedig sydd wedi'i ganoli ar ochr ddwyreiniol Llyn Trawsfynydd. Yn fwy perthnasol i gymhlethfa'r pyllau mae Llwybr Beicio Cenedlaethol (NCR) 82 wedi'i gyfeirio ar hyd ffin orllewinol a deheuol yr NLS ac sydd o fewn 100m i gymhlethfa'r pyllau

⁹ Canllawiau IAQM ar asesu llwch o ddymchwel ac adeiladu (Ionawr 2024).

ar hyd ei ran agosaf, er bod y rhan hon wedi'i chyfeirio trwy goetir. Mae hyn yn sicrhau bod unrhyw olygfeydd nad ydynt yn cael eu cuddio gan y Storfa Gwastraff Lefel Ganolradd (GLG) yn y canol yn cael eu hidlo, o leiaf yn rhannol, yn ogystal â chael eu gweld yng nghyd-destun gweledol y Storfa GLG, adeiladau'r adweithyddion ac weithiau gyda meysydd parcio a datblygiadau wedi'i hadeiladu ar lefel is eraill ar yr NLS.

- 6.24 Paratowyd Arfarniad Gweledol Sylfaenol ym mis Mawrth 2021 a oedd yn asesu'n fanylach chwe golygfan yn edrych tuag at Safle'r Cais (Atodiad V). Daeth y dadansoddiad cysylltiedig o'r golygfannau hyn i'r casgliad bod gan gymhlethfa'r pyllau rôl weledol ddibwys yn y golygfeydd agosaf sydd ar gael hyd yn oed o ochr orllewinol yr NLS, megis o NCR 82 neu'r ardal mynediad agored uchel ar Graig Gyfynys. Mae hyn yn ystyried y gwaith tynnu coed a wnaed o dan drwydded torri coed tua 2 flynedd yn ôl a gliriodd ran o blanhigfa gonifferaidd (Sbriws Sitca yn bennaf) i'r gogledd-orllewin o gymhlethfa'r pyllau. Ers hynny mae rhywogaethau llydanddail brodorol wedi cael eu hailblannu yn y lleoliad hwn. Nid yw cymhlethfa'r pyllau i'w weld mewn golygfeydd o leoliadau sydd â phellteroedd gwahanu mwy, gan gynnwys y golygfeydd mwyaf agored sy'n hygyrch i'r cyhoedd ar, neu'n agos at, draethlinau dwyreiniol a deheuol Llyn Trawsfynydd. Mae diffyg golygfeydd oherwydd bod gan gymhlethfa'r pyllau uchder isel a'i fod wedi'i leoli gerllaw elfennau adeiledig mwy a thalach, yn bennaf y ddau adeilad adweithydd (a fydd, hyd yn oed pan fyddant yn is o ran uchder, yn parhau i fod yn tra-arglwyddiaethu'n weledol o'i gymharu). Mewn rhai golygfeydd, er enghraifft o'r de-ddwyrain a'r de, darperir sgrinio ychwanegol o ben de-ddwyreiniol cymhlethfa'r pyllau gan y gorchudd coed aeddfed.
- 6.25 O ystyried hyn, nid oes gan y datblygiad arfaethedig y potensial i achosi unrhyw effeithiau tirwedd neu weledol arwyddocaol ac, felly, cafodd ei eithrio o gwmpas yr AEA. Gan fod bwriad i ddymchwel y casgliad hwn o adeiladau a strwythurau, gan osod cap concriid yn eu lle heb fawr o ymwithiad, ni fydd yr effaith ar fwynderau gweledol yr ardal gyfagos yn amlwg yn niweidiol a gallai, mewn gwirionedd, gynrychioli gwelliant. Mae'r cynigion felly'n cydymffurfio â Pholisiau Datblygu 1 (Egwyddorion Datblygu Cyffredinol) a 2 (Datblygu a'r Dirwedd) a Pholisi Strategol D (Amgylchedd Naturiol) CDLIE.

Treftadaeth

- 6.26 Gwnaeth Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2016 nifer o ddiwygiadau i Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 ac mae'n darparu'r fframwaith deddfwriaethol ar gyfer diogelu amgylchedd hanesyddol Cymru a'i reoli'n gynaliadwy. Mae Adran 16(2) ac Adran 66(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990 yn gosod dyletswydd statudol ar Gynghorau i roi sylw i ddymunoldeb cadw adeilad rhestredig neu ei leoliad neu unrhyw nodweddion o diddordeb pensaernïol neu hanesyddol sydd gan yr adeilad wrth ystyried ceisiadau am ganiatâd adeilad rhestredig a chaniatâd cynllunio. Ar lefel leol, mae Polisi Strategol F(f) CDLIE yn gwarchod asedau treftadaeth a threftadaeth ddiwylliannol y Parc Cenedlaethol.
- 6.27 Nid oes unrhyw asedau hanesyddol dynodedig statudol nac anstatudol o fewn ffin Safle'r Cais. Fodd bynnag, mae ffin ehangach yr NLS yn cynnwys Parc a Gardd Hanesyddol Gofrestredig Gradd II*, Hen Orsaf Bŵer Niwclear yn Nhrawsfynydd (Cyfeirnod PGW(Gd)64(GWY), sy'n cynnwys dwy ardd: Gardd y Ddraig a Gardd Y Fonesig Sylvia Crowe. Mae'r ddwy ardd o fewn ffiniau'r Drwydded Safle Niwclear (NSL) ac nid yw'r naill na'r llall yn hygyrch i'r cyhoedd. Beth bynnag, bydd gwaredu cymhlethfa'r pyllau yn darparu gwelliant yn y lleoliadau ar ôl eu cwblhau.
- 6.28 Mae'r safle hefyd wedi ei leoli o fewn Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig, Basn Trawsfynydd a Chwm Prysor. Mae yna hefyd dri adeilad rhestredig a thair Heneb Gofrestredig o fewn 1 cilomedr i'r NLS.
- 6.29 Asesodd Adroddiad Cwmpasu'r AEA y potensial ar gyfer effeithiau sylweddol uniongyrchol ac anuniongyrchol ar asedau hanesyddol a'u lleoliad hanfodol. Daeth hyn i'r casgliad nad yw cymhlethfa'r pyllau yn cyfrannu at leoliad yr asedau hanesyddol a nodwyd ac, felly, na fydd dymchwel ac adeiladu cap concriid dros y gwagleoedd sydd wedi'u mewnlenni o dan y ddaear yn niweidiol i'r amgylchedd hanesyddol. Y prif reswm am hyn yw diffyg golygfeydd o'r ardal ddatblygu o olygfannau oddi ar y safle, a'r ffaith bod y datblygiad yn ymwneud yn bennaf â chael gwared ar gasgliad o adeiladau. Ar y sail hon, ni ystyrir bod gan y datblygiad arfaethedig y potensial i achosi unrhyw effeithiau amgylcheddol hanesyddol sylweddol ac felly mae'r pwnc hwn wedi'i eithrio o gwmpas yr AEA.

- 6.30 O ran y potensial ar gyfer nodweddion o bwysigrwydd archeolegol, mae safle Trawsfynydd wedi'i ddatblygu a'i aflonyddu'n fawr, ac nid oes unrhyw botensial ar gyfer nodweddion hanesyddol neu archeolegol cyfan yn weddill.
- 6.31 Yn wyneb natur y cynigion a'r diffyg golygfeydd i mewn i'r ardal ddatblygu, mae'r cynigion yn cydymffurfio â gofynion Polisi Strategol CDLIE F(f), Adran 16(2) ac Adran 66(1) Tref a Gwlad, Deddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990, Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2016, a TAN 24 (Yr Amgylchedd Hanesyddol).

Traffig a Chludiant

- 6.32 Mae'r mynediad presennol i gerbydau i'r NLS ar hyd Ffordd Fynediad yr Orsaf Bŵer, sef ffordd breifat 400m o hyd sy'n cysylltu â'r A470 ar gyffordd flaenoriaeth safonol, gyda lonydd troi i'r dde a thapro (dargyfeirio ac uno) sy'n ddigon llydan ar gyfer cerbydau nwyddau trwm. Nid oes unrhyw newidiadau arfaethedig i'r fynedfa hon.
- 6.33 Bydd y cynigion yn ei gwneud yn ofynnol i ddeunydd capio ac o bosibl rhywfaint o ddeunydd agregau gael ei fewnforio i'r safle. Daw'r deunydd hwn o chwareli lleol. Bydd symudiadau trafndiaeth hefyd yn cael eu cynhyrchu gan yr angen am beiriannau, offer a phersonél ychwanegol. Mae nifer y contractwyr i'w cyflogi ar y prosiect rhwng 20 a 25, sydd ymhell o fewn yr amrywiad arferol o bersonél ar y safle. Felly, ni fydd y personél ychwanegol hyn yn creu symudiadau traffig na galw am barcio ychwanegol sylweddol; gellir darparu ar gyfer yr olaf drwy ddefnyddio'r meysydd parcio presennol ar y safle.
- 6.34 Yn yr achos gwaethaf, byddai cludo deunydd mewnlenni wedi'i fewnforio (pe bai angen) yn cynhyrchu uchafswm byrloedlog o 26 o deithiau cerbydau nwyddau trwm (HGVs) (13 taith cerbyd i mewn ac 13 taith allan) bob diwrnod o'r wythnos. Ar gyfer yr wythnosau sy'n weddill, mae'r niferoedd dyddiol a ragwelir o HGVs yn llawer is.
- 6.35 Disgwylir mai'r prif ffyrdd i'w defnyddio fydd yr A470 (gogledd a de o'r safle), yr A487 i'r gogledd-orllewin o Gellilydan, a'r A496 i Flaenau Ffestiniog. Ni fyddai'r A470 tuag at ac i mewn i Flaenau Ffestiniog yn cael ei defnyddio gan HGVs, ac ni fyddai'r A4212 yn cael ei defnyddio gan HGVs ychwaith.
- 6.36 Nid yw canllawiau ar gyfer Asesiad Amgylcheddol o Draffig Ffyrdd (GEART) a ddarparwyd gan y Sefydliad Asesiad Amgylcheddol (1993) yn rhagweld cynnydd mewn llif traffig o dan 10% (gan gymryd i ystyriaeth y traffig sy'n gysylltiedig â chynigion y cais) yn gyffredinol yn cael eu hystyried yn arwyddocaol, oherwydd gall amrywiadau dyddiol mewn llif traffig cefndir amrywio cymaint â hyn. Byddai 26 taith HGV ychwanegol y dydd (cyfanswm dwy ffordd) yn gynydd o tua 13% ar y mwyaf ar y ffyrdd y cyfeiriwyd atynt uchod. Tybir na fydd newidiadau mewn llif traffig o dan y lefel hon yn arwain at effeithiau amgylcheddol arwyddocaol¹⁰. Nid oes unrhyw anawsterau gweithredol ar ffyrdd ac ar gyffyrdd yn yr ardal, ac nid oes unrhyw reswm i dybio y byddai cynnydd dros dro mewn traffig yn cael unrhyw effaith ar amllder damweiniau. Felly, cafodd y pwnc hwn ei hepgor o'r AEA.
- 6.37 Yn gyffredinol, o ystyried ansawdd y prif lwybrau a ddefnyddir a'r newid yn y llif traffig a ragwelir i'r safle (a fyddai'n fyrloedlog), ni fydd y datblygiad yn arwain at gynydd sylweddol mewn teithiau cerbydol ac ni fydd yn niweidio capasiti'r rhwydwaith priffyrdd lleol. Mae'r cynigion, felly, yn cydymffurfio â Pholisi Datblygu 1 (Egwyddorion Datblygu Cyffredinol) CDLIE a TAN 18 (Trafndiaeth).

Perygl Llifogydd a Draenio

- 6.38 Mae Map Llifogydd CNC ar gyfer Cynllunio yn dangos bod y risg i'r ardal o ffynonellau afonol yn isel iawn ac nad oes unrhyw risg o ffynonellau llanw/arfordirol. Mae'r risg o orlifo o garthffosydd yn isel iawn gan y byddai disgwyl i unrhyw orlifo o fân systemau sy'n gysylltiedig ag adeiladau presennol cyfagos fod yn fach iawn/gael ei ryng-gipio gan y system draenio dŵr wyneb. Gallai'r datblygiad arfaethedig fod mewn perygl pe bai'r argaeau sy'n cynnal Llyn Trawsfynydd yn methu. Fodd bynnag, ystyrir bod methiant yr argaeau mewn modd a allai arwain at orlifo yn yr ardal ddatblygu yn

¹⁰ Amcangyfrifodd yr adroddiad cwmpasu y byddai'r prosiect, pe bai'n cael ei gynnal yn 2024, yn arwain at lai na 3% o newid yng nghyfanswm y traffig a llai na 30% o newid mewn traffig HGV ar yr adegau prysuraf. Fodd bynnag, mae'r prosiect bellach wedi'i amserlennu ar gyfer dyddiad diweddarach ac felly bydd twf traffig yn lleihau'r canrannau hyn.

ddigwyddiad hynod annhebygol o ystyried y drefn archwilio/cynnal a chadw bresennol sydd mewn bodolaeth, ynghyd â digwyddiad lefelau dŵr llyn uchel iawn.

- 6.39 O ystyried natur anhydraidd bresennol adeiladau a llawr caled cymhlethfa'r pyllau a bod y Datblygiad Arfaethedig yn cynnwys gosod slab capio anhydraidd yn eu lle, ni ddisgwylir unrhyw newid ym maint y dŵr ffo. Fel sy'n digwydd ar hyn o bryd, bydd dŵr ffo o'r slab capio yn cael ei gyfeirio i'r system ddraenio bibellau bresennol ar draws y safle.
- 6.40 Mae Strategaeth Ddraenio ar gyfer y cap concrid wedi'i gwblhau dros gymhlethfa'r pyllau wedi'i pharatoi a'i chyflwyno fel rhan o gais draenio i'r Corff Cymeradwyo SDCau (SAB) (Cyfeirnod SAB 0223/22/SUDS). Cymeradwywyd y cais hwn ar 09 Mehefin 2022. Nid yw ymgorffori nodweddion SDCau yn ymarferol, ac mae hyn wedi'i dderbyn gan y SAB. Yn lle hynny, cynigir addasu ychydig ar y trefniadau draenio presennol. Bydd y rhain yn swyddogaethol yr un fath â'r draeniau presennol (neu well) a bydd ganddynt yr un ardal dal glaw ac, yn y modd hwn, ni fyddant yn cynyddu'r perygl o lifogydd i'r safle na'r ardal gyfagos. Bydd dŵr glaw wedi'i ddal, fel yn awr, yn cael ei bwmpio i Lyn Trawsfynydd.

Ecoleg

- 6.41 Nid yw Safle'r Cais yn destun unrhyw ddynodiad ecolegol statudol na lleol ac yn gyffredinol nid oes ganddo nodweddion tirwedd. Serch hynny, ymgwymerwyd ag Astudiaeth Ddesg (Ecoleg), Arolwg Cynefin Cam 1 ac Asesiad Cychwynnol o Glwydfannau Ystlumod i sefydlu unrhyw gynefinoedd a nodweddion a allai gefnogi rhywogaethau cadwraeth a warchodir a/neu rywogaethau cadwraeth wedi'u blaenoriaethu nodedig. O ganlyniad, ymgwymerwyd â gwaith arolygu eilaidd ar ffurf arolwg coetir, arolygon ystlumod ac arolygon dyfrol pellach.
- 6.42 Ystyrir bod y cynefin sydd mewn gwirionedd o fewn ffin Safle'r Cais, sy'n cynnwys adeiladau a llawr caled yn bennaf, yn annhebygol o gynnal y rhywogaethau a ganlyn: gwiwer goch, rhywogaethau di-asgwrn-cefn daearol, bele, pathew, llygoden y dŵr, dyfrgi, madfall ddŵr gribog neu ymlusgiaid. O ran mochyn daear, yn 2021 ni chanfu arolwg unrhyw dystiolaeth o'r rhywogaeth hon o fewn ffin ehangach safle Trawsfynydd.
- 6.43 Mae 11 o wahanol gynefinoedd o'r pwys mwyaf at ddiben cynnal a gwella bioamrywiaeth mewn perthynas â Chymru naill ai o fewn ardal astudiaeth Cam 1 neu o fewn 3km. Yn ogystal, mae 109 o safleoedd Rhestr Coetiroedd Hynafol (AWI) o fewn 3km i'r NLS, gan gynnwys Safleoedd Coetir Lled-Naturiol Hynafol, Safleoedd Coetir Hynafol wedi'u Hadfer, Planhigfeydd ar Safleoedd Coetir Hynafol a Safleoedd Coetir Hynafol o Gategori Anhysbys. Mae dau o'r rhain o fewn safle ehangach Trawsfynydd: y blanhigfa ar Safle Coetir Hynafol i'r gogledd-orllewin; a Choetir Hynafol Lled Naturiol i'r dwyrain o'r trac mynediad, ger yr A470. Mae safle Coetir Hynafol Lled-Naturiol pellach o fewn 31m i safle ehangach Trawsfynydd – i'r dwyrain o'r A470. Yn ogystal, diffiniwyd pymtheg math o gynefin o fewn ardal arolwg cynefinoedd Cam 1.
- 6.44 Coetir llydanddail yw'r unig gynefin Adran 7 o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 posibl sy'n bresennol o fewn safle ehangach Trawsfynydd, er nad oes coetir llydanddail yn bresennol o fewn Safle'r Cais ei hun, sy'n cynnwys adeiladau a lloriau caled yn bennaf. Mae ardal o goetir llydanddail wedi'i nodi o fewn 50m i ffin Safle'r Cais, a heb unrhyw liniaru gallai gael ei effeithio gan lwch sy'n codi yn ystod y gwaith. Fodd bynnag, cynigir camau lliniaru fel rhan o'r Cynllun Rheoli Amgylcheddol Adeiladu a Dymchwel ac mae'n cynnwys mesurau megis defnyddio chwistrelli dŵr, glanhau dyddodion llaid/llwch o ffyrdd ar y safle yn rheolaidd, gan gynnwys defnyddio golchwyr olwynion dŵr sy'n ail-gylchredeg os oes angen, a gorchuddio cerbydau sy'n cario llwythi a allai fod yn llychlyd.
- 6.45 O ran ystlumod, mae'r safle wedi'i leoli rhwng rhannau cyfansoddol Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA) Coedydd Derw Meirionydd a Safleoedd Ystlumod ac mae wedi'i leoli tua 0.9km o gydran agosaf yr ACA, sydd wedi'i dynodi'n bennaf ar gyfer ystlumod pedol lleiaf. Bu'r adeiladau ar safle ehangach Trawsfynydd yn destun asesiadau clwydo rhagarweiniol yn 2019, eu hailwirio yn 2021, ac yna cynhaliwyd arolygon ymddangosiad yn seiliedig ar addasrwydd clwydfan 2021. Ni nodwyd clwydfannau ystlumod yn unrhyw un o'r adeiladau ar y safle. Fodd bynnag, mae clwydfan famolaeth ystlum soprano lleiaf yn y tŷ pwmpio, sydd tua 200m o ffin Safle'r Cais, ond ni fydd y glwydfan honno'n cael ei effeithio gan y Datblygiad Arfaethedig.

Gwella Bioamrywiaeth

- 6.46 Mae Adran 6 o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn nodi bod yn rhaid i awdurdodau cynllunio geisio cynnal a gwella bioamrywiaeth wrth arfer eu swyddogaethau a, thrwy wneud hynny, hybu cydnerthedd ecosystemau, i'r graddau y mae hynny'n gyson ag arfer priodol o'r swyddogaethau hynny. Mae hyn yn golygu na ddylai datblygiad achosi unrhyw golled sylweddol o gynefinoedd neu boblogaethau o rywogaethau, yn lleol neu'n genedlaethol, ac yn ddelfrydol dylai ddarparu budd net i fioamrywiaeth. Cynigir felly y dylid gwneud gwelliannau i gynyddu'r ddarpariaeth clwydo a nythu ar gyfer adar ac ystlumod o fewn ardal wella oddi ar y safle. Cefnogir y cais gan Strategaeth Gwella Bioamrywiaeth, a baratowyd gan Middlemarch Environmental Ltd, sy'n amlinellu arferion cadw, creu a rheoli cynefinoedd a fydd yn cael eu cyflawni i wella bioamrywiaeth yn benodol mewn perthynas â'r cynigion i ddymchwel a chael gwared ar gymhlethfa'r pyllau.
- 6.47 Mae'r Strategaeth Gwella Bioamrywiaeth yn dod i'r casgliad bod yr adeiladau a'r lloriau caled o fewn safle'r cais o werth ecolegol dibwys ac mai'r ffordd orau o sicrhau budd net i fioamrywiaeth yw oddi ar y safle. Mae darn o dir at ddibenion gwella wedi'i nodi 0.58km o safle'r cais ar dir sy'n eiddo i'r NDA ac, felly, yn rheoli'r Ymgeisydd. Mae'r mesurau gwella arfaethedig yn cynnwys:
- Gosod 6 blwch adar o wahanol fathau.
 - Gosod 6 blwch ystlumod mawr aml-siambr.
- 6.48 Yn ogystal, ond y tu allan i gwmpas y cynigion hyn, mae trafodaethau'n mynd rhagddynt gydag APCE ynghylch datblygu Strategaeth Gwella Bioamrywiaeth gyfannol sy'n berthnasol i Safle ehangach Trawsfynydd a fydd yn amlinellu arferion cadw, creu a rheoli cynefinoedd i'w cyflawni er mwyn gwella gwerth bioamrywiaeth ardal wella oddi ar y safle mewn perthynas â'r holl gynigion datblygu yn y dyfodol sydd angen caniatâd cynllunio ar Safle Trawsfynydd. Bydd y Strategaeth Gwella Bioamrywiaeth gyfannol yn dynodi ardal o dir at ddibenion gwella sy'n agos at ffin y Safle Niwclear Trwyddedig ar dir sy'n eiddo i'r NDA ac, felly, yn rheoli'r ymgeisydd.

Dŵr Daear a Dŵr Wyneb a Halogiad Tir (Cyfnod Gwaith)

- 6.49 Mae hydroddaeareg a statws tir halogedig y safle wedi bod yn destun ymchwiliad a dadansoddiad bron yn barhaus ers canol y 1990au. Mae llawer o dyllau turio ar y safle, nifer sylweddol ohonynt yn cael eu monitro ar gyfer lefel dŵr daear, halogion ymbelydrol ac anymbelydrol a pH. Mae rhai wedi bod yn destun monitro cyfres-amser amledd uchel o lefelau dŵr daear, gan gynnwys darparu gwybodaeth i gefnogi'r cynigion presennol.
- 6.50 Fel yr eglurwyd yn y Cynllun Rheolaeth Amgylcheddol Adeiladu a Dymchwel a gyflwynwyd gyda'r cais cynllunio, bydd monitro ychwanegol yn cael ei wneud yn ystod y gwaith arfaethedig, gan gynnwys defnyddio offer telemetreg amledd uchel i'w gosod at y diben hwn mewn tyllau turio presennol a systemau draenio'r safle. Mae'r monitro hwn wedi'i gynllunio i ganfod gollyngiadau cemegol (e.e. gollyngiadau diesel) pe bai hyn yn digwydd yn ystod y gwaith, ac i ganfod unrhyw gynnydd mewn cymylogrwydd neu alcalinedd dŵr daear neu ddŵr wyneb. Mae'r Cynllun Rheoli Amgylcheddol Adeiladu a Dymchwel hefyd yn cynnwys mesurau a gynlluniwyd i atal neu leihau gollyngiadau neu brosesau eraill a allai effeithio ar ddŵr daear a dŵr wyneb yn y ffyrdd hyn.
- 6.51 Mae nodweddion amgylcheddol sylfaenol Safle'r Cais wedi'u diffinio yn dilyn asesiad o adroddiadau amrywiol, gan gynnwys dehongliad hydroddaearegol ar draws y safle, asesiad risg ansawdd tir, a monitro dŵr daear a dŵr wyneb yn barhaus. Cyhoeddwyd yr asesiad risg tir halogedig diweddaraf ar gyfer y safle yn 2021 (gan Golder Associates fel yr oeddynt bryd hynny) a chyhoeddwyd y dehongliad hydroddaearegol diweddaraf (a gynhaliwyd gan ymgynghorwyr WSP Ltd) yn 2023 i gefnogi'r cais am drwydded amgylcheddol ar gyfer y datblygiad arfaethedig hwn, a gyflwynwyd yn Rhagfyr 2023.
- 6.52 Mae tir wedi'i halogi'n ymbelydrol wedi'i nodi o fewn ffin Safle'r Cais, sef caesium-137 a strontiwm-90 yn bennaf sy'n tarddu o storio tanwydd arbelydredig yn y pyllau oeri, a oedd yn agored i ollyngiadau i'r

ddaeear yn bennaf yn y 1970au a dechrau'r 1980au¹¹. Mae dŵr daear halogedig o'r ardal hon yn cael ei gyfeirio'n bennaf i'r system cwlfer dargyfeirio trwy ddraeniau peirianyddol, lle caiff ei bwmpio ar gyfer arllwysiad awdurdodedig (a ganiateir) i'r llyn. Bydd y trefniant hwn yn parhau hyd y gellir rhagweld ac ni fydd yn cael ei newid fel rhan o'r datblygiad arfaethedig. Mae posibilrwydd damcaniaethol, yn ystod y gwaith, y gallai gollyngiadau ymbelydrol i'r llyn trwy'r system hon, sy'n tarddu o dir halogedig ymbelydrol ger y pyllau, gynyddu dros dro pe bai dŵr glaw yn mynd i mewn i'r ddaear yn cynyddu. Byddai monitro arferol y cwlfer dargyfeirio, sydd ei angen am resymau cydymffurfio â thrwydded amgylcheddol, yn canfod hyn, pe bai'n dechrau digwydd. Byddai'r safle felly'n gallu ymateb, ac ni fydd terfynau gollyngiadau ymbelydrol yn cael eu torri.

Effeithiau Hirdymor

- 6.53 O ran caniatâd amgylcheddol, mae'r cynigion yn ymwneud â chael gwared ar wastraff ymbelydrol ar y safle a gweithgareddau eraill y mae angen asesu effeithiau radiolegol ac anradiolegol ar bobl a'r amgylchedd ar eu cyfer fel rhan o'r cais am drwydded amgylcheddol a'r cais cynllunio AEA.
- 6.54 Ôl-troed cymhlethfa'r pyllau yw lleoliad y rhan fwyaf o'r gwarediadau arfaethedig ar y safle o wastraff ymbelydrol addas (drwy waredu yn y fan a'r lle a thrwy waredu at ddiben mewnlenwi gwagleoedd diangen o dan y ddaear). Ar hyd cyfran sylweddol o'i hyd, mae ochr ddwyreiniol cymhlethfa'r pyllau mewn cysylltiad â thir halogedig ymbelydrol. Nid yw'r tir sydd wedi'i halogi'n ymbelydrol yn wastraff ynddo'i hun, ac nid oes angen caniatâd CNC arno, ac nid oes angen caniatâd cynllunio arno, i'w adael yn y fan a'r lle. Fodd bynnag, bydd yn cael ei gynnwys mewn ystyriaethau yn y dyfodol (ymhen sawl degawd) cyn i CNC gytuno i ildio trwydded amgylcheddol y safle.
- 6.55 Mae'r derbynyddion perthnasol yn cynnwys bodau dynol, fflora a ffawna, cyrsiau dŵr wyneb a derbynyddion dŵr daear.
- 6.56 Mae'r asesiadau radiolegol manwl sy'n cyd-fynd â'r cais am drwydded amgylcheddol a gyflwynwyd i CNC ym mis Rhagfyr 2023 yn mynd i'r afael ag: "esblygiad naturiol" (sy'n golygu diraddio strwythurau'n raddol a thrwytholchi llygryddion yn yr hirdymor); ymwthiad anfwriadol (trwy ddrilio, cloddio ac ati) gan gynnwys defnyddio deunyddiau a dynnwyd i'w defnyddio mewn mannau eraill; deiliadaeth safle (sy'n golygu presenoldeb pobl am gyfran sylweddol o bob blwyddyn yn gweithio neu'n byw yn union uwchben y deunyddiau ymbelydrol wedi'u capio). Mae'r asesiadau anradiolegol manwl sy'n cyd-fynd â'r cais am drwydded amgylcheddol a gyflwynwyd i CNC ym mis Rhagfyr 2023 yn mynd i'r afael ag "esblygiad naturiol" yn unig, gan nad oes gofyniad i asesu effeithiau anradiolegol ymwthiad anfwriadol ac nad oes prosesau anradiolegol sy'n cyfateb i ymbelydredd yn treiddio trwy'r cap concrit.
- 6.57 Mae'r effeithiau radiolegol a aseswyd o'esblygiad naturiol yn gyffredinol ymhell o fewn y safonau gofynnol ac yn llawer is na'r lefelau cefndir arferol o ddos ymbelydredd y mae pobl yn y DU yn agored iddynt. Yn yr achos damcaniaethol o fod ffynnon echdynnu, wedi'i hadeiladu at ddibenion dŵr yfed yn gymharol agos at y gwarediadau arfaethedig ar y safle ac ar adeg y crynodiadau o radioniwclidau dŵr daear a gyfrifwyd ar eu hanterth, mae'r dosau i'r yfwr ffynnon yn agos at lefelau'r canllawiau rheoleiddiol.
- 6.58 O ran y dosau a gyfrifwyd i dresmaswyr anfwriadol damcaniaethol, neu i bobl sy'n agored i ymbelydredd o ganlyniad i ddeunyddiau a gloddiwyd gan ymwthiadau o'r fath ac a gymerwyd oddi ar y safle, mae rhai o'r rhain yn agos at lefelau'r canllawiau rheoleiddio ar gyfer y senarios hyn. Fodd bynnag, mae'r canlyniadau hyn yn seiliedig ar ragdybiaethau stocrestr radiolegol ceidwadol (h.y. ffiniol) ar gyfer rhai nodweddion cymhlethfa'r pyllau nad ydynt eto wedi'u nodweddu'n benodol. Gellir canfod bod y stocrestrau ymbelydrol gwirioneddol o'r nodweddion hyn gryn dipyn yn llai unwaith y byddant wedi'u nodweddu'n ddigonol, ond beth bynnag, byddai dileu ymbelydredd wedi'i dargedu yn opsiwn a fyddai'n cael ei fabwysiadu pe bai angen neu'n cael ei ystyried yn ddewis gorau posibl. Mae'r dosau cyfrifedig ar gyfer deiliadaeth safleoedd yn debyg, yn yr ystyr bod rhai o'r cyfraddau dogn amcangyfrifedig hyn yn agos at lefelau'r canllawiau rheoleiddio, am yr un rhesymau. Fodd bynnag, yn

¹¹ Mae'n bosibl bod halogion wedi bod yn mudo'n barhaus o "ddraeniau samplu" o dan byllau i'r ddaear ers hynny. Fodd bynnag, bwriedir symud neu gwtio unrhyw ddraeniau samplu o'r fath gyda'r nod o derfynu unrhyw ymfudiad presennol a/neu atal mudo posibl yn y dyfodol.

yr achos hwn, os oes angen, mae'n syml lleihau dosau deiliadaeth y safle trwy ddefnyddio concrit cysgodi ychwanegol wrth adeiladu cap, neu drwy dynnu neu adleoli halogiad ymbelydrol nodweddiol arbennig ger yr wyneb.

- 6.59 Y prif fater sy'n peri pryder posibl mewn perthynas ag effeithiau hirdymor anradiolegol y cynigion yw effaith dyddodi sgil-gynhyrchion dymchwel concrit wedi torri a malu sydd â'r potensial i gynyddu alcalinedd dŵr daear yn y tymor hir iawn. Nid yw'r mater hwn yn wahanol i'r hyn sy'n codi ar gyfer dymchwel adeilad confensiynol gyda mewnlenni gwag tebyg, fel sydd eisoes wedi digwydd yn Nhrawsfynydd ar gyfer y neuadd dyrbinau a'r cyfadeilad gweinyddol/gweithdy. Nid yw ychwaith yn wahanol i'r hyn sy'n codi ar unrhyw safle diwydiannol sy'n amodol ar ddymchwel adeiladau sydd â thair gwag o dan y ddaear wedi'u llenwi â sgil-gynhyrchion dymchwel, er bod y canlyniadau amgylcheddol yn dibynnu ar y lleoliad hydrodaearogol lleol. Yn yr achos hwn, er ei bod yn anodd ei feintio, dadleuir y bydd y cyfuniad o garboniad concrit (proses heneiddio cemegol i bob pwrpas) a gwanhad mewn dŵr daear yn golygu bod y canlyniadau alcalinedd ar gyfer dŵr daear yn dderbyniol.

Effaith ar yr Iaith Gymraeg

- 6.60 Mae TAN 20 (Cynllunio a'r Iaith Gymraeg) yn ceisio diogelu a hyrwyddo buddiannau'r Gymraeg drwy gynigion datblygu ac yn datgan:
"Wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio unigol ac apeliadau lle gall anghenion a buddiannau'r Gymraeg fod yn ystyriaeth berthnasol rhaid i benderfyniadau, fel gyda phob cais cynllunio arall, fod yn seiliedig ar seiliau cynllunio yn unig a bod yn rhesymol." (Paragraff 4.1.2, Tudalen 14, TAN 20).
- 6.61 Mae Polisi Datblygu 18 yn mynnu bod 'Datganiad Cymunedol ac Ieithyddol' yn cael ei ddarparu ar gyfer datblygiadau diwydiannol sydd ag arwynebedd o 1000m² neu fwy. Gan y gellid galw'r datblygiad arfaethedig yn ddatblygiad diwydiannol, mae datganiad o'r fath wedi'i baratoi ac mae'n cyd-fynd â'r cais cynllunio hwn (Cyfeirnod y Ddogfen: AY/17C1000085/CLS/01).
- 6.62 Ar lefel sirol, mae CDLIE yn cydnabod mai Gwynedd sydd â'r gyfran uchaf o siaradwyr Cymraeg yng Nghymru ar 65.4% (Cyfrifiad 2011). Mae hyn wedi disgyn dros y deng mlynedd diwethaf i 64.4% yn 2021 ac mewn gwirionedd wedi gostwng yn raddol ers Cyfrifiad 2001, pan oedd 69% o'r boblogaeth yn gallu siarad Cymraeg. Mae'r Datganiad Cymunedol ac Ieithyddol a gyflwynwyd yn rhoi rhagor o fanylion am y cyfansoddiad ieithyddol ar lefel genedlaethol, sirol a lleol: yn 2021, ar gyfer ward Trawsfynydd, roedd cyfran y siaradwyr Cymraeg yn 72.7% ac ar gyfer y boblogaeth oedran gweithio yn 61%.
- 6.63 Mae'r Ymgeisydd yn cydnabod y gallai'r datblygiad arfaethedig dynnu ar ddarparwyr gwasanaeth yn yr economi leol. Gall anghenion penodol gynnwys llety i weithwyr dros dro, o bosibl ar gyfer deunyddiau adeiladu, ac i wasanaethau gwastraff brosesu deunyddiau nad ydynt yn rhai radiolegol. Yn dilyn adolygiad o'r llety sydd ar gael i weithwyr, mae 13 o westai addas a 15 eiddo rhent wedi'u dodrefnu wedi'u nodi o fewn radiws o 20 milltir i safle Trawsfynydd. Ar gyfer prosesu a gwaredu gwastraff anradiolegol a allai ddeillio o'r datblygiad arfaethedig, mae cyfeiriadur a ddefnyddir yn gyffredin o wasanaethau lleol yn nodi 10 endid masnachol sy'n darparu gwasanaethau ailgylchu a rheoli gwastraff o fewn 80km (50 milltir) i NLS Trawsfynydd.
- 6.64 Mae'r Datganiad Cymunedol ac Ieithyddol wedi ystyried y cwestiynau perthnasol sydd wedi'u cynnwys yn Atodiad A: Datganiad Cymunedol ac Ieithyddol o Ganllawiau Cynllunio Atodol y Parc Cenedlaethol: Cynllunio a'r Iaith Gymraeg (mabwysiadwyd Mehefin 2021). Mae'r cwestiynau hyn yn ymwneud ag agweddau ar fywyd cymunedol ac yn deillio o ganllawiau arfer gorau a nodir yn Cynllunio a'r Iaith Gymraeg – y Ffordd Ymlaen (2005). Mae'r asesiad o effaith y datblygiad arfaethedig ar yr iaith Gymraeg yn dangos effaith niwtral. Bydd y datblygiad yn cyflogi hyd at 25 o gontractwyr, gyda rhai ohonynt â'r potensial i ddod o'r ardal leol. Fodd bynnag, o ystyried natur y cynigion, efallai y bydd angen cael rhywfaint o lafur o'r tu allan i'r ardal gyfagos. Serch hynny, bydd y datblygiad yn arwain at rai buddion anuniongyrchol i fusnesau lleol a fydd yn cyfoethogi'r economi leol ac yn helpu i gadw siaradwyr Cymraeg yn y gymuned.
- 6.65 Mae'r Ymgeisydd wedi ymrwymo i hyrwyddo'r Gymraeg drwy weithrediad y safle. Dylid nodi bod cyfarfodydd Grŵp Rhanddeiliaid Safle (SSG) yn cael eu cynnal yn Gymraeg cyn belled ag y bo modd, a bod dogfennau cais cynllunio perthnasol wedi'u cyflwyno yn Gymraeg ac yn Saesneg. Ymhellach, mae'r

holl ohebiaeth ysgrifenedig o'r safle ynghylch y cynigion presennol hefyd wedi bod yn Gymraeg ac yn Saesneg. Mae'r holl ddigwyddiadau rhanddeiliaid sy'n ymwneud â'r cynigion presennol wedi'u cynnal yn Gymraeg cyn belled ag y bo modd.

- 6.66 Yn gyffredinol, ni fydd y cynigion yn cael effaith andwyol ar anghenion a dwyster yr iaith Gymraeg ac maent yn cydymffurfio â PCC, TAN 20, Polisi Datblygu 18 CDLIE a Chanllawiau Cynllunio Atodol: Cynllunio a'r Iaith Gymraeg ENPA (Mehefin 2021).

Economaidd-Gymdeithasol a Diwylliannol

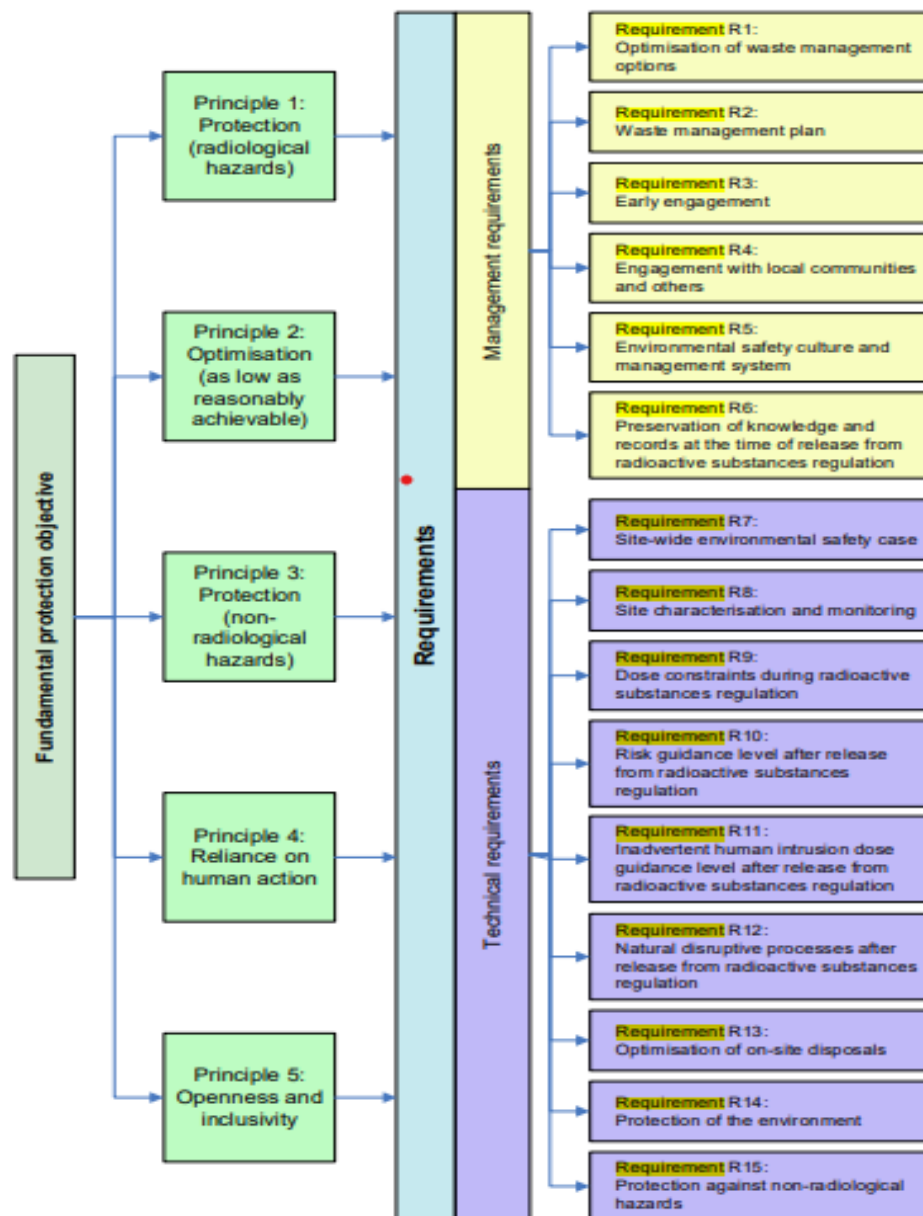
- 6.67 Mae CDLIE yn gofyn i gynigion ddiogelu a gwella iechyd, diogelwch, lles economaidd a chymdeithasol cymunedau lleol er mwyn cyflawni datblygiad cynaliadwy o fewn ffiniau'r parc. Mae Nodyn Cyngor Technegol 23 (Datblygu Economaidd) yn cydnabod pwysigrwydd pob agwedd ar ddatblygu a bod penderfyniadau cynllunio'n cael eu gwneud mewn ffordd gynaliadwy sy'n cydbwysu ystyriaethau cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd.
- 6.68 Mae effeithiau economaidd-gymdeithasol wedi'u hepgor o'r AEA ar y sail y disgwylir i faint yr effaith fod yn isel iawn. Serch hynny, manylir ar yr ystyriaethau allweddol isod:
- **Effeithiau ar y boblogaeth gan y gweithwyr ychwanegol** – Mae'r galw a ragwelir ar gyfer y gweithlu ar gyfer y datblygiad arfaethedig yn gofyn am tua 20-25 o unigolion ar y mwyaf, a bydd y gweithlu gofynnol yn cael ei ddefnyddio dros dro (am gyfnod o tua 24 mis). Felly, mae'n annhebygol iawn y bydd cynnydd sylweddol yn y boblogaeth leol a fyddai'n creu galw cynyddol problemus am wasanaethau lleol (er enghraifft, gwasanaethau iechyd) neu'n achosi ail-leoli unigolion a'u teuluoedd.
 - **Effeithiau ar farchnadoedd cyflogaeth a chyfleoedd (uniongyrchol, anuniongyrchol ac wedi'u hysgogi)** – Disgwylir i'r galw gweithlu a ragwelir ar gyfer y datblygiad arfaethedig fod tua 20-25 o unigolion ar y mwyaf ac mae'r defnydd o'r gweithlu gofynnol yn un dros dro (am gyfnod o tua 24 mis) ac yn isel iawn o ran nifer o gymharu â'r gweithlu gweithredol hanesyddol (hyd at 700 o unigolion yn y cyfnod 2011-2014) a'r gweithlu datgomisiynu presennol (tua 250-300 o bobl). Ymhellach, mae'r gweithlu sy'n gysylltiedig â'r datblygiad arfaethedig yn cyfrif am tua 0.8% o weithwyr y diwydiant adeiladu yng Ngwynedd, sy'n gyfran fechan iawn o gapasiti'r prif ofyniad sectoraidd mewn perthynas â chyflawni'r datblygiad arfaethedig. Serch hynny, bydd y cynigion yn arwain at gyfleoedd cyflogaeth anuniongyrchol ac ysgogol, a fydd yn cefnogi'r economi leol.
 - **Effeithiau ar lety** – Fel y nodwyd uchod, ar hyn o bryd mae tua 250-300 o weithwyr yn cael eu lleoli ar safle Trawsfynydd i gefnogi gweithgareddau datgomisiynu parhaus. Lleolwyd nifer sylweddol uwch (hyd at 700 o weithwyr) ar y safle yn y cyfnod 2011 – 2014. O'i gymharu â lefelau gweithlu hanesyddol a chyfredol, ni ragwelir y bydd 20-25 o unigolion ychwanegol yn cael eu defnyddio dros dro i gefnogi'r gwaith o gyflawni'r cynigion yn arwain at effaith sylweddol ar gapasiti darpariaeth llety lleol, ac felly ni ragwelir unrhyw effeithiau cadarnhaol neu negyddol sylweddol. Hefyd, ni fydd unrhyw effeithiau hirdymor ar y stoc dai oherwydd natur dros dro y datblygiad arfaethedig a'r galw cysylltiedig am y gweithlu.
 - **Effeithiau economaidd-gymdeithasol anuniongyrchol ar boblogaethau lleol ac ymwelwyr sy'n deillio o ffactorau fel sŵn, ansawdd aer ac amhariad ar fynediad i amwynderau** – Dim ond lefel isel o effaith y disgwylir i breswylwyr ac ymwelwyr ei chael yn seiliedig ar yr asesiadau arbenigol ac yn bennaf oherwydd bod gweithgareddau wedi'u cynnwys yn yr NLS a'u bod hefyd yn rhai dros dro eu natur. Mae'n bosibl hefyd y gallai'r derbynyddion hyn ddisgwyl a ffafrio i weithgareddau datgomisiynu ddigwydd ar safle Trawsfynydd yn hytrach na phrofi'r diffyg gweithgaredd pe na bai'r datblygiad arfaethedig yn digwydd.
 - **Effeithiau o bryderon y gymuned ac ymwelwyr ynglŷn ag ymbelydredd** – Mae'r effaith ar bryderon y gymuned ac ymwelwyr ynghylch ymbelydredd mewn perthynas â'r datblygiad arfaethedig wedi'i ystyried trwy Asesiad Effaith Iechyd (AEI) annibynnol sy'n cefnogi'r cais hwn. Nid yw'r cynigion yn cynyddu maint yr ymbelydredd ar y safle o'r hyn sydd wedi bod yno ers degawdau, ac yn wir bydd manylion y cynigion yn lleihau eu heffeithiau posibl o'r hyn y maent wedi bod yn hanesyddol, er enghraifft drwy gael gwared ar neu gwtio draeniau tanbyllau. Pan osodir unrhyw strwythurau halogedig uwchben y ddaear ar hyn o bryd o dan y ddaear i fewnlenwi gwagleoedd, byddant naill ai'n dal i fod uwchben y lefel trwythiad neu, os na fyddant, yn cael eu gwtio (wedi'u

troi'n flociau concrit). Mae, ac wedi bod, swm sylweddol o dir halogedig yn ymbelydrol yn ardal y pyllau, ac nid yw'r cynigion yn effeithio ar hyn yn y tymor hir. Mae yna hefyd ddau adeilad adweithydd a storfa GLG fawr, y ddau â stocrestrau ymbelydredd sylweddol. Hefyd mae gollyngiadau ymbelydrol awdurdodedig i'r llyn ers dechrau cynhyrchu trydan. Ystyrir felly, yn y cyddestun hwn ac o ystyried y rheolaethau rheoleiddiol dros y gwarediadau, na ddylai fod unrhyw reswm i bryderu, ac ni ddisgwylir y byddai'r rhan fwyaf o bobl leol yn bryderus. Yn wir, mae'r awydd lleol am orsafoedd niwclear newydd yn awgrymu bod y gymuned leol ar y cyfan yn gyfforddus â'r diwydiant niwclear a phopeth y mae hynny'n ei olygu.

- 6.69 Gan ystyried yr uchod, ystyrir bod y cynigion yn cydymffurfio â byrdwn Polisi Strategol Ch CDLIE (Isadeiledd Cymdeithasol a Ffisegol mewn datblygiadau newydd) a TAN 23 (Datblygu Economaidd).

Ystyriaethau Cais am Drwydded Amgylcheddol

- 6.70 Mae gwaith asesu sydd wedi'i wneud i gefnogi cais am warediadau ar y safle o dan Reoliadau Trwyddedu Amgylcheddol 2016 wedi'i grynhoi yn yr AEA ac adroddwyd arno yn y Datganiad Amgylcheddol sy'n cefnogi'r cais cynllunio hwn. Mae hyn yn cynnwys effeithiau radiolegol ar bobl, gan gynnwys ymyrraeth anawdurdodedig. Mae hefyd yn cynnwys effeithiau anradiolegol, e.e. ar ddŵr daear.
- 6.71 Er mwyn cael trwydded ar gyfer gwarediadau ar y safle, bydd angen i CNC dderbyn, yn seiliedig ar y ddogfennaeth y mae'r Ymgeisydd wedi'i chyflwyno yn y cais i CNC, fod yr holl feini prawf gofynnol fel y'u nodir yn 2018 asiantaethau amgylcheddol dogfen GRR *"Rheoli gwastraff ymbelydrol o ddatgomisiynu safleoedd niwclear: Canllawiau ar y Gofynion ar gyfer Rhyddhau o Reoliad Sylweddau Ymbelydrol (RSR)"*. Gweler Atodiad VI.
- 6.72 Mynegir prif elfennau'r ddogfen GRR yn nhermau pum egwyddor a phymtheg gofyniad, fel y dangosir yn Ffigur 7.

Ffigur 7: Egwyddorion a Gofynion GRR

6.73 Er bod llawer o'r gofynion yn dechnegol iawn eu natur ac nad ydynt o fewn arbenigedd y rhan fwyaf o awdurdodau lleol neu aelodau'r cyhoedd, maent yn cynnwys yr elfennau a ganlyn:

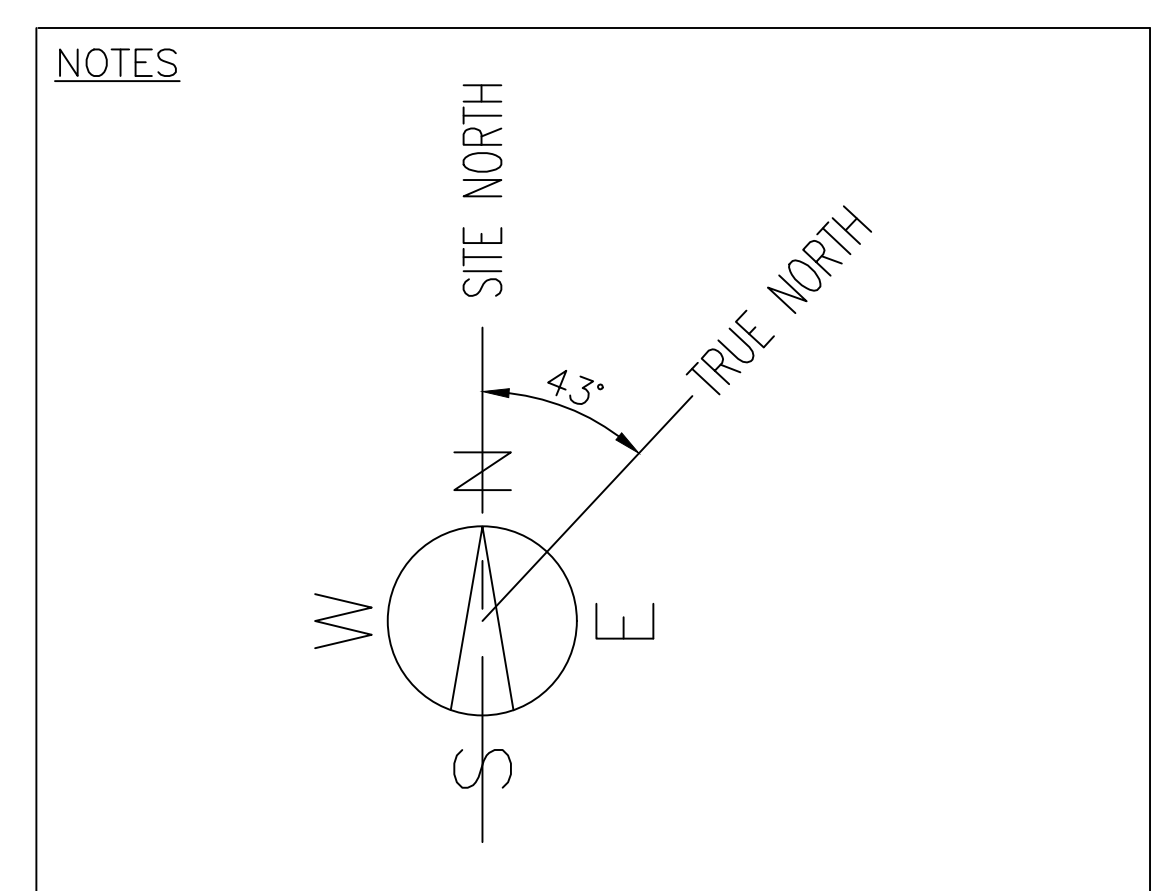
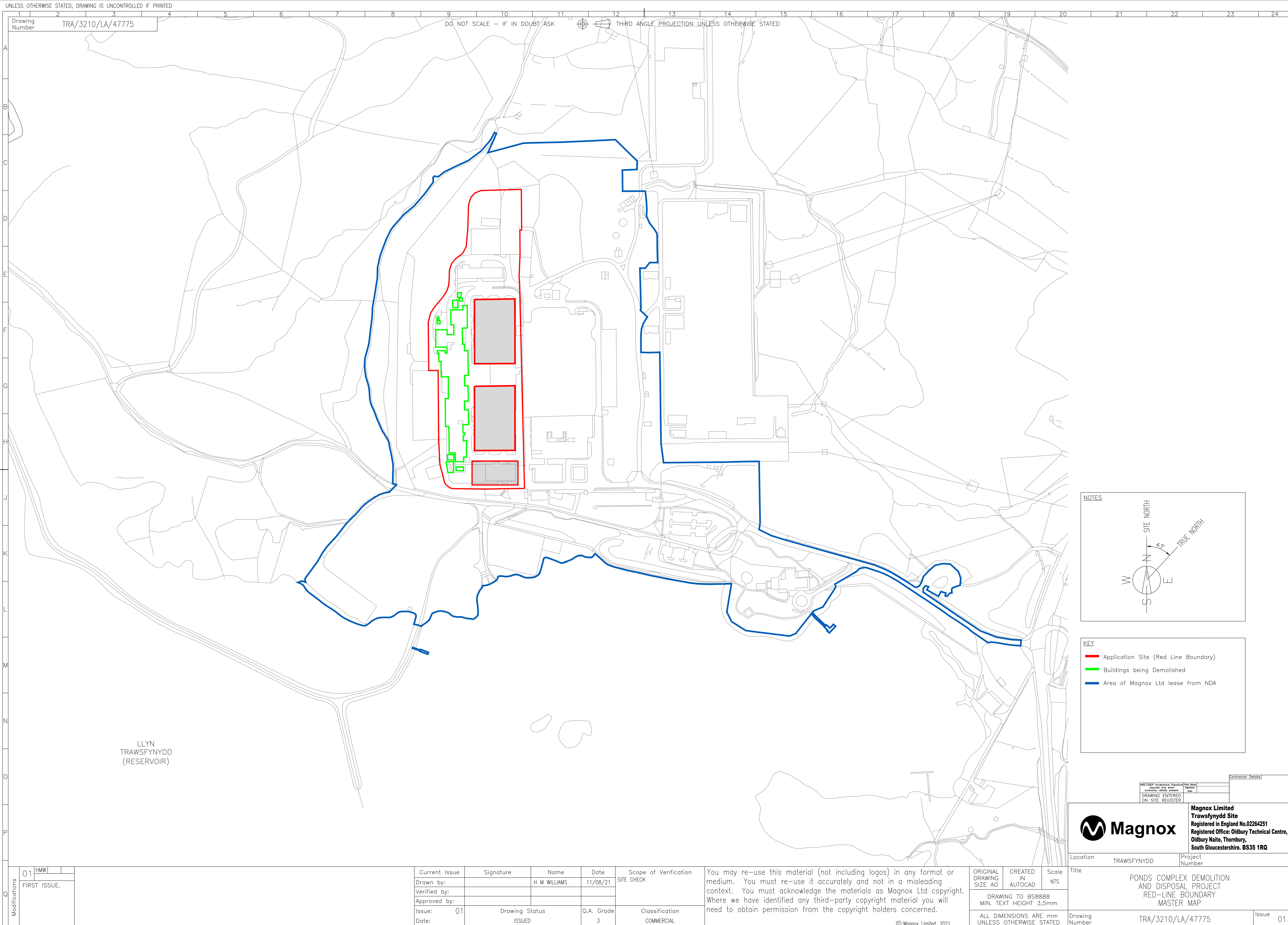
- Bod yn rhaid i'r dosau a'r risgiau sy'n deillio o fudo halogion ymbelydrol, neu ymwthiad anfwriadol (heb ei reoli), ar ôl rhyddhau'r safle o reolaeth, neu o ddefnyddio deunyddiau a gloddiwyd heb wybod eu natur, fod yn gyson â (h.y. o gwmpas neu yn well na) lefelau canllaw dos a risg a ddiffiniwyd ymlaen llaw yn y GRR (sydd yn eu tro yn seiliedig ar safonau diogelu radiolegol rhyngwladol);
- Bod yn rhaid i'r effeithiau anradiolegol fod yn gyson â'r safonau i'w cyrraedd ar gyfer gwarediadau gwastraff anymbelydrol (gan gynnwys effeithiau ar ddŵr daear, dŵr wyneb a safleoedd cadwraeth natur dynodedig);
- Bod trefniadau monitro amgylcheddol hirdymor cymesur ac ymatebol;
- Bod trefniadau rheoli priodol yn eu lle, er enghraifft i sicrhau nad oes unrhyw warediadau y tu hwnt i derfynau'r hyn a ganiateir, neu i ymateb i ganlyniadau monitro amgylcheddol andwyol annisgwyl; a
- Bod trefniadau cadw cofnodion hirdymor ar waith (a fydd, yn yr achos hwn, yn cynnwys storio'r holl ddogfennaeth berthnasol yn yr archif niwclear genedlaethol).

7. Crynodeb

- 7.1 Mae'r Datganiad Cynllunio hwn wedi'i baratoi i gyd-fynd â chais cynllunio llawn ac i gefnogi cais cynllunio llawn i ddymchwel strwythurau cymhlethfa'r pyllau safle Trawsfynydd hyd at lefel y slabiau daear, mewnlenwi ei wagleoedd o dan y ddaear, capio ei ôl troed, addasiadau lleol i ddraenio dŵr wyneb a chadw'r strwythurau gweddilliol a'r deunyddiau mewnlenwi yn barhaol, gan gynnwys gwastraff ymbelydrol.
- 7.2 Mae'r gwaith dymchwel yn weithrediad peiranyddol angenrheidiol y mae'n rhaid ei wneud i hwyluso datgomisiynu parhaus Gorsaf Bŵer Trawsfynydd, ond hefyd i alluogi rheolaeth derfynol gynaliadwy a diogel o'r gwaith dymchwel cysylltiedig. Unwaith y bydd y gwaith wedi'i gwblhau byddai'n gwbl gydnaws â defnydd swyddogaethol y safle a'r prosesau presennol sy'n cael eu cyflawni.
- 7.3 O'u hystyried yng nghyd-destun polisi cynllunio cenedlaethol a Pholisïau Strategol A, B, F a Pholisïau Datblygu 2, 4 a 27 o Gynllun Datblygu Lleol Eryri (CDLIE), mae egwyddor y cynigion yn dderbyniol. Ar ben hynny, mae'r Datganiad Amgylcheddol a'r adroddiadau technegol sy'n cyd-fynd â'r cais hwn yn dangos bod y cynigion yn cydymffurfio â pholisïau perthnasol CDLIE (Polisïau Datblygu 1 & 18 a Pholisïau Strategol D, Ch, Ff).
- 7.4 Bydd y gwaith arfaethedig yn arwain at welliant hirdymor i'r parc cenedlaethol o safbwynt amwynder gweledol gan eu bod yn bennaf yn ymwneud â dymchwel adeiladau a strwythurau o fewn terfynau safle presennol Gorsaf Bŵer Trawsfynydd. Bydd darparu cap concriid dros y gwagleoedd ôl-lenwi yn golygu mai ychydig iawn o allwthiad uwchben lefel y ddaear a fydd. Bydd effaith hyn yn ddibwys ar gymeriad y dirwedd a chyfanrwydd yr amgylchedd a byddai'n cynorthwyo gydag ymdrechion datgomisiynu yn y dyfodol gan y bydd yn ffurfio safle gweithredol. Cynigir gwaredu gwastraff ymbelydrol addas ar y safle: o ran trwyddedu amgylcheddol, mae hyn yn cydymffurfio â strategaeth yr NDA a bydd yn arwain at fanteision i'r amgylchedd drwy, ymhlith materion eraill, leihau cludiant oddi ar y safle, lleihau dosau gweithwyr, arbed arian trethdalwyr y DU, a chadw capasiti cyfleusterau gwaredu oddi ar y safle.
- 7.5 Yn gyffredinol, mae'r gwaith arfaethedig yn briodol o ystyried y cyd-destun lleol ac ehangach, ac yn dderbyniol yn nhermau cynllunio o'i ystyried yng nghyd-destun polisi cynllun datblygu. Ar y sail hon, dylid rhoi caniatâd cynllunio.

Atodiad I

Cynllun Lleoliad Safle

- KEY
- Application Site (Red Line Boundary)
 - Buildings being Demolished
 - Area of Magnox Ltd lease from NDA

MR/SGP Acceptance Signature	MR Name
Contractor Details	Signature
Contractor Details	Date

DRAWING ENTERED ON SITE REGISTER

Magnox

Magnox Limited
Trawsfynydd Site
Registered in England No.02264251
Registered Office: Oldbury Technical Centre,
Oldbury Haite, Thornbury,
South Gloucestershire. BS35 1RQ

Location TRAWSFYNYDD Project Number

Title
POND'S COMPLEX DEMOLITION
AND DISPOSAL PROJECT
RED-LINE BOUNDARY
MASTER MAP

Drawing Number TRA/3210/LA/47775 Issue 01

Modifications	01	HMW
FIRST ISSUE.		

Current Issue	Signature	Name	Date	Scope of Verification
Drawn by:		H M WILLIAMS	11/08/21	SITE CHECK
Verified by:				
Approved by:				
Issue: 01	Drawing Status		Q.A. Grade	Classification
Date:	ISSUED		3	COMMERCIAL

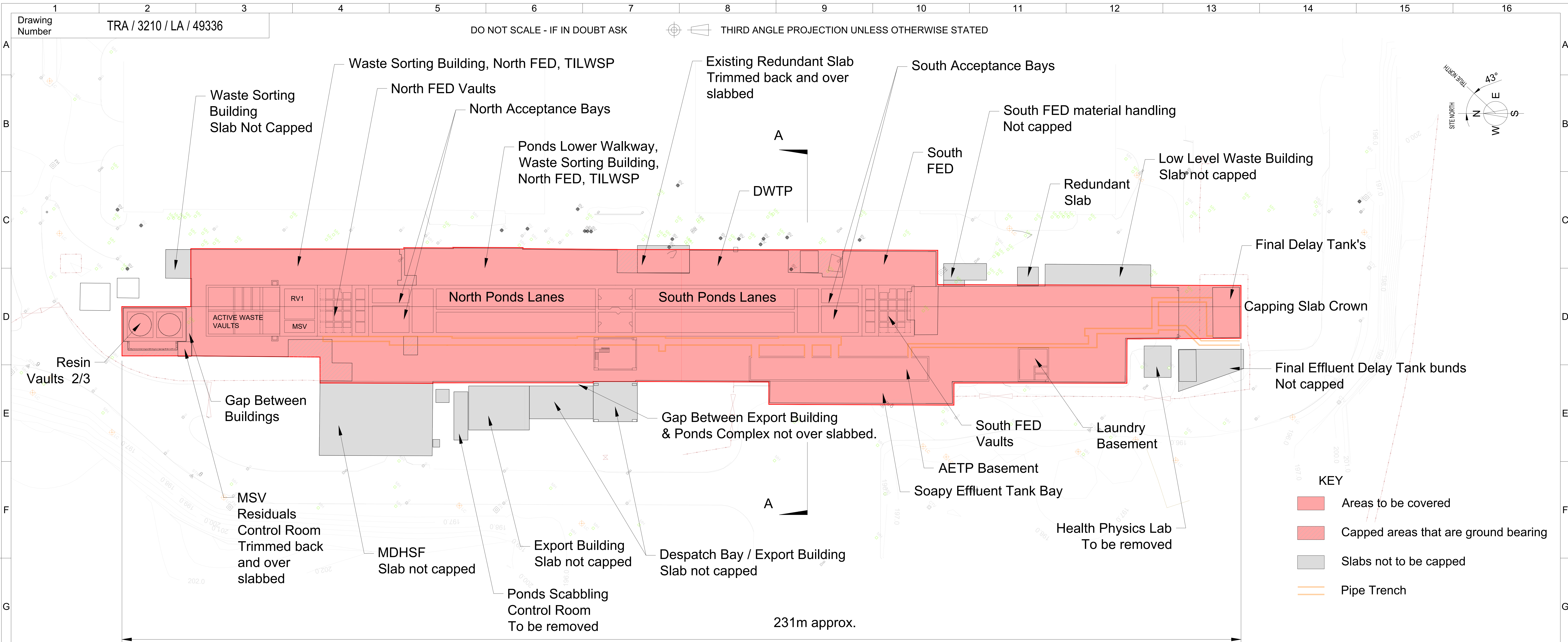
You may re-use this material (not including logos) in any format or medium. You must re-use it accurately and not in a misleading context. You must acknowledge the materials as Magnox Ltd copyright. Where we have identified any third-party copyright material you will need to obtain permission from the copyright holders concerned.

© Magnox Limited 2021

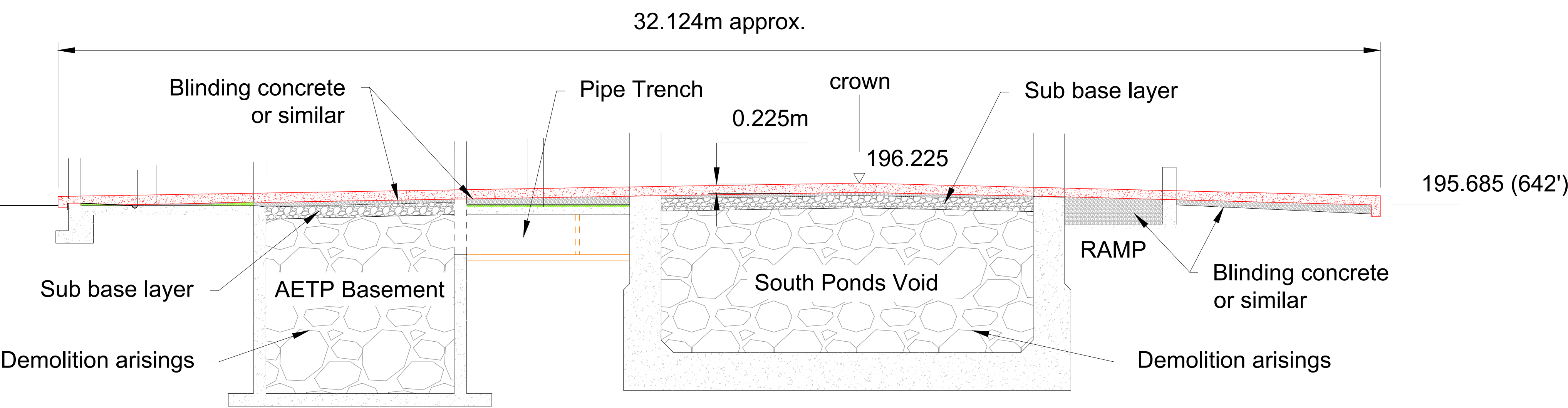
ORIGINAL DRAWING SIZE A0	CREATED IN AUTOCAD	Scale NTS
DRAWING TO BS8888 MIN. TEXT HEIGHT 3.5mm		
ALL DIMENSIONS ARE mm UNLESS OTHERWISE STATED		

Atodiad II

Cynllun Gosodiad Safle

PLAN ON PROPOSED CAPPING SLAB ON TOP OF EXISTING
GROUND FLOOR SLABS AND BASEMENT VOIDS
Scale = 1:2500

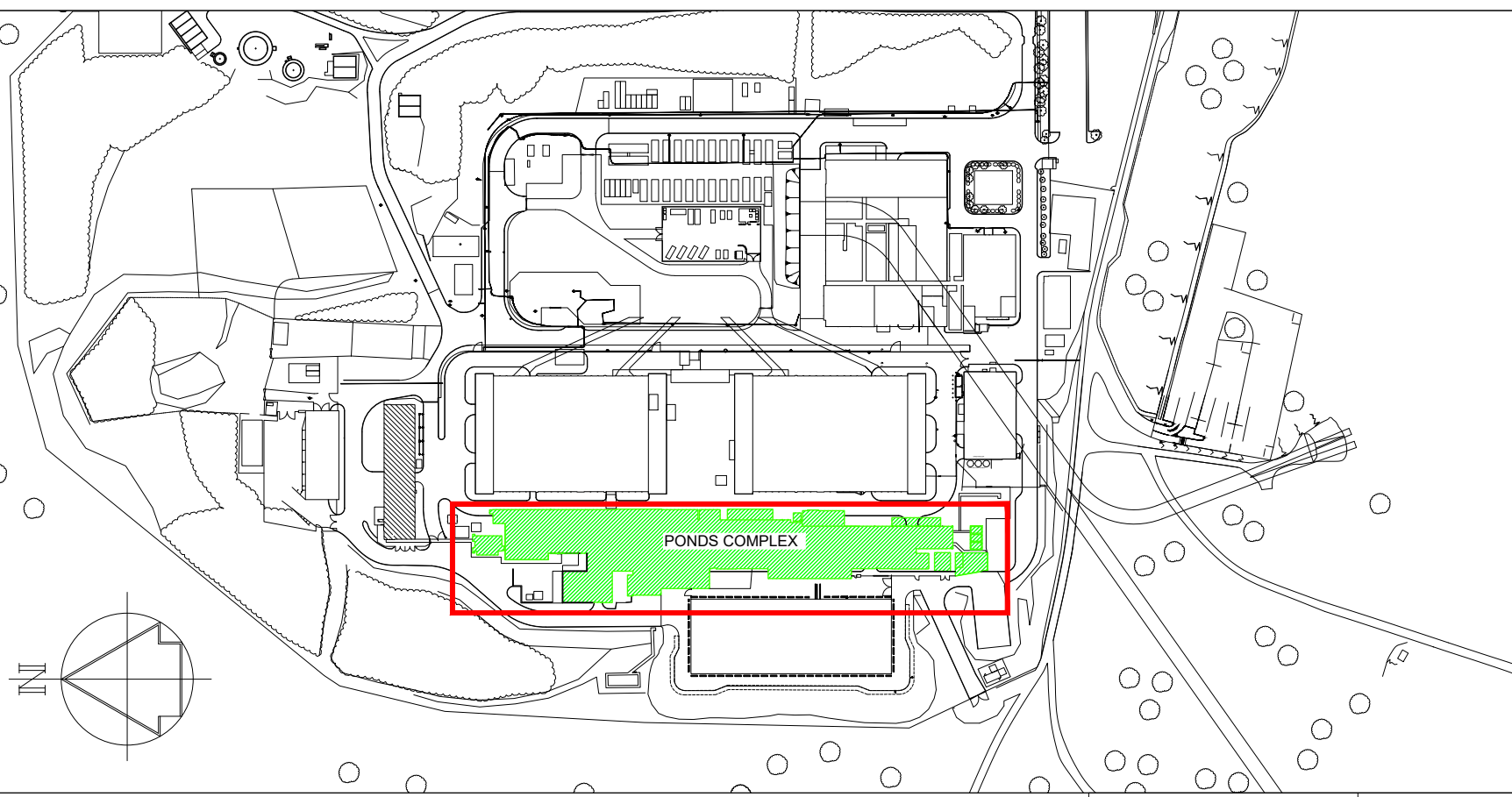

Section A-A
AETP Basement, Nth Filter Room, Ponds Corridor, Sth FED
Scale = 1:100

DEFINITIONS

FED	Fuel Element Debris
MDHSF	Magnox Drum Handling and Storage Facility
TILWSP	Transportable Intermediate Level Waste Sorting Plant
DWTP	Decanted Water Treatment Plant
AETP	Active Effluent Treatment Plant
MSV	Main Sludge Vault
RV1	Resin Vault 1

LOCATION PLAN

NRE/SOEP Acceptance Signature required first Name
Signature
Date
contractor details present.
DRAWING ENTERED
ON SITE REGISTER

Magnox Limited
Trawsfynydd Site
Registered in England No.02264251
Registered Office: Oldbury Technical Centre,
Oldbury Naite, Thornbury,
South Gloucestershire. BS35 1RQ

Location	TRAWSFYNYDD	Project Number	L28305
Title	PONDS COMPLEX DEMOLITION & DISPOSAL Capping Slab Outline		
Drawing Number	TRA /3210 / LA / 49336		Issue 01

Modifications	01	CWJ	TS	DT
FIRST ISSUE				

Current Issue	Signature	Name	Date	Scope of Verification
Drawn by:	CWJ	CWJ	06/02/2024	FUNCTIONALITY
Verified by:	T Slaven	T Slaven	06/02/2024	
Approved by:	D Thomas	D Thomas	06/02/2024	
Issue: 01		Drawing Status	Q.A. Grade	Classification
Date: Feb 2024		ISSUED	3	OFFICIAL

You may re-use this material (not including logos) in any format or medium. You must re-use it accurately and not in a misleading context. You must acknowledge the materials as Magnox Ltd copyright. Where we have identified any third-party copyright material you will need to obtain permission from the copyright holders concerned.

2024

ORIGINAL DRAWING SIZE A1	CREATED IN AUTOCAD	Scale Noted
DRAWING TO BS8888 MIN. TEXT HEIGHT 2.5mm		
ALL DIMENSIONS ARE mm UNLESS OTHERWISE STATED		

Atodiad III

Barn Sgrinio AEA (dyddiedig 13^{eg} Mai
2022)

Andrew Farrow
Director of Environment
Cyfarwyddwr yr Amgylchedd

Ms Angharad Rayner
Site Director
Safle Trawsfynydd
Blaenau Ffestiniog
Gwynedd
LL41 4DT

Your Ref / Eich Cyf: 198/SNPA/AR/05650

Our Ref / Ein Cyf: NP5/73/287J

Date / Dyddiad: 13/05/2022

Ask for / Gofynner am: Mr RW Williams

Direct Dial / Rhif Union: 01286 679833

E-mail: robinwynnewilliams@gwynedd.gov.uk

Dear Ms Rayner

**Town and Country Planning (Environmental Impact Assessment) (Wales) Regulations 2017
- Regulation 5 Screening Opinion**

Proposed Demolition & disposal of the Trawsfynydd Ponds complex, disposal of other minor structures, related capping and drainage works, and installation of groundwater monitoring boreholes – Trawsfynydd Nuclear Power Station Decommissioning Site

Referring to your PA – Ms Delia Taylor's e-mail dated 26 January requesting a formal screening opinion under the Environmental Impact Assessment regulations for the development described above.

Under Regulation 5 and using the assessment criteria set out in Schedule 2 & 3 of the Regulations, it is concluded that the likely impact of the development on the environment **will** require the submission of an Environmental Statement. This screening opinion will be placed upon the Planning Register at the Authority's Office.

Yours sincerely,

Robin Wynne Williams
Senior Planning Officer (Minerals and Waste)

**Ar ran Gwasanaeth Cynllunio Mwynau a Gwastraff Gogledd Cymru /
On behalf of the North Wales Minerals and Waste Planning Service**

County Hall, Mold. CH7 6NF
www.flintshire.gov.uk
Neuadd y Sir, Yr Wyddgrug, CH7 6NF
www.sirfflint.gov.uk

The Council welcomes correspondence in Welsh or English
Mae'r Cyngor yn croesawu Gohebiaeth yn y Gymraeg neu'r Saesneg

**Working in Partnership with:
Welsh**

Atodiad IV

Barn Gwmpasu AEA (dyddiedig 23^{ain}
Mawrth 2023)

Andrew Farrow
Director of Environment
Cyfarwyddwr yr Amgylchedd

Ms Angharad Rayner
Site Director
Safle Trawsfynydd
Blaenau Ffestiniog
Gwynedd
LL41 4DT

Your Ref / Eich Cyf: 198/SNPA/AR/05662

Our Ref / Ein Cyf: NP5/73/287M

Date / Dyddiad: 23/03/2023

Ask for / Gofynner am: Mr RW Williams

Direct Dial / Rhif Union: 01286 679833

E-mail: robinwynnewilliams@gwynedd.gov.uk

Dear Ms Rayner,

Town and Country Planning (Environmental Impact Assessment) (Wales) Regulations 2017 - Regulation 14 Scoping Opinion

Proposal: The Demolition & Disposal of the Trawsfynydd Site Ponds Complex, Disposal of other minor structures and related capping and drainage works

Location: Trawsfynydd Nuclear Power Station, Blaenau Ffestiniog, LL41 4DT

Thank you for your correspondence of 15th September requesting the Authority's Scoping Opinion for the above proposal together with further information submitted on the 02/02/2023. The LPA are satisfied that the request meets the requirements of the regulation 14 (2) of the regulations and please find enclosed the Authority's Scoping Opinion for the proposal described.

In adopting this Scoping Opinion, the Planning Authority has considered the requirements of the 2017 regulations, Welsh Office Circular 11/99: Environmental Impact Assessment, as well as current best practice towards preparation of an ES. In accordance with the 2017 regulations, the MPA has consulted on the report and the responses received from the consultation bodies have been taken into account in adopting this Opinion and considered the specific characteristics of the proposal, the type of development and the environmental features likely to be affected by the development. The application should be assessed and referred to within the Environmental Statement when the planning application is submitted.

This Scoping Opinion seeks to ensure that any Environmental Statement submitted with respect to a planning application for the development proposal described in the scoping

County Hall, Mold. CH7 6NF
www.flintshire.gov.uk
Neuadd y Sir, Yr Wyddgrug, CH7 6NF
www.sirfflint.gov.uk

The Council welcomes correspondence in Welsh or English
Mae'r Cyngor yn croesawu Gohebiaeth yn y Gymraeg neu'r Saesneg

**Working in Partnership with:
Welsh**

request includes information that is reasonably required to assess the environmental effects, and allow a determination to take place. The statement must address the baseline conditions, likely significant impacts, the probability of effects and the proposed mitigation measures. The information provided should be that which is necessary to demonstrate the risks, likelihood of occurrence, likelihood of any significant impact and an outline of the main alternatives studied by the applicant. Please note that further information may still be required once the statement has been submitted.

The Authority broadly agrees that the Scoping Report addresses the main issues for consideration:

- **Biodiversity**
- **Geo-environmental Impacts and Surface Water Quality**
- **Flood Risk and Drainage**
- **Long Term Radiological and Non-Radiological Impacts**
- **Air Quality**
- **Noise and Vibration**
- **Traffic and Transport**
- **Historic Environment**
- **Landscape and Visual Impact Assessment**
- **Socio Economic**
- **Cumulative Effects**
- **Alternatives**

The following will consider the content of the Scoping Report as submitted and will outline the matters which require modification, augmentation or clarification as part of any subsequent planning application and environmental statement.

1. Environmental Impact Assessment Approach

The MPA is generally supportive of the approach outlined in the Scoping Report. The ES should include a chapter setting out the overarching methodology for the assessment, which clearly distinguishes effects that are 'significant' from 'non-significant' effects. Any departure from that methodology should be described in individual aspect assessment chapters. Where professional judgement has been applied this should be clearly stated. The ES topic chapters should report on any data limitations, key assumptions and difficulties encountered in establishing the baseline environment and undertaking of environmental effects. The applicants should satisfy themselves that the ES includes all the information outlined in Schedule 4 of the 2017 Regulations. In addition, the Applicant should ensure that the Non-Technical Summary includes a summary of all the information included in Schedule 4. The applicant should consider a structure that allows the author of the ES and the MPA to readily satisfy themselves that the ES contains all the information specified under Regulation 17 and Schedule 4 of the 2017 Regulations (Information for inclusion in Environmental Statements). Cross refer to the requirements in the relevant sections of the ES, and include a summary after the Contents page that lays out all the requirements from the Regulations and what sections of the ES they are fulfilled by.

2. Proposed Development

The Environmental Statement should include a description of the development, the site, in terms of location, physical features, land use and should identify sensitive receptors within the locality. It should also include a description of surroundings and proposed development together with likely hours of operation / construction phase of the development, consideration will need to be given to the disposal/treatment/recovery/reuse of radioactive wastes and other waste streams which will be produced as referenced within the report. Consideration should be taken of the proposed decommissioning and site restoration collectively approved under planning permission and how / if this differs to the original concept but complements the long term decommissioning / restoration aims. This should be a methodology as to how the site is to be maintained throughout the decommissioning process and how upkeep will not result in the site becoming derelict over time.

3. Biodiversity

Protected Sites

As noted within the Scoping report (Baseline conditions 5.3), there are various protected sites within various distances to site. Table 5.7 - Potential biodiversity effects requiring assessment, indicates which sites are to be screened in/out. While the Authority broadly agree with the assessment presented, running water has been screened in due to the potential for contamination of off-site watercourses. As such, it should be noted that hydrologically linked protected sites, and those with water dependent mobile features may be impacted by the proposals (depending on the detailed assessment of ground and surface water), as part of any planning application submitted, avoidance and mitigation measures may be required to safeguard protected sites. The Local Authority will need to carry out a test of likely significant effects under regulation 61 of the Conservation of Habitats and Species Regulations 2010 (as amended). This will be done in consultation with NRW. If the assessment concludes there is likely to be a significant effect upon the conservation status of these sites, the Local Authority will need to carry out an Appropriate Assessment under the Regulations.

Protected Species

It is noted; the assessment presented in Section 5 'Biodiversity' with regards to bats, great crested newts, otters, water voles, red squirrels, pine martens, dormice and Invasive Non-Native Species. The majority of these species have been scoped out because they were not identified on site. Considering the location of the proposed work within an area of hard standing and the nature of the work, we consider these proposals to have low likelihood of direct impact on protected species. As noted in the Protected Sites section, contamination of watercourses may impact on protected species in the vicinity, and this should be considered in future assessments. As bats have been scoped in, there will be a requirement to produce further information about how the delivery of these proposals will avoid any negative impacts on this species. As this work is not located directly where the bats are roosting, we would expect the main focus to be on commuting and foraging individuals. Any assessment should include the prevention of additional, inappropriate lighting of adjacent habitats and also the reduction of existing lighting where possible. Any lighting mitigation for bats will likely benefit other species, but attracting further species into the site would not be desirable

The applicant should be mindful that The Snowdonia National Park have a duty under Part 1 Section 6 of the Environment (Wales) Act 2016, TAN 5, LDP policies and biodiversity SPG 6 – Nature Conservation and Biodiversity, to ensure that there is no net loss of biodiversity or unacceptable damage to a biodiversity feature as part of the planning process. Biodiversity enhancement measures are discussed further within the pre-application response.

4. Geo-environmental Impacts and Surface Water Quality

The Authority disagrees with elements of the Scoping Report relating to this section. In particular the scoping out of certain receptors, particularly with the hydrogeological elements references in Table 6.6 and Table 6.8. We do not agree with the scoping out of the effects from impacts on groundwater behaviours. We advise that it is too early a stage to scope out such an important element. The breakage of hardstanding and excavation works (around pipes for example) may result in greater infiltration and could mobilise contaminants.

Notwithstanding, I am aware that NRW as consultee with in the Planning process and regulator of the site's Environmental Permit have had several discussions with Magnox around this topic and the importance of groundwater monitoring. Further documents have been provided as part of the Scoping submission including documents *DD-MISC-0732 Slide-pack on characterisation and monitoring Birmingham 17-11-22* and *198-SNPA-AR-05670_Request for Scoping Opinion – Further Information_02.02.23*; and there is now recognition of the importance of groundwater monitoring, both during and post-implementation within the scoping process. This is a key requirement due to the degree of uncertainty at the site in the short, medium and long term and the long duration over which activities will be occurring at the wider site. As it is understood there will be many activities occurring at the site which may influence groundwater conditions and that phasing of different works may be subject to change. Therefore, the ES should include an in-combination assessment of engineering works which may interact with groundwater on the site.

It is important to recognise the need to develop meaningful monitoring strategies in support of the application and ES that will be scrutinised and set to operate over many decades to minimise uncertainties as the project progresses. We would welcome the development of a strategized and adaptive monitoring regime and a Water Management Plan (WMP). A WMP would for example identify trigger values and reasonable next steps if particular trigger values were to be exceeded for 3 consecutive quarters etc.

The role of other activities, such as SuDS, and the impacts that these might have on groundwater are not integrated within the scoping assessment (3.5.8). It's our understanding that the ambition for the site is to discontinue pumped discharge to the lake and to use passive SuDS as a means of managing surface storm water and groundwater at the site. Potential effects from these proposals (whether that's relating to changes to the groundwater flow regime or groundwater quality) should be included within the ES.

5. Flood Risk and Drainage

With regards to flood risk, the LPA are satisfied with the content of Section 7 (Flood Risk and Drainage). It is agreed that the application site (red line boundary) is not within an area shown to be at risk of flooding from rivers or sea according to the Flood Map for Planning (FMfP). The FMfP represents better and more up-to-date information on areas at flood risk

than the Development Advice Maps (DAM) accompanying the current TA15: Development and Flood Risk (2004).

NRW's remit, with regards to advising on flood risk and suitability of any assessment relates to flooding as shown on the FMfP/DAM and any associated main rivers or the sea. We note that the proposal is unlikely to have the potential to cause significant environmental effects in terms of flood risk. However, please be aware that the Flood and Water Management Act 2010 created Lead Local Flood Authorities (LLFA-Local authorities in Wales). This was to enable LLFAs to lead on managing local flood risks i.e. risks of flooding from surface water, ground water and ordinary (smaller) watercourses. As such we would advise that the LLFA - Gwynedd Council in this instance are consulted on this section (7) of the EIA process. Gwynedd Council also act as the Sustainable Drainage Approval Body (SAB) and it is noted in section 4 (Other Consents) that approval was obtained in May 2022. We therefore agree with the Summary (7.3.38 to 7.3.43) in that the key risk to the Proposed Development relates to surface water risk. As stated above, whilst we are satisfied with the content of section 7, we would advise that the LLFA should be the appropriate body to comment and advise on the management of flooding from this source. We note and accept the commentary made on the (unlikely) failure of the dams retaining Llyn Trawsfynydd. For completeness and future reference, we would advise that the table 7.3 footnote 10 that the Climate change guidance has been updated:- [Climate change allowances and flood consequence assessments | GOV.WALES](https://gov.wales/government/consultations/2022/04/2022-04-20-climate-change-allowances-and-flood-consequence-assessments)

6. Long Term Radiological and Non-Radiological Impacts

The information within the scoping report relating to the radiological impacts (chapter 8) have been reviewed. Notwithstanding comments on Geo-environmental Impacts and Surface Water Quality (which also apply to radiological issues), the receptors identified appear to be appropriate and we concur with the need for the further assessments proposed. The approach to the long-term radiological assessments is in line with what NRW would expect to support the permit application under GRR (Guidance on Requirements for Release of Nuclear Sites from Radioactive Substances Regulation) and NRW have indicated that they are in technical discussions with Magnox on the validity of the models being used.

It is also noted that a Health Impact Assessment as advocated within TAN 21 to ensure that human health issues are not overlooked is to be undertaken. It is trusted that the Health Impact Assessment will feed in to chapters of the ES correctly in accordance with my comments noted within section 1 of this opinion Environmental Impact Assessment Approach and to comments relating to Duplication and Repetition below.

7. Air Quality

The Authority agrees with the contents of the Scoping report. However, dust control measures should form part of the planning application statements and reference will be included within the pre-app response. I also note that a Health Impact Assessment as advocated within TAN 21 to ensure that human health issues are not overlooked is to be undertaken, and reference to air quality will be included.

8. Noise and Vibration

The Authority is in broad agreement with the contents of the Scoping Report and discussions should be entered with Gwynedd Council Public Protection Service to determine the scope

of a noise and vibration assessment in accordance with that of Construction Noise Assessment BS 5228 ABC Method.

9. Traffic and Transport

Although we have not received a response from either Gwynedd Council Highway Department or Welsh Government as Trunk Road Authority, based on the information provided we believe that the contents of the Scoping report in relation to highway and transport issues to be satisfactory.

10. Historic Environment

The Authority is in broad agreement with the contents of the Scoping Report.

11. Landscape and Visual Impact Assessment

The Authority is in broad agreement with the contents of the Scoping report in relation to the landscape and visual amenity effects. I do however draw your attention to the contents of NRW's response of the 21st October and the matters raised relating to the landscape baseline. To this effect it is suggested that landscape change, mitigation and possible enhancement may be introduced within a Landscape Appraisal document submitted in support of the application.

12. Socio Economic

This is discussed within chapter 14 of the Scoping Report. The Authority is in broad agreement with the contents of the Scoping report, and accept that this can be scoped out. However, socio-economics or socio-cultural considerations and the Welsh language are material planning considerations and will need to be addressed within supporting documentation within the application's submission.

13. Key Planning Policy

The ES should include an assessment of policy which includes consideration of waste and all other material planning considerations. In undertaking a comprehensive assessment informing of compliance with both National and Local policies, legislation and guidance documents this should avoid the need to resubmit the same information under the guise of a Waste Planning Assessment as required by TAN 21. Therefore the chapter should cover what is required as part of a Waste Planning Assessment in being appropriate and proportionate to the nature, size and scale of the development proposed and should provide all of the information necessary for the local planning authority to make a decision on the application. Proposals for developments falling under disposal and recovery operations should explain in the Waste Planning Assessment, set out in Annex B, where the proposal fits within the waste hierarchy and why it represents the best overall environmental outcome.

Any environmental statement should take account of revisions and new guidance, policy or legislation which may be published.

14. Cumulative Impact

The consideration of cumulative impact is an integral part of the EIA process and section 3.5 of the Scoping Report describes both intra-project and inter-project effects. As noted within the Report, this proposal forms a greater goal for final end-state and existing consents will need to be factored for assessment.

15. Alternatives

This is referred to within section 2.9 of the Scoping Report under the heading Proposed Development and is an important part of the EIA process. Regulation 17(d) which requires amongst other considerations; *“a description of the reasonable alternatives studied by the applicant or appellant, which are relevant to the proposed development and its specific characteristics, and an indication of the main reasons for the option chosen, taking into account the significant effects of the development on the environment;”*.

Alternatives should therefore be considered in relation to the Proposed Development with the requirements of Regulation 17 and Schedule 4 of the 2017 Regulations and any reasonable alternatives studied by the applicant should be presented in the ES. The reasons behind the selection of the chosen option should also be provided in the ES, including where environmental effects have informed choices made.

It is worth bearing in mind that under the Conservation of Habitats and Species Regulations 2017 (“the Habitats Regulations”) unless it can be clearly shown to the MPA that the project would have no adverse effect of the integrity of any designated sites, it would have to be shown that there is no feasible alternative solution.

For consistency and to avoid confusion and repetition, it is urged that alternatives are discussed comprehensively within the ES with referencing as to relevance to the EIA process and to wider application requirements.

16. Other considerations and advice in preparing both ES and planning application (note there will be cross over between Scoping Opinion and formal Pre-application responses)

Environmental Permit

Noted within Section 4 – Other Consents of the Scoping Report and discussed wider within meetings with Magnox and NRW. It is anticipated that further discussions will ensue as to the timing of both planning and permitting applications and if both planning and environmental permit applications (GRR) are to be staggered or twin tracked. Based on discussions with NRW, the avoidance of unnecessary duplication of control is something the LPA and NRW strive to achieve. However, the EIA process will be subject to both regime applications. As the ES sets out the results of the EIA process; for consistency of decision, the avoidance of doubt and possible legal challenge, it is trusted that the planning application submission including the ES where there are both permitting and planning considerations; that those chapters will be consistent in contents and format.

Duplication and Repetition

Generally, some applications that require the submission of Environmental Statements have contained superfluous information relating to issues that are irrelevant or of little importance

to the proposed development. Competent Authorities, consultees and the public should not have to deal with large volumes of material and repetition which is irrelevant to the decision-making process. It appears that the proposed application will include statements, assessments and information that falls outside the EIA process, such documents will undoubtedly contain overlapping information. To avoid repetition, it is strongly suggested that certain statements and assessments that are required as part of the planning application are amalgamated within the contents of the Environmental Statement with clear referencing stating where to discover the necessary information and what information relates to the different elements of the application. In doing so, it is trusted that this is clearly stated within the contents of the ES.

17. Regulation 14

For the purposes of the requirements of Regulation 14 (4) of the above regulations, the following bodies/individuals were consulted as part of this Scoping Request and are aware that you are intending to submit a planning application which is to be accompanied by an environmental statement. Responses to the consultation are enclosed (No correspondence received from consultees labelled with a *).

SNPA and Gwynedd Council Internal Consultees:-

Ecologist; Natalie Parry – Natalie.Parry@eryri-llyw.cymru
Highways; - francisgerardjonessherrington@gwynedd.llyw.cymru
*Historic Environment Planning Officer; Eleanor Carpenter - eleanor.carpenter@eryri.llyw.cymru
Planning Policy; Sion Roberts - Sion.Roberts@eryri.llyw.cymru
Public Protection (Pollution & Licensing); Marek Llwyd - MarekLlwyd@gwynedd.llyw.cymru
*Drainage SUDS; Rhidian Roberts - rhidianroberts@gwynedd.llyw.cymru

External Consultees

Natural Resources Wales; Tomos Hughes - NorthPlanning@cyfoethnaturiolcymru.gov.uk
Tomos.Hughes@cyfoethnaturiolcymru.gov.uk
Welsh Government, Trunk Roads;
NorthandMidWalesDevelopmentControlMailbox@Wales.GSI.Gov.UK
CADW; Neil Maylan – cadwplanning@gov.wales Neil.Maylan002@gov.wales
*WelshWater; developer.services@dwrcymru.com DSplanningconsultations@dwrcymru.com
DSSABconsultations@dwrcymru.com
*Cyngor Tref Blaenau Ffestiniog - clerc@cyngortrefffestiniog.cymru
*Cyngor Cymuned Trawsfynydd - cyngor.trawsfynydd@gmail.com
*Cyngor Cymuned Ganolwyd- mike.owen4@btopenworld.com

Public and Community Engagement

As part of this Scoping exercise, we have received cautionary interest from the listed Community and Town Councils above. As discussed, public engagement should be undertaken to explain what are the proposed future developments for the site.

For clarity It is encouraged that prior to submission, pre-application discussions are undertaken through the formal process.

I trust that the North Wales Minerals and Waste Planning Service and The Snowdonia

National Park Authority's position is explained above and please do not hesitate in contacting should you wish to discuss any issue further.

Yours faithfully,

Robin Wynne Williams
Senior Planning Officer (Minerals and Waste)

Ar ran Gwasanaeth Cynllunio Mwynau a Gwastraff Gogledd Cymru /
On behalf of the North Wales Minerals and Waste Planning Service

Enc.

Atodiad V

Dadansoddiad o Olygfannau

Cyfeirnod golygfan	Cyfeirnod grid	Lleoliad	Teipoleg GLVIA3 ⁷ a Chyfiawnhad Dethol
1	268420, 338154	Copa Craig Gyfynys	Golygfan Gynrychioliadol – Y lleoliad uchaf sy'n hygyrch i'r cyhoedd gerllaw safle Trawsfynydd gyda golygfeydd agored sy'n cynrychioli'r rhai sydd ar gael i dderbynyddion hamdden o fewn y Tir Mynediad Agored.
2	270048, 337651	NCR 82 yn agos i Goed-cae-du	Golygfan Gynrychioliadol – Yn cynrychioli golygfeydd ar draws Llyn Trawsfynydd sydd ar gael i dderbynyddion hamdden ar NCR 82 i'r de-ddwyrain o safle Trawsfynydd.
3	270362, 335798	Tir Mynediad Agored Carreg yr Ogof	Golygfan Gynrychioliadol – Golygfeydd ar draws Llyn Trawsfynydd ar gael i dderbynyddion hamdden o fewn y Tir Mynediad Agored i'r gorllewin o safle Trawsfynydd.
4	268996, 335457	Maes gwersylla Cae Adda	Golygfan Gynrychioliadol – Yn gynrychioliadol o olygfeydd ar draws Llyn Trawsfynydd ar gyfer derbynyddion hamdden yn defnyddio Maes Gwersylla Cae Adda i'r de o safle Trawsfynydd.
5	270172, 334922	Pont droed dros gornel de-ddwyreiniol Llyn Trawsfynydd	Golygfan Ddarluniadol – Darlun o'r golygfeydd panoramig agored ar draws Llyn Trawsfynydd sydd ar gael o ymyl deheuol y gronfa ddŵr.
6	271027, 333504	A470 i'r de o Drawsfnynydd	Golygfan Gynrychioliadol – Cynrychioliadol o'r golygfeydd ar gael i ddefnyddwyr sy'n teithio tua'r gogledd ar yr A470.

Nodir rôl weledol cymhlethfa'r pyllau ac esboniad pam nad yw'n weladwy ar gyfer pob un o'r chwe golygfan isod.

Golygfan 1 – Copa Craig Gyfynys

Teipoleg: golygfan benodol. Mae'r copa yn darparu golygfeydd panoramig i bob cyfeiriad. Yn yr olygfa hon adeiladau'r adweithyddion yw'r elfen adeiledig sy'n dominyddu'n weledol, er eu bod wedi'u lleoli ymhell islaw'r gorwel dwyreiniol. Mae cydrannau adeiledig eraill o fewn safle Trawsfynydd sy'n weladwy, sef rhan o'r is-orsaf a tho'r storfa GLG, fel arall mae'r gorchudd coed cymysg aeddfed hyd y perimedr yn sgrinio cydrannau lefel isel eraill. Nid yw cymhlethfa'r pyllau yn amlwg ac nid yw'n cyfrannu at ffurf, màs a graddfa safle Trawsfynydd yn yr olygfa hon. Gallai'r craeniau symudol sydd eu hangen ar gyfer codi eitemau mwy wrth ddymchwel ac ôl-lenwi cymhlethfa'r pyllau fod yn weladwy dros dro yn yr olygfa, er, gan na ddisgwyilir y bydd y rhain yn sylweddol uwch nag uchder adeilad cymhlethfa'r pyllau, maent yn yn debygol o fod yn elfennau gweledol dibwys nad ydynt efallai'n hawdd eu canfod yng nghyd-destun gweledol y datblygiad adeiledig presennol ar safle Trawsfynydd.

Golygfan 2 – Llwybr Beicio Cenedlaethol 82 yn agos i Goed-cae-du

Teipoleg: golygfan gynrychioliadol. Mae'r rhan o NCR 82 ar hyd traethlin dwyreiniol Llyn Trawsfynydd yn rhoi golygfeydd newidiol rheolaidd o adeiladau'r adweithyddion i feicwyr tua'r gogledd, yn dibynnu ar lefel sgrinio llystyfiant blaendir a natur dymhorol. Lle mae golygfeydd agored, heb eu cuddio'n rhannol ar gael, mae adeiladau'r adweithyddion yn amlwg iawn oherwydd eu maint, eu ffurf, eu lliw a'u hestyniad uwchben y gorwel

ac mae pob un ohonynt yn denu llygad y derbynnydd gweledol. Gellir nodi pen de-ddwyreiniol y storfa GLG dan archwiliad, er mewn golygfeydd achlysurol (a symudol) mae'n cael ei amsugno'n weledol gan blanhigfeydd coed a llwyni aeddfed ei draethlin a'r perimedr/llechwedd. Mae cymhlethfa'r pyllau wedi'i sgrinio, yn bennaf gan yr adeiladau adweithyddion llawer mwy, ac yn ei ben de-ddwyreiniol gan orchudd llystyfiant traethlin. Byddai ei ddatgomisiynu, gan gynnwys gosod craenau dros dro, yn annhebygol iawn o fod yn weladwy i dderbynnyddion hamdden sy'n defnyddio'r adran hon o'r NCR nac o newid cyfansoddiad yr olygfa hon.

Golygfan 3 – Tir Mynediad Agored Carreg yr Ogof

Teipoleg: golygfan ddarluniadol. Mae'r ardal mynediad agored o faint canolig wedi'i lleoli ar lan de-ddwyreiniol Llyn Trawsfynydd sy'n meddiannu llawer o'r tir blaen a chanol yn yr olygfa. Mae adeiladau'r adweithyddion yn amlwg oherwydd eu ffurf a'u lliw, ond ar bellter gwahanu o bron i 3km maent yn cael eu hamsugno'n weledol i'r dirwedd wyllt a mynyddig gyda chymorth lleoliad uniongyrchol tirwedd y Fonesig Sylvia Crowe. Nid oes unrhyw gydrannau eraill o safle Trawsfynydd yn weladwy gan gynnwys cymhlethfa'r pyllau.

Golygfan 4 – Maes Gwersylla Cae Adda

Teipoleg: golygfan ddarluniadol. Mae'r olygfan wedi'i fframio, rannol hon wedi'i lleoli ar lan ddeheuol Llyn Trawsfynydd. Mae golygfeydd tebyg ar gael o bryd i'w gilydd ar hyd yr isffordd sy'n agos at lan ddeheuol y Llyn. Mae'r ffrâm a ddarperir gan doriad gorchudd coed y draethlin yn ychwanegu pwyslais gweledol ar adeiladau'r adweithyddion sydd wedi'u lleoli ~3km i'r gogledd, er nad yw'r adeiladau'n ymestyn uwchlaw'r gorwel uchel a ffurfir gan fynyddoedd y Moelwyn. Nid oes unrhyw gydrannau adeiledig eraill ar safle Trawsfynydd yn adnabyddadwy ac nid yw cymhlethfa'r pyllau yn weladwy.

Golygfan 5 – Pont droed dros gornel de-ddwyreiniol Llyn Trawsfynydd

Teipoleg: golygfan gynrychioliadol. Mae'r olygfan hon yn cynrychioli'r golygfeydd agored dros bellteroedd gwahanu o ~4km sydd ar gael lle gall derbynnyddion gyrraedd traethlin de-ddwyreiniol Llyn Trawsfynydd. Mae'r llyn yn ffurfio'r tir blaen a chanol ac mae'r gorwel uchel di-dor a ffurfir gan fynyddoedd Eryri yn denu'r sylw gweledol mwyaf. Mae adeiladau'r adweithyddion yn weddol amlwg, ond ar y pellteroedd gwahanu hyn mae eu dyluniad yn dechrau arwain at yr adeiladau'n encilio'n weledol yn erbyn y cefndir. Nid oes unrhyw gydrannau adeiledig eraill, gan gynnwys cymhlethfa'r pyllau, yn weladwy.

Golygfan 6 – A470 i'r de o Drawsffynydd

Teipoleg: golygfan ddarluniadol. Yn enghraifft o'r golygfeydd rheolaidd, ond nid di-dor, sydd ar gael i dderbynnyddion tua'r gogledd sy'n teithio ar y rhan hon o'r A470. I ffwrdd o'r golygfeydd mwy agored sydd ar gael yn aml yn agos at Llyn Trawsfynydd ac ar bellteroedd gwahanu o fwy na 5km, mae maint gostyngol adeiladau'r adweithyddion yn eu gwneud yn fwy agored i gael eu sgrinio gan llystyfiant agos ar raddfa fach, ac mae eu dyluniad a'u lliw yn eu cyfuno yn erbyn lliwiau naturiolaid y cefndir. Nid oes unrhyw gydrannau adeiledig eraill ar safle Trawsfynydd yn weladwy.

Dadansoddiad

Canfu'r adolygiad golygfannau nad yw cymhlethfa'r pyllau i'w weld o unrhyw un o'r chwe golygfan a nodwyd fel rhai sydd â golygfeydd tuag ato. Yn achos un olygfa yn unig, yr olygfa o bellter agos sydd ar gael o'r man mynediad agored uchel ar Graig Gyfynys ar ochr orllewinol safle Trawsfynydd (Golygfa 1), y mae ystyriaeth debygol y gallai'r craenau a fyddai'n cael eu defnyddio dros dro ar gyfer rhan o'r broses ddatgomisiynu, fod yn rhannol weladwy. Yn y farn hon, ystyrir, os yw'n weladwy, y byddai unrhyw graenau a ddefnyddir yn ffurfio elfen weledol ddibwys na fyddai'n debygol o fod yn hawdd i'w gweld yng nghyd-destun safle ehangach Trawsfynydd.

Nid yw cymhlethfa'r pyllau i'w weld mewn golygfeydd pellter agos o NCR 82 nac mewn golygfeydd o leoliadau ar bellteroedd gwahanu mwy, gan gynnwys y golygfeydd mwyaf agored sy'n hygyrch i'r cyhoedd ar, neu'n agos at, draethlinau dwyreiniol a deheuol Llyn Trawsfynydd. Mae diffyg golygfeydd oherwydd bod gan adeiladau

cymhlethfa'r pyllau uchder isel a'u bod wedi'u lleoli gerllaw elfennau adeiledig mwy a thalach, yn bennaf y ddau adeilad adweithydd. Mewn rhai golygfeydd, er enghraifft o'r de-ddwyrain a'r de, darperir sgrinio ychwanegol o ben de-ddwyreiniol cymhlethfa'r pyllau gan y gorchudd coed aeddfed yng ngardd y Fonesig Sylvia Crowe a'r gwaith tirwedd.

Mae'r canfyddiadau hyn yn dangos nad oes llwybr effeithiau gweledol effeithiol y gallai dymchwel cymhlethfa'r pyllau arwain at effeithiau tirwedd neu weledol sylweddol. O ganlyniad, ni fyddai unrhyw effeithiau gweledol sylweddol yn cael eu profi gan dderbynyddion gweledol ac ni fyddai unrhyw effeithiau tirwedd sylweddol (trwy lwybr gweledol) yn cael eu cynnal gan y parc cenedlaethol, ardaloedd cymeriad tirwedd, ardaloedd agwedd LANDMAP nac unrhyw dderbynnydd tirwedd arall.

O ystyried na fydd unrhyw elfennau tirwedd gwerthfawr yn cael eu colli o ganlyniad i'r datblygiad arfaethedig, nid oes lle i dderbynyddion tirwedd gynnal effeithiau uniongyrchol sylweddol oherwydd newidiadau i ffabrig ffisegol y dirwedd. Nid oes gan y Datblygiad Arfaethedig unrhyw botensial i achosi effeithiau tirwedd neu weledol sylweddol, ac ar y sail hon cafodd ei eithrio o gwmpas yr AEA.

Atodiad VI

Canllawiau ar y gofynion ar gyfer rhyddhau o reoleiddio sylweddau ymbelydrol (GRR)

Bydd y gwarediadau arfaethedig o wastraff ymbelydrol addas ar y safle yn gofyn am amrywiad i drwydded safle Trawsfynydd o dan Reoliadau Trwyddedu Amgylcheddol 2016 (EPR16)¹². Mae'r cais i Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) am amrywio'r drwydded hon wedi'i wneud yn unol â'r ddogfen "*Canllaw ar Ofynion ar gyfer Rhyddhau Safleoedd Niwclear o Reoliad Sylweddau Ymbelydrol*" (a elwir yn anffurfiol fel y "GRR")¹³ a chanllawiau trwyddedu eraill.

O ran yr agweddau radiolegol hirdymor, mae gofynion GRR yn cynnwys y canlynol:

- Tra bod safle Trawsfynydd yn parhau i fod â thrwydded amgylcheddol sylweddau ymbelydrol, ni ddylai'r dos i aelod o'r cyhoedd fod yn fwy na 0.3 milli-Sieverts y flwyddyn. Mae'r dosau gwirioneddol o safle Trawsfynydd yn llawer is na'r terfyn hwn, a byddant yn parhau i fod felly.
- Pan fydd y safle'n peidio â bod â thrwydded amgylcheddol sylweddau ymbelydrol (y mae'r Ymgeisydd yn disgwyl y bydd hyn rai degawdau i'r dyfodol), ar wahân i senarios ymwithiad dynol anfwriadol (heb ei reoli), dylai'r risg radiolegol o farwolaeth neu nam etifeddadwy i aelod o'r cyhoedd yn deillio o'r ymbelydredd sy'n weddill yn y gwarediadau fod yn gyson neu'n is na lefel y canllawiau risg GRR o un mewn miliwn y flwyddyn. Mae hyn yn cyfateb i ddos ymbelydredd i aelod unigol o'r cyhoedd o tua 17 micro-Sieverts¹⁴ y flwyddyn gan dybio tebygolrwydd o 1 o amlygiad ymbelydredd o'r fath. Gellir cymharu'r dos blyneddol hwn â lefel gefndir gyfartalog amlygiad i ymbelydredd yn y DU o 2,700 micro-Sieverts y flwyddyn (2.7 milli-Sieverts y flwyddyn), sy'n cyfateb i risg o tua 1 mewn 7,500 y flwyddyn.
- Dylai'r dos effeithiol i aelod o'r cyhoedd yn ystod ac ar ôl ymwithiad anfwriadol (heb ei reoli) megis cloddiad heb yn wybod am y peryglon radiolegol sy'n weddill ar y safle, fod yn gyson â lefel canllawiau dogn GRR, sy'n golygu dos yn yr ystod o tua 3 mili-Sieverts y flwyddyn (pe bai amlygiad hirfaith i ymbelydredd i unrhyw un person o ganlyniad i'r ymwithiad) i gyfanswm o tua 20 mili-Sieverts i unrhyw un person (pe byddai dim ond amlygiad byr, â chyfyngiad amser, o ganlyniad).
- Mae'r uchod i gyd yng nghyd-destun yr egwyddorion gor-redol o optimeiddio a lleihau, sy'n golygu y dylid cadw'r dosau i aelodau'r cyhoedd mor isel ag sy'n rhesymol gyraeddadwy drwy gydol y cyfnod rheoleiddio o dan drwyddedau amgylcheddol a thu hwnt.
- Eglurir yr agweddau radiolegol hyn yn fanylach yn y Datganiad Amgylcheddol sy'n cefnogi'r cais cynllunio hwn.

¹² Llywodraeth y DU (2016). Rheoliadau Trwyddedu Amgylcheddol (Cymru a Lloegr) 2016, a Thrwydded CNC EPR/GB3835DE/V004 ar gyfer Safle Datgomisiynu Trawsfynydd, yn dod i rym ar 1 Ionawr 2020 - ar gyfer rheoli gwastraff ymbelydrol.

¹³ SEPA, Asiantaeth yr Amgylchedd a CNC (2018) Rheoli gwastraff ymbelydrol o ddatgomisiynu safleoedd niwclear: canllawiau ar ofynion rhyddhau o reoleiddio sylweddau ymbelydrol.

¹⁴ Mae micro-Sievert yn filiynfed o Sievert, a Sieverts yw'r uned safonol o ddos ymbelydredd. Milfed ran o Sievert yw milli-Sievert.

Atodiad VII

Asesiad Cynllunio Gwastraff

Datganiad Polisi Gwastraff

Mae'r datblygiad arfaethedig yn cynnwys gadael deunydd addas yn y fan a'r lle. Er y gellid ystyried hyn yn weithrediad 'gwaredu', sydd ar waelod yr hierarchaeth wastraff, gellid ei ystyried hefyd fel un sy'n atal gwastraff rhag codi yn y lle cyntaf, sydd ar frig yr hierarchaeth wastraff. Mae hyn oherwydd, pe na bai'r dull arfaethedig yn cael ei ddilyn, byddai angen rheoli llawer iawn o wastraff o ganlyniad i gael gwared ar yr holl strwythurau is-wyneb, a fyddai wedyn angen eu gwaredu mewn man arall. Mae dadleuon tebyg yn berthnasol i'r defnydd o sgil-gynhyrchion dymchwel ar gyfer mewnlenni gwagleoedd diangen.

Mae'r cynigion yn cynnwys cadw sgil-gynhyrchion addas o'r gweithgareddau dymchwel ar y safle a phrosesu/ailgylchu'r deunydd hwnnw ar y safle i'w aildefnyddio fel agreg wedi'i ailgylchu wrth greu is-sylfaen y cap concrit arfaethedig. Ystyrir bod y dull hwn o ailgylchu ac aildefnyddio'r sgil-gynhyrchion dymchwel yn cyd-fynd â'r hierarchaeth wastraff, a bydd dull o'r fath yn lleihau'r tebygolrwydd y bydd angen allforio'r deunydd hwnnw i'w waredu neu'r angen i fewnforio deunydd crai, neu ddeunydd addas arall.

O ran cydymffurfio â pholisi sy'n ymwneud â'r angen am y datblygiad, mae prif gorff y datganiad cynllunio yn ystyried y cyd-destun polisi cynllunio perthnasol ac yn egluro pam mai'r datblygiad arfaethedig yw'r opsiwn a ffefir gan yr Ymgeisydd. O ran lleoliad, dylid nodi bod lleoliad y datblygiad arfaethedig wedi'i bennu gan y penderfyniad yn y 50au hwyr i adeiladu gorsaf bŵer yn Nhrawsfynydd.

O ran y galw presennol a'r galw a ragwelir yn y dyfodol am reoli gwastraff, ni ystyrir bod materion fel marchnadoedd a chynhwysedd presennol ac yn y dyfodol yn berthnasol gan na fydd y datblygiad arfaethedig, oherwydd ei natur, yn cynnwys mewnfario gwastraff ac felly ni fydd yn gwasanaethu 'marchnad', ac nid yw'n ceisio ateb y galw presennol neu'r dyfodol am gynhwysedd ychwanegol.

Mae'r datganiad o gyfranogiad cymunedol a gyflwynwyd fel rhan o'r cais hwn yn rhoi disgrifiad o'r ymgynghoriadau a gynhaliwyd gan yr ymgeisydd ynghylch y datblygiad arfaethedig.

Manylion y Datblygiad

Mae manylion yr amserlenni arfaethedig, maint, gosodiad y safle, y peiriannau i'w defnyddio, yr effeithiau posibl ar amwynder a niwsans, gan gynnwys llygredd aer, wedi'u nodi yn nogfennau'r cais, yn enwedig y Datganiad Amgylcheddol sydd ynghlwm.

Datganiad

Cadarnheir bod yr hierarchaeth wastraff wedi'i hystyried wrth ddatblygu'r cynigion sydd ar hyn o bryd yn ffurfio'r cais cynllunio hwn.

Manylion Cyswilt

Ymholiadau

Mike Southall

077691 37141

michael.southall@avisonyoung.com

Ymweld â ni ar-lein

avisonyoung.co.uk